

Decizii
ale Comisiei Naționale
a Pieței Financiare

2

Gajul ipotecar –
încotro înclină balanța?

3

Angajatorii și angajații
moldoveni achită taxe similare
cu cele din Togo și Suedia

4

În Moldova se aplică norme noi de transparentă

în unele domenii ale economiei naționale și pentru limitarea schemelor off-shore

Aceste prevederi sunt parte a unui Plan de acțiuni elaborat de Ministerul Finanțelor, care cuprinde măsuri de maximizare a transparenței în unele domenii ale economiei naționale. Planul a fost elaborat în baza lucrărilor Grupului de lucru instituit prin Dispoziția primului ministru în scopul combaterea corupției și evaziunilor fiscale, eliminării fenomenelor ce favorizează economia informală.

Grupul de lucru avea drept sarcină elaborarea, până la 1 decembrie 2012, a unei foi de parcurs privind instituirea unor reglementări ce vor preîntâmpina evaziunea fiscală, spălarea banilor și creșterea transparenței acționariatului din unele domenii ale economiei naționale cum ar fi: sectorul bancar, finanțier nebancaș, mass-media, energetic. Planul dat de acțiuni presupune aprobarea mai multor măsuri ce vor abilita instituțiile supraveghetoare din domeniile de reglementare să solicite și să dea publicitate proprietarii efectivi ai întreprinderilor (sau cotelor acestora) din sectoarele sus-numite, indiferent de proveniența geografică a acestora.

Instituțiile de supraveghere (Banca Națională a Moldovei, Comisia Națională a Pieței Financiare, Consiliul Coordonator al Audiovizualului, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică) vor avea dreptul să solicite structura exhaustivă a acționariatului unui acționar prezent sau potențial din domeniile reglementate de acestea.

De asemenea, norme stricte de transparență vor fi instituite și în utilizarea banilor publici, cum ar fi achizițiile publice și activitatea economico-financiară desfășurată de către întreprinderile de stat și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat. Reglementările date vor afecta în primul rând companiile ce activează în Moldova, fi-

ind înregistrate în paradisuri fiscale (așa-zise regimuri off-shore). Ca și ceilalți agenți economici, indiferent de proveniența acestora, companiile date vor fi obligate să-și divulge fondatorii oficiali.

Deși informația divulgată, indiferent de rezultate, nu va servi drept motiv de retragere a licenței sau a altor penalități (pe când refuzul de a

o divulga – da), aceste reglementări noi vor da posibilitatea altor instituții, cum ar fi Ministerul Afacerilor Interne, Centrul Național Anticorupție, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, Serviciul Vamal și, nu în ultimul rând, Consiliul Concurenței, să intervină conform competențelor, acționând în interesul consumatorilor.

InfoMarket

Sumarul tranzacțiilor bursiere din săptămâna trecută

Volumul tranzacțiilor bursiere în perioada 26-30 noiembrie 2012 a constituit 26,4 mil. lei. În total, au fost înregistrate 27 tranzacții cu valorile mobiliare a 15 emitenți.

În Secția de Bază a bursei (piata interactivă) au fost efectuate 22 tranzacții în sumă de 23,6 mil. lei. Prețul de piață al acțiunilor „Moldindconbank” a crescut cu 1 leu și a constituit 106 lei per acțiune. Prețul acțiunilor ordinare nominative ale „Băncii de Economii” s-a micșorat de la 16,88 până la 14,20 lei. De asemenea, au înregistrat scăderea prețului acțiunile companiei de asigurări „Asito” de la 12,01 până la 10,43 lei și acțiunile companiei „Întreprinderea pentru colectarea cerealelor din Rediu-Mare” – de la 11 până la 10 lei.

În Secția Tranzacțiilor Directe au fost înregistrate 5 tranzacții de vânzare a acțiunilor ca pachete unice (licitații cu strigare) în volum de 2,8 mil. lei.

Bursa de Valori a Moldovei prestează servicii de consulting în domeniul activității licențiate (bursiere). Informații la telefonul: 022 27-76-36.

www.moldse.md

Bursa de Valori a Moldovei

Viorica Cărare: “Ajutorul de stat în Moldova constituie 2% din PIB”

Volumul ajutorului de stat care li se oferă instituțiilor publice și agenților economici din Moldova, reprezintă circa 2% din Produsul Intern Brut, a anunțat, marți, președinta Consiliului Concurenței, Viorica Cărare, într-o conferință de presă susținută în cadrul conferinței internaționale “Politici în domeniul concurenței și ajutorul de stat – provocări pentru Moldova”.

Potrivit Agenției „INFOTAG”, Cărare a spus că, teoretic, acordarea ajutorului de stat este interzisă, dar pentru că există necesitate, statul este nevoie să o ofere. Noua lege privind ajutorul de stat, care va intra în vigoare în august, 2013, urmărește monitorizarea modului de cheltuire a banilor statului și asigurarea mediului concurențial, în vederea evitării cazurilor în care ajutorul de stat pentru unii agenți economici distorsionează mediul concurențial. Acordarea ajutorului de stat va trebui coordonată cu Consiliul Concurenței, a subliniat responsabilă.

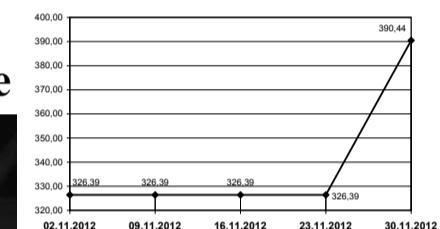
Seful delegației Uniunii Europene în R. Moldova, Dirk Schuebel, și-a exprimat satisfacția în legătură cu modul de realizare a reformelor în domeniul ajutorului de stat și concurenței în R. Moldova.

La conferință s-a făcut și bilanțul proiectului Twinning “Susținerea implementării și respectării politicilor în domeniul concurenței și ajutorului de stat”, care a fost realizat în Moldova cu suportul UE și cu ajutorul experților din România, Austria și Letonia. Proiectul a avut o durată de 18 luni și o valoare de 1 mil. euro.

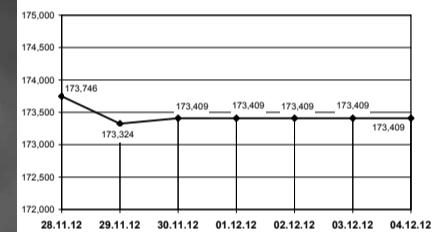
Viorica Cărare a mai spus că bilanțul principal al proiectului este elaborarea și adoptarea legilor privind concurența și ajutorul de stat, inventarierea ajutorului de stat pe anii 2009-2011 și elaborarea regulamentelor.

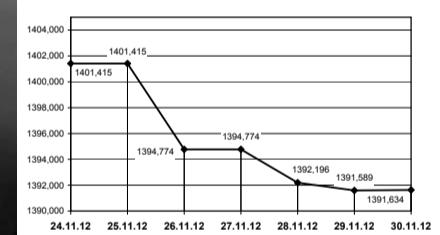
CNPF

Banking Stock Index – InfoMarket

EVM-Composite

Curs valutar

5.12.2012

Valuta	Rata	Cursul
Euro	1	16.1344
Dolar S.U.A.	1	12.3338
Rubla rusească	1	0.3996
Hrvina ucraineană	1	1.5069
Leu românesc	1	3.5595

CONSULTING
Licență CNPF RM, Nr.000071

EVALUAREA ACȚIUNILOR

Pentru reorganizarea (fuziune,
dismembrare, separare)

- pentru introducerea acțiunilor în căilă de aport în capitalul social;
- pentru răscumpărarea acțiunilor proprii;
- pentru ofertă publică.

022, 21-26-86(85),
fax: 022, 22-88-45,
069102380, 068270011
MD2004, m.Chișinău, str.Columna,131
S.A. «FINACTIV-CONSULTING»

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Decizii ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare

Prima chestiune de pe ordinea de zi a ședinței Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare din 30 noiembrie 2012 a fost cea cu privire la retragerea licenței pentru desfășurarea activității profesioniste pe piața valorilor mobiliare, eliberată anterior Agenției de Înregistrare „COMITENT” S.A. În cadrul examinării ei s-a luat cunoștință de rezultatele controlului tematic privind ținerea și transmiterea de către participantul profesionist la piața valorilor mobiliare Agenția de Înregistrare „COMITENT” S.A. ” a registratorilor deținătorilor de valori mobiliare emise de S.A. ”MOLDCONINVEST” și S.A. ”BUTOIAȘ”, de încâlcările comise după aprobată hotărîrii CNPF. din 19.07.2012 „Cu privire la rezultatele supravegherii activității profesioniste pe piața valorilor mobiliare desfășurată de Agenția de Înregistrare „Comitent” S.A. ”, precum și de cele neînlăturate conform controlului complex anterior. Consiliul de administrație a aprobat hotărîrea conform căreia se retrage licența pentru dreptul de desfășurare a activității profesioniste pe piața valorilor mobiliare de ținere a registrului ca activitate de bază și de consulting ca activitate conexă, eliberată anterior Agenției de Înregistrare „COMITENT” S.A. seria CNPF 000069 din 10.04.2009, fiind prescris conducerii Agenției informarea, în termen de 5 zile din data intrării în vigoare a hotărîrii, a emitentilor cu care Agenția are încheiate contracte de ținere a registrului despre rezilierea contractelor respective și necesitatea încheierii contractelor de ținere a registrului cu un alt registrator independent; asigurarea transmiterii registratorilor, precum și a tuturor documentelor aferente acestora registratorilor independenti cu care emitentii vor reîncheia contractele respective; asigurarea integrității registratorilor deținătorilor valorilor mobiliare, pînă la transmiterea acestora altor registratori independenti, care au încheiate contracte de ținere a registrului.

În ultimii șase ani, UE a majorat asistența financiară pentru Moldova de cinci ori – de la 25 mil euro în 2006 până la 122 mil euro în 2012

Declarația a fost făcută de președintele Comisiei Europene, Jose Manuel Barroso, în cadrul discursului public ținut la Chișinău. Barroso a menționat că în acest an UE a majorat asistența pentru Moldova cu 30 la sută – până la 122 mil euro, iar pentru prima dată în istorie volumul asistenței anuale a depășit pragul simbolic de 100 mil euro.

Jose Manuel Barroso a accentuat că printre țările Parteneriatului Estic, Moldova beneficiază actualmente de cea mai mare asistență financiară pe cap de locitor din partea UE – 41 euro pentru o persoană. Diplomatul european a menționat că UE a majorat asistența pentru Moldova în acest an după principiul „more to more” în semn de recunoștință pentru progresele și rezultatele republiei în implementarea reformelor.

Jose Manuel Barroso a menționat că dacă Moldova va continua să implementeze activ reformele structurale cu scop de îmbunătățire a situației cu respectarea standardelor democratice și crearea unei economii de piață funcționale, UE va acorda o susținere și mai mare, va majora volumul asistenței financiare. Potrivit sursei citate, o parte din finanțarea suplimentară a UE va fi destinată susținerii producătorilor agricoli, care au avut de suferit în urma secetei din vara curentă precum și pentru susținerea reformelor în sănătate și educație.

Crearea zonei comerțului liber cu UE va ajuta economiei Moldovei să devină mai sigură și mai stabilă

Declarația a fost făcută de Președintele Comisiei Europene, Jose Manuel Barroso, în cadrul unui discurs ținut la Chișinău.

Barroso a menționat că Acordul de creare a zonei de comerț liber, aprofundat și cuprinzător este vital pentru Moldova, deoarece se prevede implementarea normelor și standardelor europene pentru ieșirea pe cea mai mare piață din

trului deținătorilor de valori mobiliare cu Agenția de Înregistrare „COMITENT” S.A., încheierea contractelor cu un alt registrator independent în termen de 20 zile din data intrării în vigoare a hotărîrii, cu informarea CNPF, iar în cazul în care emitentul nu va reîncheia contractul cu un alt registrator independent, acesta va fi desemnat de către Comisia Națională a Pieței Financiare.

Consiliul de administrație al CNPF a înregistrat în Registrul de stat al valorilor mobiliare:

– Valorile mobiliare plasate la înființarea Societății pe acțiuni „ECTOSTIM GRUP” în sumă de 1507110 lei în număr de 50237 acțiuni ordinare nominative cu VN-30 lei.

Valorile mobiliare conform dării de seamă privind rezultatele emisiunii suplimentare de acțiuni ale:

– Societății pe acțiuni „RADIATOR” în sumă de 537210 lei în număr de 11430 acțiuni ordinare nominative cu VN-47 lei din contul mijloacelor bănești. Societatea are înregistrat un capital social în mărime de 2.148.981 lei, divizat în 45.723 acțiuni ordinare nominative de cl. I cu VN – 47 lei. După majorare capitalul social va constitui 2.686.191 lei, divizat 57.153 acțiuni ordinare nominative cu VN – 47 lei;

– Societății pe acțiuni „INTEXNAUCA” în sumă de 20000 lei în număr de 20000 acțiuni ordinare nominative cu VN-1 leu din contul mijloacelor bănești. Societatea are înregistrat un capital social în mărime de 10 000 lei, divizat în 10 000 acțiuni ordinare nominative de clasa I cu VN – 1 leu. După majorare capitalul social va constitui 30 000 lei, divizat în 30 000 acțiuni ordinare nominative de clasa I cu VN-1 leu.

Dat fiind că Societatea pe acțiuni „SMA-FERTILITATE” și-a conformat activitatea cerințelor Legii nr. 199-XIV din 18.11.1998 „Cu privire la piața valorilor mobiliare” prin prezentarea la Comisia Națională a Pieței Financiare a dării de

seamă asupra valorilor mobiliare și a dării de seamă privind activitatea financiar-economică pentru anul de gestiune 2011, Consiliul de administrație a decis să anuleze suspendarea operațiunilor bancare la conturile curente ale Societății pe acțiuni „SMA-FERTILITATE”, informând inspectoratul Fiscal Principal de Stat și băncile comerciale despre hotărîrea aprobată.

În urma a examinării cererii prezentare, Consiliul de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare a aprobat reperfectarea licenței:

– Companiei de Asigurare “GALAS” S.A. seria CNPF nr. 000093, eliberată la 12 februarie 2009 pe termen nelimitat pentru dreptul de a desfășura activitate în domeniul asigurărilor generale, prin substituirea anexei la licență cu: a) modificarea adresei de desfășurare a activității licențiate din mun. Bălți, str.M. Viteazul, 18 în mun. Bălți, str. Dostoevski, 36; b) excluderea subdiviziunii amplasate pe adresa: or. Cahul, str. Republicii, 17A.

– Societății de Asigurări-Reasigurări “MOLDCARGO” S.A. seria CNPF nr. 000687, eliberată la 30 mai 2011 pe termen nelimitat pentru dreptul de a desfășura activitate în domeniul asigurărilor generale, prin substituirea anexei la licență cu modificarea adresei de desfășurare a activității licențiate din: or. Dondușeni, str. Feroviarilor, 62 în or. Dondușeni, str. Independenței, nr. 25;

Consiliul de administrație a avizat investirea sumei de 1 947 385,00 lei, ceea ce constituie 4,311% din capitalul propriu al Societății de Asigurări-Reasigurări „MOLDCARGO” S.A., pentru majorarea părții sociale în mărime de 7 687 000,00 lei ce constituie 22,587% din capitalul social al SC „VATRA-ELITA” S.R.L.

În cadrul ședinței Consiliul de administrație al CNPF a aprobat hotărîrea privind modificarea și completarea Regulamentului cu privire la modul de determinare a uzurii în cazul pagubelor produse de autovehicule, aprobat prin Hotărîrea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 13/1 din 3 aprilie 2008.

De asemenea, Consiliul de administrație a aprobat hotărîrea cu privire la procesarea electronică a documentelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto.

lume, cea a țărilor UE. Jose Manuel Barroso a accentuat că semnarea acordului de creare a zonei comerțului liber dintre Moldova și UE, de asemenea, va fi un semn al calității: recunoașterea faptului că economia Moldovei corespunde standardelor.

Documentul va permite activizarea comerțului cu UE, atragerea investițiilor străine, crearea noilor locuri de muncă. Șeful CE a spus că negocierile pe marginea Acordului de creare a zonei de comerț liber, aprofundat și cuprinzător dintre Moldova și UE urmează să fie finalizat la anul după semnarea documentului la summit-ul Parteneriatul Estic, care va avea loc în noiembrie 2013 la Vilnius. Barroso a menționat progresul considerabil al negocierilor dintre UE și RM pe marginea acestui Acord.

Bronisław Komorowski: „Polonia tot se temea să nu fie invadată de mărfuri europene înainte de aderarea la UE, dar acum exportă cu succes mărfuri în țările UE”

Declarația a fost făcută de Președintele polon în cadrul forumului economic moldo-polonez, menționând că țara sa a trecut o cale lungă pentru îmbunătățirea competitivității, însă a înregistrat rezultate bune. „Astăzi nu doar vindeem pentru a exista, dar și pentru a câștiga”, a spus Komorowski.

La rândul său, ministrul Economiei, Valeriu Lazăr a menționat că experiența Poloniei este foarte importantă pentru Moldova, accentuând că Polonia este lider la atragerea investițiilor printre țările UE. Potrivit ministrului, antreprenorii polonezi sunt interesați de domenii ca agricultura, industria alimentară, eficiența energetică, sursele regenerabile de energie.

Lazăr a accentuat că partea moldovenească a convenit cu reprezentanții Poloniei să coopereze în procesul de consolidare a proprietății instituțiilor publice moldovenești, care implementează legi aduse în concordanță cu standardele europene. Președintele Moldovei, Nicolae Timofti a dat asigurări antreprenorilor polonezi că investițiile lor vor fi în siguranță și a anunțat că actualmente volumul acestora a atins cifra de 14 mil USD. Polonia face parte din 10 cei mai mari parteneri comerciali ai Moldovei.

În ianuarie – septembrie curent, exportul din Moldova în Polonia a constituit 56,6 mil. USD sau cu 4,4 la sută mai puțin decât în perioada

analogică a anului trecut. Importul din Polonia a crescut cu 15,6 la sută – până la 107,4 mil USD. Potrivit datelor Camerei de Înregistrări din Moldova, la începutul anului curent în țara noastră erau înregistrate 65 de întreprinderi cu capital polonez. Volumul investițiilor în capitalul social al acestora a atins cifra de 192,3 mil lei (15,5 mil USD).

În locul Consiliului de Administrare al Băncii Naționale a Moldovei vor fi create două结构uri colegiale de administrare – Consiliul de Supraveghere și Comitetul Executiv

Acest lucru este prevăzut de modificările la Legea privind Banca Națională, aprobată vineri de Parlament. Potrivit guvernatorului BNM, Dorin Drăguțanu, atribuțiile Comitetului Executiv sunt de a exercita administrarea executivă a Băncii și să asigure executarea independentă a funcțiilor principale ale acesteia. Consiliul de supraveghere trebuie să organizeze sistemul independent de control public asupra activității BNM.

În particular, Consiliul de Supraveghere va aproba rapoartele anuale și financiar ale BNM; va stabili standardele controlului intern, precum și va verifica și evalua funcționalitatea acestora; va numi revizorul-șef la propunerea Comisiei de audit și va stabili condițiile de remunerare; va stabili regulile eticii profesionale a BNM; fondul de salarizare al Băncii și mărimea salariilor oferte membrilor Comitetului Executiv; condițiile de acordare a creditelor angajaților BNM; să propună majorarea capitalului Băncii; să stabilească și să controleze executarea devizului de cheltuieli și alocații pentru investițiile capitale ale BNM; să desfășoare licitațiile de selectare a organizațiilor de audit extern etc.

Consiliul de Supraveghere este în drept să creare de la Comitetul Executiv prezentarea oricărui informații, considerate necesare și poate efectua verificări proprii. Consiliul de Supraveghere va prezenta Parlamentului rapoarte privind activitatea sa, cel puțin o dată pe an.

Se estimează că în componența Comitetului Executiv vor intra 5 membri: guvernatorul BNM, prim-vicepreședintele BNM, vicepreședintele băncii și doi membri. Consiliul de Supraveghere va fi constituit din 7 membri: guvernatorul BNM, prim-vicepreședintele BNM, vicepreședintele băncii, precum și patru membri care nu

sunt angajați ai BNM. Doi dintre aceștia vor fi numiți de Parlament, al treilea – de președinte, iar al patrulea – de Guvern. Fiecare membru al Consiliului de Supraveghere și al Comitetului Executiv poate fi revocat de instituția care l-a numit, dar numai în cazul în care acesta nu mai corespunde cerințelor pentru înăpunerea obligațiunilor sale de serviciu sau în caz de abatere gravă.

În același timp, decizia de revocare a unui membru al Consiliului de Supraveghere și Comitetului Executiv ale BNM poate fi contestată la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile din data publicării acesteia în Monitorul Oficial. Se estimează că membrii independenți ai Consiliului de Supraveghere, care nu sunt angajați ai BNM, vor primi câte 2 salarii medii lunare de la bancă, aproximativ 13-14 de lei pe lună în total.

Legea Băncii Naționale va fi suplinită cu un nou articol – supravegherea sistemului de plăți în Moldova

Acestea sunt prevederile noii modificări la Legea Băncii Naționale a Moldovei, care au fost adoptate, vineri, în prima lectură. Noul articol stabilește amănunte funcțiile BNM în domeniul reglementării și supravegherii activității ce ține de serviciile de plăți și a emisiilor banilor electronici, precum și în domeniul supravegherii sistemului de plăți în Moldova.

Astfel, Banca Națională va asigura supravegherea sistemului de plăți, a instrumentelor de plăți și a altor componente ale sistemului de plăți din Moldova, funcționarea stabilită și eficientă care este una importantă pentru stabilitatea financiară, realizarea politicilor monetare și creșterea încrederei societății față de plățile prin virament.

În scop de supraveghere asupra sistemului de plăți din Moldova, BNM are dreptul să stabilească principii și ordinea organizării supravegherii asupra sistemului de plăți, a instrumentelor de plăți și a altor componente ale sistemului de plăți; elaborarea actelor normative, care stabilesc condiții și ordinea organizării, funcționării și folosirii sistemului de plăți, a instrumentelor de plăți și a altor componente a acestui sistem din Moldova; are dreptul să ceară și să primească informații și rapoarte despre operatorii și participanții la sistemul de plăți; să efectueze control asupra organizării și funcționării sistemului de plăți, a activității operatorilor și participanților la sistemul de plăți; aplicarea măsurilor corrective și a pedepselor asupra lor.

Gajul ipotecar – încotro înclină balanța?

Procedura de executare silită a gajului a fost simplificată prin modificarea Legii despre ipotecă și a celei despre notariat. Din martie 2013, instituțiile de credite ipotecare vor putea iniția această procedură fără a apela la instanța de judecată, în cazul clientilor care nu și onorează obligațiunile contractuale. Au creditorii sau debitorii facilități egale? Rămâne de văzut odată cu implementarea noilor prevederi.

Autorii legii susțin că modificările propuse au fost extrem de necesare pentru o mai bună funcționare a pieței de credite ipotecare care se află la etapa inițială de dezvoltare, dar și pentru armonizarea cu legislația Uniunii Europene. Conform noilor prevederi legale privind optimizarea cadrului juridic și creația unui mecanism extrajudiciar de executare silită a dreptului de ipotecă, a fost simplificată procedura de executare silită a gajului, astfel încât aceasta să fie posibilă fără citarea părților implicare și fără dezbatere judiciare. Adică, dacă debitorul este rău-platnic, creditorul are posibilitatea să inițieze direct executarea silită a bunului imobil ipotecat fără a fi obligat să se adreseze în instanță de judecată. Noul Cod de executare prevede învestirea unui contract notarial între părți, procedura fiind gratuită. În același timp, nu este exclusă și calea judiciară de executare a dreptului de ipotecă.

„Învestirea contractului notarial cu formulă executorie este opțională pentru client. La scadență, când debitorul trebuie să onoreze obligațiunile, actul se învestește cu formulă obligatorie. De jure, el începe a funcționa din momentul când e autentificat contractul de ipotecă, iar acțiunea propriu-zisă începe din momentul neachitării dobânzii”, explică Roman Talmaci, președintele Uniunii Naționale a Executorilor Judecătoreschi. El a menționat că prevederile noii legi vor putea fi aplicate și pentru contractele în curs de derulare, printr-un acord adițional între părți. Instituțiile de creditare vor avea mai multe opțiuni cu privire la exercitarea dreptului de ipotecă, cum ar fi acordul încheiat cu debitorul ipotecar privind transmiterea benevolă a obiectului ipotecii, hotărârea judecătorescă, ordonanța judecătorescă și contractul de ipotecă învestit cu formulă executorie, ce va permite transmiterea silită a obiectului ipotecii. Actualmente, în Republica Moldova există o lege cu privire la ipotecă, dar este implementată cu greu. Unul din motive ar fi că majoritatea instituțiilor financiare nu pot acorda credite pentru un bloc construit în proporție de 30-40%, din cauza că există riscul să și piardă investițiile. Un al doilea motiv ar fi interpretarea diferită a legii, din care cauză ordonanța judecătorescă este tergiversată ani la rândul. În plus, există și neîncrederea populației în companiile imobiliare care, adesea, nu dau în exploatare locuințele în termenii prevăzuți în contract.

Modificările vor facilita realizarea mai rapidă a procedurilor de executare a dreptului de ipotecă și, respectiv, de stingere a creanțelor băncii, precum și minimizarea atât pentru creditorul ipotecar, cât și pentru debitorul ipotecar, a costurilor aferente creditului din contul economisirii cheltuielilor de judecată. Menționăm că R. Moldova se placează în lista țărilor cu cele mai scumpe credite ipotecare, rata medie la creditele ipotecare fiind de 11,19% la o plată lunară de aproximativ 1200 euro.

“Este greu de estimat acum cu cât se va reduce rata dobânzii la creditele ipotecare, fiindcă nu știm cât de reușit vor fi implementate noile modificări. Noi, creditorii, suntem în aşteptarea unor efecte benefice, ca să le utilizăm apoi în beneficiul clientilor noștri. Sunt sigur că nici o bancă sau companie de creditare nu va face abuz de noile prevederi”, spune Carmina Vicol.

Expertenii economici susțin că, chiar și așa, o reducere esențială a dobânzii creditului ipotecar nu este posibilă din cauza costurilor mari ale banilor atrași prin depozite și a finanțărilor externe care includ dobânzi finale privind riscurile de țară și a inflației relativ finale.

Ion Proca, manager marketing BasConsLux SRL susține că achiziționarea locuințelor prin intermediul ipotecii a scăzut considerabil în ultimul timp. De la începutul anului curent, compania a înregistrat doar 3 tranzacții cu gaj. „Clienții optează mai mult pentru ipoteca pe care le-o oferim noi, adică achitarea pe părți cu aportul inițial de 30% din costul apartamentului. Pentru mulți clienți anume această procedură e mult mai convenabilă decât un credit ipotecar la bancă, cu o rată florantă. Mai ales că dobândă ajunge să constituie în jur de 70-80% din contravaloarea apartamentului în doar 5 ani”, argumentează Proca.

Conform datelor IS Cadastru, în luna septembrie curent au fost vândute 1599 apartamente în ipotecă, ceea ce este cu 12% mai mult decât în septembrie 2011. Municipiul Chișinău îi revin 44% din tranzacții din totalul înregistrat pe teritoriul tării.

Recent, Ministerul Dezvoltării Regionale și al Construcțiilor a propus crearea unui Fond de garantare a riscurilor creditelor ipotecare, pentru a asigura accesul populației la sistemul de creditare și a îmbunătăți calitatea acestuia prin majorarea sumei creditelor, scăderea ratei la dobândă, micșorarea sumei avansului și crearea sistemului de garantare a creditelor ipotecare. Agenții imobiliari sunt de părere că statul ar putea face mai multe în acest sens. Spre exemplu, dobândă la creditele ipotecare ar putea fi parțial compensată de Guvern, astfel se va dezmorți și piața imobiliară, iar crearea facilităților pentru obținerea creditelor ipotecare va duce la creșterea cererii pe piață, a volumului vânzărilor și a investițiilor în acest domeniu.

Nicolae Ostafeiciuc, expert la Bursa Lara, sustine că “ideea creării unui Fond de garantare a riscurilor creditelor ipotecare este viabilă și poate fi implementată în Moldova, dar singura problemă este cine va plăti asigurarea din acest Fond. Dacă e din contul cetățeanului, bineînteles că banca va fi asigurată în caz de nerambursare a banilor, dar plătește clientul. Cred că o soluție, în acest caz, ar fi susținerea statului din fonduri bugetare”.

Lilia PLATON

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

ASIGURĂRILE ÎN ȘTIRI

Brokerii în asigurări au realizat PBS cu 3,7% mai mult decât în T3 2011

214 mil. lei (echivalentul a circa 14 mil. euro) a fost volumul de prime brute intermediate de brokerii de asigurare la finalul lunii septembrie 2012, arată datele recent publicate de Comisia Națională a Pieței Financiare. Aceasta constituie cu 3,7% mai mult decât în perioada ianuarie-septembrie 2011.

În termeni absoluchi, brokerii au realizat în perioada analizată un volum de prime intermediate cu 8 mil. lei mai mult decât în perioada similară din 2011. Astfel, ponderea pieței de brokeraj în piața de asigurări este de 27,3%, în timp ce în perioada similară a anului trecut aceasta a ajuns să constituie 28%, iar la finalul lunii septembrie 2010 – 22%.

Pe clase de asigurare, în proporție de 6,6% (14 mil. lei) afacerile brokerilor s-au concentrat pe asigurările de viață și 93,26 (circa 200 mil. lei) pe asigurări generale. Merită de menționat că asigurările de viață au scăzut cu 0,5% în favoarea asigurărilor generale care au acumulat cu 0,7 la sută mai multe PBS în nouă luni ale anului curent comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut.

În perioada analizată, brokerii au încheiat circa 233 mii contracte (cu aproximativ 46 mii mai multe decât în ianuarie-septembrie 2011). Totodată, valoarea veniturilor raportate de brokeri a totalizat 71 mil. lei (4,6 mil. euro), cu 3,9 la sută mai mult decât în perioada similară a anului 2011.

A treia companie care riscă să nu emite Carte Verde califică decizia BNAA ca fiind ilegală și nefondată

Adunarea Extraordinară a BNAA – Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule din Republica Moldova – a hotărât săptămâna trecută să sanctioneze compania de asigurări Moldcargo prin suspendarea temporară a dreptului de a emite polițe Carte Verde începând cu data de 10 decembrie curent.

În cadrul unei scrisori deschise adresate autorităților statului și masmeiei, reprezentanții Moldcargo au calificat decizia BNAA ca fiind una totalmente ilegală și nejustificată, fiind luată în lipsa unor probe întemeiate ce ar confirma legalitatea sau constatarea încălcărilor anterioare.

În textul scrisorii se menționează: „Administratorul „MOLDCARGO” în cadrul ședinței a cerut amânarea adoptării deciziei pentru prezentarea argumentelor contra sancțiunii neîntemeiate, însă argumentele aduse nu s-au luat în considerație de către membrii BNAA la adoptarea Hotărârii”.

Autorii scrisorii constată „existența unei înțelegeri de cartel, care are drept scop ilicit excluderea concurenței și monopolizarea pieței naționale de asigurări din Republica Moldova, de către membrii dominanti cu drepturi depline – emitienți a Certificatelor Internaționale Carte Verde”.

Solicită de Capital Market, Pavel Cațăr, director BNAA a refuzat să comenteze acest subiect motivând că încă nu a fost semnat Procesul verbal care ar viza această chestiune.

MOLDCARGO deține o cotă de 26% pe segmentul de asigurări Carte Verde și este al doilea mare jucător de pe piață. În portofoliul companiei acest tip de asigurare constituie aproape 43% (41,7 mil. MDL – 2,7 mil. euro).

Angajatorii și angajații moldoveni achită taxe similare cu cele din Togo și Suedia

Republica Moldova este printre statele cu cele mai mari taxe plătite de angajatori și angajați. Țara noastră s-a clasat pe locul 109 într-un clasament de 185 de state realizat de compania de audit și consultanță Price Waterhouse și Banca Mondială.

Rata taxelor pentru muncă constituie 30,6%, lunar. Pentru comparație, nivelul taxelor din țara noastră este aproape identic cu cel din Suedia – 35,5%, Uzbekistan – 28,2% și Togo – 26,5%, iar în ceea ce privește statele din regiune România, Ucraina și Federația Rusă rata taxelor plătite de angajator și angajat constituie 31,5%, 43,1% și respectiv 41,2%.

Raportul arată că 11 economii printre care și Republica Moldova și-au majorat impozitele pe profit. În același timp, Republica Moldova a redus impozitul reținut la surșa pe dividende la 6% de la 15%, cât era anterior, dar a fost introdus un nou impozit pentru întreprinderile mici și mijlocii, care din 2013 vor plăti un impozit unic de 3% din cifra de afaceri.

În general, în perioada 2004-2011, economiile mondiale s-au confruntat cu o perioadă dificilă. Inițial s-a atestat o creștere economică urmată de o cădere bruscă în timp ce în prezent economia are o creștere destul de modestă însoțită de o recuperare neuniformă. De aceea nu este de mirare că în asemenea vremuri incerte guvernele se concentreză pe taxele și impozitele percepute de la mediul de afaceri. De obicei, taxele sunt folosite în diferite domenii ca un instrument de politici, ceea ce a creat o tensiune dintre majorarea taxelor și activitatea economică. În același timp, autoritățile au obligația de a majora veniturile pentru a dezvolta proiecte de infrastructură, educație și sănătate și să reducă deficitul bugetar.

MAJORĂRI DE TAXE ȘI IMPOZITE DIN 2013

La capitolul impozitul pe venitul persoanelor fizice va fi majorată tranșa de venit impozabil, precum și a scutirii anuale personale, scutirii anuale personale majore și scutirii anuale pentru persoanele întreținute, prin ajustarea acestora la rata inflației pronozată pentru anul 2013 (5%). Măsura dată are drept scop susținerea persoanelor fizice cu venituri mici și transpunerea treptată a presiunii

fiscale asupra populației cu venituri medii și mai sus de medii.

O altă măsură ține de modificarea regimului de impozitare a venitului obținut sub formă de royalty prin stabilirea unei cote unice a impozitului pe venit în mărime de 12% pentru toate categoriile de contribuabili care obțin venit sub formă de royalty: persoane fizice – cetățeni și agenți economici rezidenți și nerezidenți ai Republicii Moldova.

Totodată, pentru persoanele fizice cetățeni rezidenți ai Republicii Moldova se introduce reținerea finală a impozitului la surșa de plată a venitului sub formă de royalty, ceea ce va exclude necesitatea depunerii de către această categorie de contribuabili a declarației cu privire la impozitul pe venit în cazul obținerii unor astfel de venituri.

De asemenea, se prevede anularea reținerii prealabile a impozitului la surșa de plată a venitului obținut sub formă de royalty pentru agenții economici rezidenți, dat fiind faptul că acesta urmează a fi inclus în venitul brut al agentului economic și impozitat conform normelor general stabilite, la cota de 12%.

Modificările date au drept scop simplificarea administrării fiscale și prevenirea schemelor de evaziune fiscală.

Introducerea impozitului unic consolidat în sectorul agricol care va include toate impozitele și taxele cu excepția TVA, contribuibilelor de asigurări sociale de stat obligatorii și primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, în vederea susținerii și dezvoltării sectorului agricol prin simplificarea sistemului de impozitare, evidenței contabile și administrării fiscale.

Concomitent, TVA, contribuibilele de asigurări sociale de stat obligatorii și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală vor fi achitate pe principii generale.

În partea ce ține de TVA, se prevede anularea scutirii de TVA, de rând cu taxa vamală, la mijloacele fixe

depuse în capitalul social al agenților economici în contextul extinderii, începând cu 01 ianuarie 2012, a mecanismului de restituire a TVA pentru investițiile capitale efectuate în mun. Chișinău și Bălți, precum și în scopul simplificării administrației fiscale și vamale.

Pe lângă acestea, se anulează scutirea de TVA pentru serviciile acordate de către executorii judecătoreschi, în contextul în care caracterul activității acestora este supus unui regim fiscal general stabilit de legislație, moment de care nu s-a ținut cont la adoptarea Legii nr. 37 din 07 martie 2012 și care nu a fost consultat cu Ministerul Finanțelor.

De asemenea, se propune extinderea scutirii de TVA pentru operațiile legate de circulația valutei, mijloacelor bănești, bancnotelor, care constituie un mijloc legal de plată în cazul utilizării acestora în scopuri numismatice, cu scopul evitării problemelor de administrare fiscală în partea ce ține de delimitarea mijloacelor bănești care constituie în același timp mijloc de plată legal și totodată fiind utilizate și în scopuri numismatice.

Totodată, a fost introdusă cota standard a TVA de 20% pentru producția agricolă primară în schimbul cotei reduse a TVA de 8%, cu restituirea (subvenționarea) directă din partea statului, în vederea evitării distorsionării sistemului general de impozitare, simplificării administrației fiscale și susținerii producătorilor agricoli. La acesta, este de menționat faptul

că, cota redusă de 8% a TVA pentru producția agricolă se aplică doar la I-a etapă din tot lanțul de livrări – adică pentru forma primară a producției, iar în cazul prelucrării acesteia se aplică cota standard a TVA de 20%. Pe lângă acesta, la moment, producătorii agricoli procură materia primă la cota standard a TVA de 20%, iar la livrarea producției agricole se aplică cota redusă a TVA de 8%, din care considerente acestea acumulează trevere în cont a TVA pentru perioada fiscală următoare.

La capitolul accize au fost majorate cotele accizelor stabilite în sume fixe, prin ajustarea acestora la rata inflației pronozată pentru anul 2013 (5%).

Pe lângă aceasta, a fost modificate cota accizului la articole din tutun, în vederea ajustării graduale a acestora la nivelul țărilor din regiune, inclusiv a celor europene, fapt ce va permite acumularea de noi surse financiare la buget, precum și diminuarea consumului articolelor din tutun, mărfurile ce au o influență negativă asupra sănătății populației și a dezvoltării societății în general.

Paralel cu aceasta, a fost modificată mărimea cotei accizului la alcoolul etilic nedenumerat cu o concentrație alcoolică de până la/mai mult de 80% volum (pozițiile tarifare 2207,2208), alte băuturi alcoolice (pozițiile tarifare 2205,22060) în vederea armăzării treptate a cotelor accizelor pentru producția alcoolică la cele europene.

EFICIENTIZAREA UTILIZĂRII RESURSELOR FINANCIARE PUBLICE

Amânarea până în 2015 a termenului de intrare în vigoare a unor norme de majorare a salariului pentru unele categorii de bugetari este în contrast cu țările din regiune, în care au avut loc diminuări salariale și reduceri de cadre drastice, or, Guvernul Republicii Moldova a operat majorări salariale și de pensii în ultimii doi ani. Din păcate, criza regională încetinește creșterea economică a țării și Guvernul este forțat să amâne următoarea majorare salarială pentru o parte din categoriile bugetare.

Modificarea modului de plată a indemnizației pentru incapacitatea temporară de muncă, pentru diminuarea abuzurilor făcute de unii angajați din contul bugetului de stat și angajatorului.

Diminuarea cotelor de defalcări la bugetele municipale Chișinău și Bălți de la impozitul pe venitul persoanelor juridice de la 50% la 30%, în urma preluării finanțării poliției municipiale de către Bugetul de Stat.

Stabilirea priorităților de alocare a mijloacelor bugetare, astfel încât prioritate să fie întoarcerea datoriei de stat, achitarea salariilor, pensiilor, burselor, indemnizațiilor, alocațiilor, compensațiilor și ajutoarelor sociale.

POLITICA FISCALĂ DIN 2013 ARE DOAR MODIFICĂRI DE NATURĂ TEHNICĂ

Politica fiscală din 2013 are doar modificări de natură tehnică. În acest domeniu există doar documente tehnice referitoare la fiscalitate, dar lipsesc un document de politici. Lipsa unei politici fiscale este accentuată de lipsa scopului, metodelor și a vizualilor în acest domeniu.

„Politica fiscală nu trebuie să fie elaborată doar de către ministere, ci împreună cu mediul de afaceri. Sectorul antreprenorial trebuie să fie activ și să propună Ministerului Finanțelor sugestiile sale cu privire la scopurile, obiectivele politiciei și modul de atingere ale acestora. Reprezentanții mediului de afaceri susțin că procedurile politicii fiscale aplicate nu corespund principiilor fiscale. Unul din motivele invocate este lipsa unei relații consolidate dintre mediul de afaceri și autorității. Totodată, în prezent, consultările autorităților cu asociațiile de business poartă un caracter pur formal. În același timp, este necesară și promovarea mai activă a mediului de afaceri”, sunt de părere expertii.

Aceștia cred că trebuie întărită capacitatea de expertiză a asociațiilor, pentru ca acestea să poată formula corect propunerile, formarea unor Consiliilor independente de experti pentru expertiză a actelor normative și monitorizarea implementării actelor normative în domeniul fiscalității; reprezentarea membrilor asociațiilor de business în Consiliul Economic pe lângă Guvern, stabilirea corectă a priorităților mediului de afaceri și promovarea acestor priorități, implicarea mai activă a mediului de afaceri în elaborarea politiciei fiscale pentru anul 2013, participarea antreprenorilor la evaluarea impactului politicilor și legilor.

Anumite prevederi din politica bugetar-fiscală sunt îndreptate pentru mediul de afaceri, însă ele sunt nesemnificative, sunt foarte generale și cu aplicabilitate îngustă. Este vorba despre o schimbare conceptuală a politiciei bugetar-fiscale pentru 2013. O parte din prevederi nu sunt noi, pentru că ele au fost propuse, discutate, urmează să vedem care va fi rezultatul discuțiilor pentru definitivarea proiectului.

O POLITICĂ BUGETAR – FISCALĂ POATE SĂ FIE EFICIENTĂ DOAR ATUNCI CÂND EXISTĂ ȘI INSTRUMENTARUL FUNCȚIONAL

Efectul de pompier al politiciei – bugetar-fiscale derivă din modul cum sunt organizate Inspectoratul Fiscal și Ministerul Finanțelor. Este o mare doză de neficiență, o incapacitate de fiscalizare a întregii țări fiind doar o performanță în zona vamală. Deci o politică bugetar-fiscală poate să fie eficientă doar atunci când există și instrumentarul funcțional, or atunci când nu este reformat, cele mai bune politici riscă să fie implementate superficial sau deloc. Problema e în reformarea Inspectoratelor fiscale a anumitor acte legislative, crearea unui cadru rezonabil. De exemplu, Codul Fiscal este plin cu stipulații contradictorii, rău expuse chiar și gramatical, confuze. Doar după reformare putem vorbi despre o aplicare a prevederilor politiciei bugetar-fiscale. Autoritățile, nu o singură dată, au declarat că fac reforme pe interior unde noi nu avem acces, în timp ce pe exterior nu simțim schimbări.

Victor URŞU

Table 1: Rankings

Economy	Overall Rank
Mauritania	177
Mauritius	12
Mexico	107
Micronesia, Fed. Sts.	85
Moldova	109
Mongolia	70
Montenegro	81
Morocco	110
Mozambique	105
Namibia	112
Nepal	114
Netherlands	29
New Zealand	21
Nicaragua	158
Niger	151
Nigeria	155
Norway	19
Oran	10
Pakistan	162
Palau	83
Panama	172
Papua New Guinea	106
Paraguay	141
Peru	85
Philippines	143
Poland	114
Portugal	77
Puerto Rico	104
Qatar	2
Romania	136

Table 1: Rankings

Economy	Overall Rank
Switzerland	18
Syrian Arab Republic	111
Taiwan, China	54
Tajikistan	175
Tanzania	133
Thailand	96
Timor-Leste	61
Togo	167
Tonga	40
Trinidad and Tobago	90
Tunisia	62
Turkey	80
Uganda	93
Ukraine	165
United Arab Emirates	1
United Kingdom	16
United States	69
Uruguay	140
Uzbekistan	161
Vanuatu	28
Venezuela, RB	185
Vietnam	138
West Bank and Gaza	55
Yemen, Rep.	113
Zambia	47
Zimbabwe	134

De ce au stagnat prețurile terenurilor în ultimii ani?

Prețurile terenurilor au stagnat în ultimii ani pe fondul instabilității politice și economice și al evoluției cursului de schimb, sunt de părere mai mulți analiști imobiliari, care spun că și oferta în prezent este „amorțită” din cauza numărului tot mai mic de terenuri disponibile.

Piața terenurilor continuă să stagneze și nici chiar factori sezonieri nu au sporit cererea. Au rămas în trecut exploziile de activitate pe piață datorită moldovenilor care muncesc în străinătate. O reorientare a pieței către cererea internă este caracterizată de un nivel scăzut al forței de cumpărare. În ultimii ani, formula clasică de caracter sezonier este caracterizată de o intensificare a achizițiilor terenurilor în perioada sărbătorilor.

Oferta pe piață terenurilor a crescut în mod semnificativ, iar cererea a scăzut. Cumpărătorii au avut o atitudine de aşteptare. Primăria mun. Chișinău informează că fondul de rezervă de terenuri prevăzute familiilor tinere pentru construirea caselor individuale a fost epuizat. Potrivit informațiilor Primăriei, terenuri libere în hotarele municipiului Chișinău urmează a fi identificate și este planificată vânzarea lor la licitații.

MAI MULTE ACHIZIȚII DE SĂRBĂTORI

Piața loturilor de teren din mun. Chișinău poate fi împărțită în mai multe zone, care sunt caracterizate prin propriile tendințe de dezvoltare. Acestea sunt următoarele: centrul istoric, care este cea mai scumpă și prestigioasă parte a orașului, unde oferte sunt rare și poartă un caracter exclusiv, precum și cartierele locative de reședință formate în cele mai apropiate suburbii (Tohatin, Băcioi, Vadul lui Vodă, Codru, Stăuceni și Cricova).

În centrul orașului, practic, nu mai sunt loturi de teren destinate construcției. Unica oportunitate pentru un dezvoltator rămâne achiziția fondului locativ vechi sau oferirea locuințelor la schimb. Adesea acest proces durează mult și presupune costuri ridicate pentru atribuirea spațiului locativ la schimb pentru locatarii curților comune. Pentru terenurile din centrul capitalei cererea a fost întotdeauna la un nivel ridicat. Prețurile acestor loturi de teren au rămas la nivelul celui înainte de criză.

Piața nu mai este speculativă, ci a devenit una conservatoare cu veniturile mici, cum i se și potrivește unei piețe cu riscuri minime.

Potrivit Agenției Naționale pentru Relații Funciare și Cadastru, prețurile terenurilor pentru construcții din Chișinău s-au majorat în nouă luni cu 3%. Ceea ce înseamnă că prețurile pentru un ar au ajuns, în al treilea trimestru, la o medie de 17 630 euro, față de 17 598 în aprilie-iunie curent.

Experții imobiliari explică această creștere a prețurilor prin faptul că cererea rămâne a fi relativ înaltă, pe când oferta de terenuri pentru construcții este tot mai mică. Deficitul de terenuri libere duce la speculații de preț. Ca urmare, prețurile so-

litate de vânzător oscilează de la o lună la alta. Astfel, dacă în iunie, prețul a urcat la o medie de 17 656 euro pentru un ar, în iulie a coborât cu peste 200 de euro, iar în următoarele două luni a crescut constant, până la 17 817 euro în luna septembrie. Datele Agenției Naționale pentru Relații Funciare și Cadastru mai arată că terenurile pentru construcții din suburbii sunt mult mai ieftine. Astfel, în municipiu Chișinău prețul mediu pretins de proprietari în trimestrul trei a fost de 2 151 euro pentru un ar, iar în medie pe țară terenurile au costat 1 250 euro pentru un ar.

În anul 2011, prețurile solicitate de vânzătorii de terenuri pentru construcții în orașul Chișinău au crescut cu 5,27% față de anul precedent, până la o medie de 15 907 euro pentru un ar. Cele mai multe oferte au venit din sectoarele Râșcani și Buiucani ale capitalei. Agenția Națională pentru Relații Funciare și Cadastru menționează însă că „prețul de ofertă se deosebește de prețul real al tranzacției. El poate varia în limitele de 10-50%, în funcție de condițiile tranzacției și de abilitatea cumpărătorului de a negocia prețul”.

Analiștii imobiliari spun că deși acum trei ani terenurile pentru construcție erau vândute imediat ce erau scoase pe piață, în prezent cumpărătorii studiază majoritatea ofertelor după care cer de la proprietar reduceri de preț de până la 30%. Cumpărătorii care intenționează să construiască imobilul în timpul apropiat caută terenuri care au toate utilitățile și sunt amplasate într-o regiune populată, iar cei care vor să ridice o locuință în următorii 3-5 ani atrag mai puțină atenție la utilități.

UNELE TERENURI PENTRU CONSTRUCȚII COSTĂ CÂT O CASĂ

Totuși, unii proprietari din centrul capitalei cer 175 000 de euro pentru un lot de construcții de 0,11 ha. Cu suma respectivă puteți achiziționa, în același sector, o casă cu suprafață de 193 de metri pătrați și cu un lot adiacent de 0,5 ha.

Pe sectoare, cele mai scumpe terenuri sunt în Centru, Telecentru, Buiucani și Botanica. Prețul mediu pentru 0,6 ha urcă chiar și până la 80 000 de euro. Cele mai ieftine terenuri sunt în Durlești, prețul mediu pentru 0,4 ha este de 18 000 de euro.

Analiștii imobiliari spun că prețul terenurilor este influențat de accesul la infrastructură, utilități și la transportul public. Sectoarele Telecentru și Buiucani sunt în topul zonelor unde mai pot fi găsite terenuri pentru construcții, în timp ce în Centru suprafețele pentru construcții sunt limitate. Apar terenuri noi, doar dacă este demolat

vreun imobil vechi. O eventuală majorare de preț a loturilor nu se prognosează deocamdată, din cauza cererii scăzute pe piață.

COSTUL TERENURILOR DIN CHIȘINĂU ESTE CA AL CELOR DIN EUROPA

Deși Chișinăul abia „visează” să devină o capitală europeană, la capitolul prețuri ale terenurilor de construcție se apropie deja de cele europene. Prețul unui ar de teren în capitală variază de la 1000 la 10 000 euro, în timp ce în majoritatea statelor din UE, un ar variază de la 15 000 la 25 000 euro.

Potrivit anunțurilor de mică publicitate, un lot de teren pentru construcții de 9,4 ari pe strada Belinschi costă 400 000 euro. Un teren cu suprafață de 5,6 ari din orașul Durlești valorează 200 000 euro. Acesta are toate utilitățile (gaz, apă, canalizare). Stăpânul unui teren de 4,5 ari situat lângă centrul comercial MallDova intenționează să încaseze pentru lot 120 000 euro, deși e nevoie de racordarea la utilități.

Agențile imobiliare din Europa afișează, de exemplu, prețuri de la 20 000 euro pentru terenurile din Grecia și Turcia. Cei care iubesc atmosfera rurală a Greciei, pot cumpăra un teren de 400 de metri pătrați la un preț de 20.000 de euro. Lotul de teren se află în satul Lasithiou, la o distanță de 4 kilometri de plajă. Oferte interesante sunt și în Turcia, cele mai promovate fiind terenurile din zonele cu trafic turistic intens. În Alanya, un teren cu suprafață de 1.300 de metri pătrați se vinde cu 25.000 de euro.

„Chiar dacă oficial Primăria Chișinăului nu mai are terenuri pentru construcția caselor, neoficial mai pot fi găsite, în urma caselor vechi care pot fi demolate. Totodată, în ce privește prețurile, nu cred că vor suferi schimbări pe termen mediu, deoarece doritorii de a achiziționa terenuri sunt în aşteptare. Adevarul și că majoritatea loturilor care se află în sectoarele de prestigiu ale capitalei sunt și cele mai scumpe. Prețul acestora depinde în mare măsură de accesul la utilități, infrastructură și transport”, explică Nicolai Ostafeiciuc, șeful de filială al Bursei Imobiliare Lara.

El spune că pentru cei care vor să achiziționeze un teren pentru construcție există alternative în suburbie. Loturile practic sunt de trei-patru ori mai ieftine față de cele din capitală. Cele mai scumpe terenuri se află în Stăuceni, deoarece localitatea este cea mai aproape de Chișinău, fapt ce influențează costul ridicat al terenurilor pentru construcție.

Unii experți imobiliari spun că lipsa terenurilor pentru construcție din capitală ar putea duce la speculații de preț din partea unor proprietari, ceea ce ar îndepărta și mai mult doritorii de a achiziționa terenuri și vor trece în categoria celor de aşteptare.

Cererea pentru terenurile de construcție este de 40-60% din oferta de pe piață, în timp ce propunerile proprietarilor se mențin pe aceeași linie, fără să existe schimbări esențiale comparativ cu anii precedenți.

DOSAR

În 2011, prețul de ofertă la terenurile pentru construcții a constituit în medie 15907 euro pentru un ar, cu 5,27% mai mult decât în anul 2010, potrivit anunțurilor de mică publicitate. Cele mai multe oferte sunt în sectoarele Râșcani și Buiucani ale capitalei. Cele mai mari prețuri la terenuri pentru construcții din or. Chișinău s-au întâlnit în sectorul Ciocana, și anume pe str. I. Vieru, unde un ar a propus spre vânzare cu 110 000 euro, în sectorul Centru pe bd. Ștefan cel Mare arul se propunea spre vânzare cu 82 000 euro, iar pe str. București 90 000 euro per ar. Însă aceste oferte se consideră unice din cauza amplasării reușite.

Terenurile agricole în municipiu Chișinău se propun spre vânzare cu 18000-20000 euro pentru un ha, iar în țară oferta medie constituie 8000-9000 euro pentru un ha.

Florin LEVĂNTICĂ

“ZORILE” lansează o platformă inovativă pentru dezvoltarea brandurilor moldovenești

Compania “Zorile” SA în parteneriat cu proiectul USAID CEED II, au inițiat Platforma Comercială “Din inimă – casa comună a brandurilor moldovenești”, bazată pe abordări inovative și menită să ușureze calea spre dezvoltare a companiilor autohtone din sectorul industriei ușoare.

Organizatorii proiectului au comunicat Agentiei “INFOTAG” că pe 6 decembrie 2012, în Chișinău va avea loc lansarea oficială a Platformei Comerciale “Din inimă – casa comună a brandurilor moldovenești”, creată cu scopul de a oferi posibilități de dezvoltare companiilor autohtone. În cadrul proiectului, “Zorile” va oferi sprijin companiilor partenere în dezvoltarea și promovarea brandurilor acestora.

La eveniment vor participa Vlad Filat, prim-ministrul Republicii Moldova, Valeriu Lazăr, viceprim-ministrul, ministru al Economiei, William H. Moser, Ambasador al SUA în R. Moldova, conducerea de vîrf a Agentiei SUA pentru Dezvoltare (USAID) și a proiectului USAID CEED II, reprezentanți ai Camerei de Comerț Americane, ai Asociației Patronale din Industria Ușoară, top manageri a peste 100 de companii autohtone, etc.

Crearea platformei comerciale din incinta Centrului Comercial “Zorile” reprezintă unul dintre rezultatele cooperării sectorului privat și a proiectului USAID CEED II “Din Inimă: Branduri de Moldova”, marcad un următor pas în dezvoltarea brandurilor autohtone în cadrul programului acestui proiect.

“Zorile” SA, în parteneriat cu proiectul USAID CEED II, a creat, în incinta Centrului Comercial “Zorile”, renovat și largit, un ecosistem unic sau o platformă comercială bazată pe un concept de operare inovativ. În cadrul acestei platforme, companiile locale sunt susținute și încurajate spre dezvoltarea afacerilor, a brandurilor proprii, având puse la dispoziție resurse și condiții avantajoase care le oferă posibilități de a reduce costurile operaționale (reducerea cheltuielilor pentru gestiunea proceselor de vânzare, promovare a brandurilor și a produselor, etc.), de a crește imaginea și calitatea vânzărilor sale, de a maximiza posibilitățile de dezvoltare ascendentă a companiei în general.

Organizatorii proiectului speră că toate acestea vor permite brandurilor autohtone să îmbunătățească imaginea și calitatea produselor, vor extinde vânzările, vor oferi noi posibilități de dezvoltare.

Participanții la eveniment vor afla în ce constă conceptul inovativ de operare în cadrul Platformei Comerciale “Din inimă – casa comună a brandurilor moldovenești”, despre resursele de dezvoltare oferite în cadrul acestei platforme, despre importanța dezvoltării brandului propriu pentru companii, despre avantajele pe care le pot obține brandurile moldovenești ca rezultat al unirii sub un acoperiș comun, consolidării forțelor și cooperării.

“INFOTAG” precizează: Lansarea oficială a Platformei Comerciale “Din inimă – casa comună a brandurilor moldovenești” va avea loc la 6 decembrie 2012, în incinta Centrului Comercial “Zorile”, etajul 2, strada Calea Ieșilor 8, mun. Chișinău. Înregistrarea va începe la orele 13:15, ceremonia oficială – la 13:45.

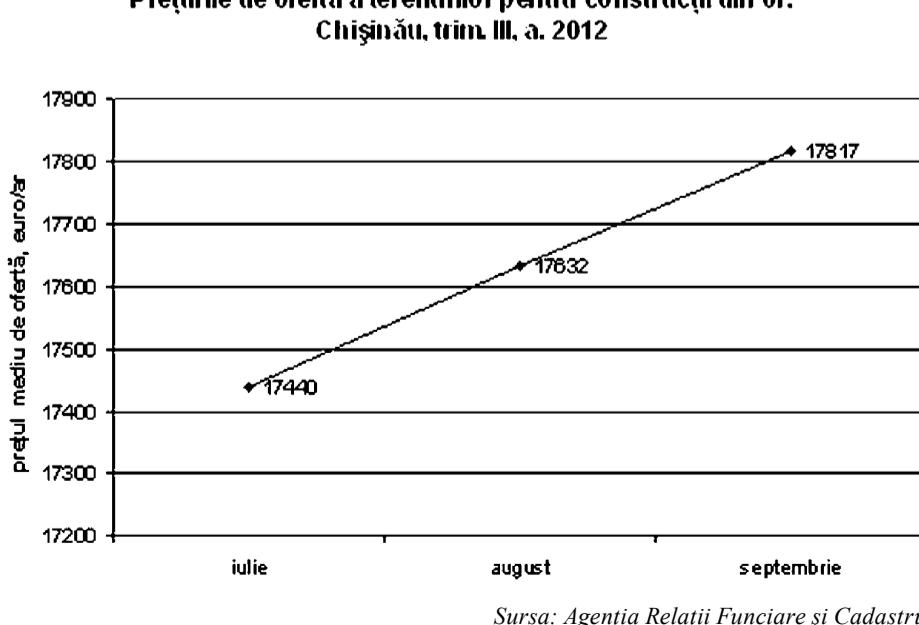
Brandul “CRICOVA” a menținut statutul de cel mai scump din Moldova

“Cricova” a fost declarat cel mai scump brand din R. Moldova în anul 2012, în viziunea agenției ucrainene MPP Consulting, care a prezentat topul celor mai scumpe 50 de branduri moldovenești de mărfuri și servicii.

Potrivit studiului citat de Agenția “INFOTAG”, combinatul de vinuri “Cricova” este lider în top pe parcursul a trei ani consecutivi. În anul 2012, valoarea acestuia a fost de \$35 mil., față de \$31 mil., în anul precedent.

Mările comerciale incluse în studiu au o valoare totală de \$172,9 mil., dintre care 70% revin primilor zece din top. Prețul include exclusiv costul brandului, fără capacitatea de producție, infrastructură, brevete, inventii și alte valori materiale sau intelectuale ale companiei.

Între cele mai scumpe mărci comerciale din Moldova se mai numără “Purcari” – \$21 mil., “Bucuria” – \$13 mil., “Chișinău” – \$11,5 mil., “Aroma” – \$8,2 mil., “Moldcell” – \$7,4 mil., “Victoriabank” – \$6,9 mil., “Moldova Agroindbank” – \$5,1 mil., KVINT – \$4,9 mil., “Bostavan” – \$4,7 mil., “Buchet Moldavii” – \$4,5 mil.

TOP-5 cele mai mari companii din Moldova

Biroul Național de Statistică (BNS) a prezentat un nou raport „Rezultatele analizei structurale a întreprinderilor din Moldova pentru anul 2011”. Publicația cuprinde domeniile, care țin de „economia de afaceri și include analiza ramurilor ce formează PIB-ul țării”. Analiza cuprinde întreprinderi active (cu o cifra de afaceri mai mare de zero) la următoarele tipuri de activitate: agricultura, industria piscicolă, industria extractivă, industria prelucrătoare, asigurarea cu energie electrică, termică, gaze și apă, construcții, comerț, hoteluri și restaurante, transport și comunicații, operațiuni imobiliare, educație (servicii comerciale), sănătate și servicii sociale (servicii comerciale), alte servicii comunitare și personale. Raportul nu a cuprins domenii ca administrarea publică, intermedierea financiară și servicii non-piață (în educație, sănătate și servicii sociale).

Indicii de bază ai activității întreprinderilor din ultimii trei ani sunt prezentate în tabelă. Accențuăm doar că la finele anului 2011 cea mai mare valoare adăugată brută (la costul factorilor) a fost formată de întreprinderile comerciale – 26,4% (în 2010 – 24,4%); industria prelucrătoare – 19,4% (19,1%); transport și comunicații – 18,4% (20,2%); companii implicate în operațiuni imobiliare și care acordă servicii întreprinderilor, – 11,3% (13,4%); întreprinderi din agricultură – 7,5% (7,4%).

În ultimii câțiva ani, BNM face topul întreprinderilor cu cea mai mare cifră de afaceri din Moldova, inclusiv separat pe unele ramuri din economie. TOP-5 al celor mai mari întreprinderi din Moldova după rulajul anual nu se schimbă al doilea an consecutiv. În rezultatul unei mutări ușoare pe poziții TOP-ul este format din Moldovagaz, Lukoil-Moldova, Red Union Fenosa, Chișinău-Gaz, Orange-Moldova.

În industria prelucrătoare sunt prezentate 3,6 mii întreprinderi, în care sunt angajate 96,6 mii persoane. Cel mai mare sector de aici este cel al produselor alimentare și băuturilor, care formează 37,2 la sută din valoarea adăugată în industria prelucrătoare și jumătate din rulajul întreprinderilor prelucrătoare.

În anul 2011, lideri au devenit Metalferos, Floarea Soarelui, Sudzucher-Moldova, Efes Vitanta Moldova Brewery, JLC, unde lăzărează 2,8 la sută din persoanele ocupate în acest sector (2010 – 4,3 la sută), iar aceste întreprinderi au format 14,7 la sută din rulajul (în 2010 – 14%) industriei prelucrătoare în general. Timp de un an lista liderilor a fost părăsită de fabrica Franzela, care a cedat în față companiei JLC.

Sectorul de asigurare cu energie electrică, termică, gaze și apă este

reprezentat de 182 întreprinderi (într-un an cu 10 întreprinderi mai mult). Aici sunt angajați 18,7 mii lucrători. Cifra de afaceri în acest sector este de 20,4 mlrd lei (+ 17,2 la sută în comparație cu anul 2010), 50,6 la sută dintre care formează sectorul de producere și distribuire a combustibililor gazoși. În 2011, primii cinci lideri ai sectorului au fost Moldovagaz, Red Union Fenosa, Chișinău-Gaz, Centrala Electrică cu termoficare №2, Termocom.

Ramura construcții este formată din 1,8 mii întreprinderi cu un număr total de 26 mii de angajați. Într-un an numărul întreprinderilor din acest sector a crescut cu 2,2 la sută, iar numărul persoanelor ocupate s-a redus cu 3,6 la sută. În 2011, cifra de afaceri din ramură a constituit 8,52 mlrd lei sau cu 21 la sută mai mult decât cu un an mai devreme. Nivelul concentrației în acest sector nu este atât de mare. Cota celor mai mari cinci întreprinderi din ramură este de 3,9 la sută din angajații acestui sector și 11,4 la sută din cifra de afaceri. În 2011, în TOP – 5 au intrat companiile Glorinal, HR-Expert, Tomaili-Agro, Dansicons, Unger Steel. Dintre liderii anilor precedenți, în 2011 a putut fi văzută doar compania Glorinal, iar liderul TOP – 2010, compania Moldconstruct Market, precum și Stilconstruct, Rutador și Summa au ieșit din listă.

În comerț lista liderilor aproape nu a suferit schimbări. Sunt trei importatori de produse petroliere, care dispun de propriile rețele PECO – Lukoil-Moldova, Tirex-Petrol și Petrom-Moldova, precum și magazinul Metro Cash&Carry Moldova. Cel de-al cincilea lider în 2011 a fost Trans Oil Ltd. În anii 2009 – 2010, topul era închis de reteaua comercială Green Hills Market (Vistarcom). Rulajul întregii ramuri a constituit, în 2011, circa 96,3 mlrd lei, fiind în creștere cu

angro, dintre care două treimi sunt ocupate de comerțul cu mărfuri nealimentare. În același timp, concentrarea forței de muncă s-a redus de la 3,38 la sută în 2010, până la 1,99 la sută la finele anului 2011. În ramura dată au fost ocupate peste 104,6 mii persoane, jumătate dintre care (51,7 la sută) sunt angajați în comerțul cu amănuntul.

Sectorul „Hoteluri și restaurante” se deosebește printr-o concentrare mare. Primii cinci operatori formează 29,3 la sută din rulajul întregului sector, aici fiind ocupati 16,1 la sută din angajații ramurii. Lista liderilor nu a suferit schimbări în ultimii trei ani: Trabo-Plus (reteaua restaurantelor Any's Pizza și La Placinte), Food Planet Restaurants (McDonald's), Leogram, Aeroport Catering și Codru Hospitality (hotelul Codru). Această ramură este reprezentată în ultimii doi ani de 1,1 mii întreprinderi, la care sunt angajați 12,8 mii lucrători. Rulajul acestui sector a crescut de la 1,45 mlrd lei în anul 2010, până la 1,66 mlrd lei în 2011, sau cu 14,5 la sută.

Cea mai mare concentrare se atestă în sectorul „Transport și comunicații”. Din 2,3 mii de întreprinderi, care lucrează în acest domeniu, Orange Moldova, Moldtelecom, Calea Ferată din Moldova, Air Moldova și Moldcell formează 42,6 la sută din cifra de afaceri din ramura dată. În aceste cinci companii lucrează 32,1 la sută din angajații ramurii. Lista celor mai mari companii, care asigură servicii de transport și comunicații rămâne neschimbată în ultimii trei ani. La finele anului 2011 rulajul acestor ramuri a fost de 20,3 mlrd lei (+ 13,4 la sută față de 2010), iar numărul angajaților s-a redus până la 56,2 mii persoane (-2%).

InfoMarket

Indicii de bază din activitatea întreprinderilor din Moldova

Indice	Anul 2009	Anul 2010	Anul 2011
Numărul întreprinderilor, mii	30,5	31,3	31,6
Numărul angajaților, mii persoane	467,8	449,2	434,6
Cifra de afaceri, mlrd lei	140,92	168,6	198,9
Cifra de afaceri pe întreprindere, milioane lei	4,6	5,38	6,2
Producție (mărfuri și servicii), mlrd lei	73,8	86,6	106,2
Valoarea adăugată brută (la costul factorilor), mlrd lei	23,7	31,04	37,9
Investiții, mlrd lei	10,5	10,7	13,8
În% față de rulaj	7,5	6,4	7

TOP-5 întreprinderi după cifra de afaceri

Anul 2009	Anul 2010	Anul 2011
Moldovagaz	Moldovagaz	Moldovagaz
Red Union Fenosa	Red Union Fenosa	Lukoil-Moldova
Moldtelecom	Lukoil-Moldova	Red Union Fenosa
Orange-Moldova	Orange-Moldova	Chișinău-Gaz
Lukoil-Moldova	Chișinău-Gaz	Orange-Moldova

Cele mai mari întreprinderi din diferite ramuri ale economiei Moldovei, 2011

Construcții	Comerț	Asigurare cu energie electrică, termică, gaze și apă	Industria prelucrătoare
Glorinal	Lukoil-Moldova	Moldovagaz	Metalferos
HR-Expert	Tirex-Petrol	Red Union Fenosa	Floarea Soarelui
Tomaili-Agro	Petrom-Moldova	Chișinău-Gaz	Sudzucker-Moldova
Dansicons	Metro Cash&Carry Moldova	Centrala Electrică cu termoficare №2	Efes Vitanta Moldova Brewery
Unger Steel	FFA Trans Oil Ltd	Termocom	JLC
Hoteluri și restaurante	Transport și comunicații	Operațiuni imobiliare, arendă și servicii întreprinderilor	Servicii comunale, sociale și personale
Trabo-Plus	Orange Moldova	Basconlux	Top GameWorld
Food Planet Restaurants	Moldtelecom	Registru	Autosalubritate
Leogram	Calea Ferată din Moldova	Exdezcom	Prime TV
Aeroport Catering	Air Moldova	Daac System Integrator	Sleras Star
Codru Hospitality	Moldcell	Tenadria	Reneco-EL

Sursa: Biroul Național de Statistică

Operațiuni imobiliare, arendă și servicii întreprinderilor au fost asigurate, în 2011, de 5,1 mii întreprinderi (+8,5%), numărul total al angajaților cărora numără 47,2 mii persoane (+ 4 la sută). Cifra de afaceri din acest sector atinge cifra de 8,8 mlrd lei (+ 14,3 la sută). Peste 15 la sută din rulaj este format de primele cinci companii din domeniul: compania de construcții Basconlux, IS Registr, Exdezcom (face parte din holdingul Elita-5), Daac System Integrator și compania de construcții Tenadria. Din topul anului 2010 aici pot fi revăzuți doar primii doi lideri, iar restul au ieșit din rating. Trebuie să mentionăm că circa 40 la sută din rulajul din acest sector este format de companiile, care se ocupă de operațiuni imobiliare, iar încă circa 20 la sută din rulaj este asigurat de întreprinderile activitatea cărora este legată de tehnica de calcul.

BNS subliniază într-un sector separat „alte servicii colective, sociale și personale”, care cuprinde circa 740 întreprinderi cu un număr de 10,9 mii de angajați. Rulajul total al acestui sector în 2011 a fost de 1,3 mlrd lei (+ 8,3 la sută pe an). Circa 72 la sută din rulaj este format de companiile care se ocupă de serviciile de agrement sau a măsurilor cultural – sportive. Cinci cele mai mari organizații din această sferă sunt Top GameWorld (cazinou Napoleon Palace, automate de joc etc.), întreprinderea municipală Autosalubritate (evacuarea gunoiului), companiile Prime TV, Sleras Star (cazinou Europa, jocuri de noroc) și Reneco-EL (cazinuoul Imperia, Broadway). Acestea formează 25,2% din rulajul acestui sector de servicii.

Agricultura ecologică – soluție de reechilibrare a mediului și a solului

Agricultura ecologică este văzută de mulți experți drept soluția care ar putea preveni o criză alimentară în viitor, populația lumii confruntându-se cu o lipsă tot mai acută de alimente. În viitoarea Politică Agricolă Comună (PAC) a UE, ce va intra în vigoare la 1 ianuarie 2014, sectorul agriculturii ecologice va avea o mai mare importanță, printre măsurile de reformare a PAC numărându-se și câteva prevederi legate de protecția mediului. Astfel, agricultorii vor fi încurajați să utilizeze tehnici simple de producție, care să asigure protecția mediului și vor primi bani în plus dacă vor utiliza tehnici de tipul rotația culturilor, menținerea păsunilor permanente, acoperirea solului iarna cu plante care produc materie organică, precum și nelucrarea capetelor de parcelă pentru a evita erodarea solului. Or, problema erodării solului este extrem de stringentă și pentru Republica Moldova, iar tranziția către agricultura ecologică pare soluția cea mai viabilă. Aprecierile au fost oferite de Organizația de Atragere a Investițiilor și Promovare a Exportului din Moldova (MIEPO), în studiu "Agricultura ecologică în Republica Moldova: perspective locale și regionale", elaborat recent.

Rezultatele studiului vor servi drept temei pentru decizia de a investi în agricultura ecologică și vor fi prezentate potențialilor investitori și/sau parteneri de dezvoltare în vederea elaborării conceptului, designului și modelului de operare în Republica Moldova.

Potrivit datelor prezentate în studiu, agricultura ecologică s-a extins vertiginos în Republica Moldova în ultimii ani, culturile vegetale ecologice dominând acest sector. În perioada 2003-2011, suprafețele cultivate certificate ecologic au crescut de 270 ori, de la 80 ha la 22 102 ha. Pe lângă faptul că agricultura ecologică stimulează biodiversitatea și conservarea lanțurilor tradiționale, care, ulterior, pot fi fructificate și capitalizate de unele industrii conexe, precum eco-turismul, practicarea agriculturii ecologice contribuie la reducerea efectului de seră datorită reducerii emisiilor de noxe prin utilizarea combustibililor fosili, precum CO₂, metan, oxid de azot și pulberi.

Alexandru Cotorobai este președinte al unei Cooperative de cultivare a plantelor etero-oleaginoase, printre care trandafirul, mărarul, isopoul, levăntica și altele. Piața de desfacere o constituie țările UE (Franța, Germania). Alexandru Cotorobai spune că agricultura ecologică nu e un moft. „În lipsa resurselor pentru procurarea fertilizanților, pesticidelor, combustibililor etc., aceasta este unică opțiune (naturală) de cultivare a culturilor agricole”. Însă, în afară de riscurile climaterice și piața mică de desfacere, mai există și problema certificatului ecologic emis de autoritățile naționale, care nu este recunoscut în UE. În acest caz, uleiurile se certifică în Franța sau Germania.

Vladimir Simașco, de asemenea, practică agricultura ecologică și cultivă levăntică. Într-un an favorabil, cooperativa condusă de acesta recoltează 1 t flori de levăntică pe ha. Producția de ulei în anul de recoltă 2012 s-a ridicat la 1t, relativ 50% din potențialul real. Diminuirea volumului producției s-a datorat condițiilor climaterice adverse. Pentru a reuși, în perioada de recoltare, circa 120-150 persoane sunt antrenate în recoltarea levăntică, la care se adaugă

alte 60 persoane angajate cu normă deplină. Forța de muncă se formează din rândurile populației din sat. Domnul Simașco susține că se confruntă cu aceeași problemă a certificatului, pe care îl obține în Germania pentru a putea exporta uleiul de levăntică.

DE LA AGRICULTURA DE SUBZIȘTEȚĂ LA CEA ECOLOGICĂ

Privită prin optica forțelor de producție, agricultura este dominantă de producția gospodăriilor caseșnice, ceea ce trădează caracterul ei fărămit și puțin rentabil. Datorită penuriei rurale, agricultura mai rămâne o activitate de subzistență. Sectorul este dominat covârșitor de agricultura convențională (99% în termeni de suprafețe aflate în circuitul agricol), ceea ce stimulează dezechilibru ecologic între ecosistemele antropic și naturale, dozele mărite de input-uri externe, precum fertilizanți, combustibili și pesticide.

20%. Precum zonele economice libere și parcurile industriale reprezintă metode punctuale de atragere a investițiilor private în economie, agricultura ecologică este o nișă pentru atragerea investițiilor și inovațiilor în sectorul agricol. Atât capitalurile internaționale, cât și cele locale pot participa în acest proces. Agricultura ecologică poate contribui la asigurarea durabilității agriculturii în general. O asemenea abordare a tehnologiilor agrariene asigură durabilitatea sectorului în întregime.

Agricultura ecologică contribuie la reducerea efectului de seră datorită reducerii emisiilor de noxe prin utilizarea combustibililor fosili, precum CO₂, metan, oxid de azot și pulberi. Unele cercetări internaționale arată că, în dependență de produsul cultivat, agricultura ecologică poate contribui cu reducerea a peste 6-60% a emisiilor responsabile de efectul de seră. Solurile utilizate în agricultura ecologică asimilează un nivel superior de car-

piață a terenului. La un preț mediu de vânzare a unui hecțar de teren arabil de 600 USD, adaosul de capitalizare pentru 3% din terenurile agricole utilizate se ridică la 9 mil. USD. Oportunități similare există și pentru sub-sectorul producării semințelor și materialului săditor. Agricultura ecologică stimulează biodiversitatea și conservarea lanțurilor tradiționale care, ulterior, pot fi fructificate și capitalizate de unele industrii conexe, precum eco-turismul. Conservarea biodiversității și expansiunea zonelor naturale protejate sunt în măsură să restabilească echilibrul dintre factorul antropic și mediul natural.

PIAȚA DE DESFACERE

Având în vedere nivelul mic de practicare a agriculturii ecologice în R. Moldova, piața locală de desfacere a produselor ecologice este aproape inexistentă. În schimb, comercializarea produselor ecologice pe piețele europene a evoluat constant. Astfel, premizele dezvoltării sectorului agriculturii ecologice naționale trebuie legate, cel puțin pe termen mediu, exclusiv de piețele de export. Acestea sunt maturi și pot „digera” produsele ecologice autohtone, oferind prețuri juste producătorilor autohtoni. Dezvoltarea unui model de agricultură ecologică care ar exclude piața locală ar fi, însă, o greșală. Aparte de efectele pozitive asupra echilibrului biologic al naturii, sănătății și aspectului de dezvoltare a comportamentului social responsabil, consumul de produse ecologice pe piață locală creează oportunități imense pentru industrii conexe (comerț, eco-turism, medicină ne-traditională etc.).

Politicele Guvernului trebuie orientate spre evitarea unui asemenea dezechilibru, iar primul pas ar fi revizuirea politicilor de subvenționare prin reintroducerea unei măsuri de sprijin pentru sector. Deși reprezintă doar o fracțiune din agricultura convențională națională, agricultura ecologică are potențial pentru dezvoltare. În 2011, doar 3% din exporturile naționale de produse agricole și ale industriei alimentare sunt exporturi de produse agro-alimentare ecologice (5% din valoarea exporturilor de cereale, legume și fructe). Cu toate acestea,

în perioada 2003-2011, suprafețele organice au crescut de la 80 ha la 22 102 ha (x270 ori).

Există o serie de factori generali și specifici care pot contribui la promovarea sectorului agriculturii ecologice la nivelul unui veritabil motor de creștere în agricultură în Republica Moldova. Factorii generali pot fi atribuiți dezvoltării agriculturii în ansamblu: creșterea nivelului investițiilor, dezvoltarea și civilizarea pieței interne de desfacere, ameliorarea calității culturii de administrare și management în agricultură, ameliorarea infrastructurii rurale: drumuri, sisteme de irigare etc. Factorii specifici pot avea un impact imediat asupra eco-agriculturii naționale: stimularea conversiunii terenurilor, aplicarea subvențiilor, dezvoltarea întintă a cererii interne pentru produse ecologice, promovarea brandului de țară la export. Factorii specifici pot fi deduși, cel mai des, din evoluția acestui sector pe plan global.

Conform unor scenarii de creștere a suprafețelor ecologice, exporturile naționale de produse organice ar atinge, în 2026, 86-87 mil. euro în condițiile materializării unui scenariu moderat și 130 mil. euro în condițiile materializării unui scenariu optimist. Aceste scenarii nu iau în considerare creșterea prețurilor la producția agricolă, efectul multiplicator al generării acestor venituri în economia națională, alte avantaje pecuniare și relative de care poate beneficia societatea.

Studiile de caz arată că în Republica Moldova există suficiente modele de comportament „eco” în rândul agricultorilor. Există, însă, și o problemă în comunicarea acestor exemple și susținerea preluării acestor modele. Cel mai des, aceste comportamente provin dintr-o bună și responsabilă înțelegere a perisabilității resurselor naturale agricole. În prezent, unele estimări arată că cel puțin 40% din terenurile arabile sunt afectate de eroziune. Unii agricultori recomandă chiar introducerea sancțiunilor pentru manifestări de comportament irresponsabil ai agricultorilor, cum ar fi supra-salinizare, eroziune și reglementarea unor proceduri de cultivare a culturilor care contribuie la reechilibrare.

Cristina MIRON

Un scenariu moderat de creștere anuală cu 10,6% a suprafețelor ecologice în perioada 2012-2026 ar putea mări această suprafață la 100.000 ha, echivalent cu atingerea unei cote de 4% din terenurile agricole utilizate, ceea ce ar duce la exporturi de cca. 52 000 – 53 000 t producție ecologică, în cele mai pesimiste cazuri.

În următorul paragraf, menționăm că agricultura ecologică creezează mai multă valoare pentru fermieri, sesizabilă nu doar în prețurile de desfacere mai mari cu

Companiile americane iau locul celor chineze în topul celor mai mari corporații după capitalizare

Companiile americane iau locul celor chineze, într-un top al celor mai mari 500 de corporații în funcție de capitalizarea de piață, în cel mai rapid ritm din ultimii 10 ani, redresarea economiei SUA și încrederea în piața liberă fiind mai atrăgătoare decât creșterea rapidă a profiturilor.

Corporațile americane în frunte cu Apple și Exxon Mobil ocupă 171 de poziții în top 500, cu o capitalizare de 10.600 miliarde de dolari, respectiv 40,3% din total, comparativ cu 159 de companii cu o capitalizare de 8.240 miliarde de dolari în 2009, potrivit datelor Bloomberg.

În clasament sunt prezente 24 de companii chineze, conduse de Petro-China și Industrial & Commercial Bank of China (ICBC), capitalizarea lor cumulată fiind de 1.740 miliarde de dolari, în scădere de la 34 de companii și o capitalizare de 2.190 miliarde de dolari în 2009.

Ponderea companiilor din China în top 500 s-a redus chiar dacă economia țării a continuat să se dezvolte, în timp ce Statele Unite și Europa au înregistrat o creștere economică anemică în ultimii patru ani.

Indicele Standard&Poo's 500 s-a dublat de când a atins un minim al ultimilor 12 ani în martie 2009, în timp ce Shanghai Composite Index a scăzut cu 6,5% din cauza temerilor că proprietatea de stat asupra companiilor înseamnă că investitorii nu sunt principala prioritate.

Din acest motiv, expansiunea eco-

nomiei chineze, de trei ori mai rapidă decât cea din SUA, nu a împiedicat creșterea ponderii companiilor americane în topul corporațiilor cu cele mai mari capitalizări, investitorii fiind atrași de relativa siguranță oferită de titlurile americane.

Banca chineză ICBC a coborât în acest an pe locul 8 în clasament, de pe 4 în 2009, cu o capitalizare de 222,2 miliarde de dolari, dar este încă cea mai mare bancă la nivel mondial în funcție de valoarea de piață, devansând HSBC cu 18% și Wells Fargo cu 28%.

PetroChina, cea mai mare companie din lume în 2009, a coborât pe locul al treilea, cu o capitalizare de 248,5 miliarde dolari.

În cazul companiilor americane, cele mai bine reprezentate în top 500 sunt cele din industria IT, reprezentând 21%.

Apple se află pe primul loc în lume, cu o capitalizare de 550,6 miliarde do-

lari. Compania a urcat de pe poziția 12 în 2009, datorită creșterii vânzărilor de aparate iPhone și iPad, care a dus la aprecierea cotăției acțiunilor Apple cu 193%, în ultimii trei ani.

Exxon este cea mai mare companie din sectorul energiei, cu o valoare de piață de 401,9 miliarde dolari. Acțiunile Exxon s-au apreciat cu 29% de la sfârșitul lui 2009.

Wal-Mart Stores a urcat pe poziția a patra, în locul ICBC, cu o capitalizare de 242,1 miliarde dolari.

Economia SUA, cea mai mare din lume, se îndreaptă spre ritmul de creștere de dinainte de 2008 mai repede decât China. PIB-ul SUA va urca în acest an cu 2,2%, potrivit analiștilor intervievați de Bloomberg, față de o medie de 2,6% în perioada 2002-2007, consemnată înainte de criză.

Economia Chinei va înregistra în acest an un avans de 7,7%, cel mai lent după 2009, față de o medie de 11,2% înainte de recesiunea mondială.

Luxemburghezul Juncker părăsește șefia finanților din Eurogrup

Premierul luxemburghez, Jean-Claude Juncker, a declarat luni că vrea să renunțe la președinția Eurogrup până "la sfârșitul anului sau la începutul anului 2013" și a solicitat miniștrilor de Finanțe ai zonei euro să îi caute un succesor, relatează AFP.

"La refinoarea mandatului meu am spus că voi pleca (la acest moment). Am solicitat astfel membrilor Eurogrup să caute un alt ministru pentru a mă înlocui", a afirmat Juncker în cadrul unei conferințe de presă la Bruxelles, în cursul unei reunii a Eurogrup.

Întrebat dacă se gândește la cineva anume ca fiind înlocitorul său, a răspuns: "nu vreau să susțin pe cineva, pur și simplu le-am solicitat colegilor mei să îmi găsească un succesor".

Liderul zonei euro a ocupat acest post din 2005 iar mandatul său s-a încheiat la 17 iulie.

De la începutul lui iulie, Jean-Claude Juncker, care vroia inițial să renunțe la post, s-a declarat în sfârșit "pregătit să prelungească" mandatul său cu săse luni suplimentare, solicitând în schimb nominalizarea unui alt luxemburghez, Yves Mersch, ca director al Băncii Centrale Europene.

Paris și Berlin nu au reușit până acum să ajungă la un acord privind numele succesorului la președinția

Eurogrup. Candidatura lui Wolfgang Schäuble, care vrea să cumuleze această funcție cu cea actuală de trezorier al guvernului german, a suscitat reticența Parisului pe parcursul verii.

Ministrul francez al Economiei Pierre Moscovici a susținut vineri formarea unui "ministru" european pentru a "încarna" zona euro, acesta urmând a fi responsabil în fața cetățenilor.

"Este necesară pe termen mediu încarnarea zonei euro într-un ministru care trebuie, într-un fel sau altul, să se confrunte cu sancțiunile cetățenilor", a declarat acesta. "Președinția Eurogrup este o funcție care trebuie să evolueze", a mai adăugat el.

Pagină realizată de Olga GORCEAC

Ucraina a făcut apel la FMI

Ucraina, economie aflată în recesiune și care se confruntă cu un deficit bugetar în creștere, a făcut apel la FMI pentru reluarea discuțiilor privind un acord "standby" de ajutor financiar, scrie Financial Times. O misiune a Fondului se va deplasa la Kiev pe 7 decembrie pentru reluarea negocierilor.

Economia Ucrainei este deosebit de vulnerabilă la șocurile globale, în special în ceea ce privește prețurile și cererea internațională de otel, principalul produs de export al țării. După o contracție de 15% în 2009, economia a fost stabilizată cu ajutorul unui împrumut de mai multe miliarde de dolari de la FMI. Discuțiile asupra unui nou împrumut, de 15 mld. dolari, au fost suspendate anul trecut din cauza eforturilor ezitante de reformă. Ucraina și-a revenit parțial, însă perspectivele de creștere rămân negative din cauza cererii slabe de pe piețele externe, a crizei creditelor pe plan intern și a unei recolte slabe de cereale. Moneda ucraineană, grivna, s-a depreciat luna trecută la minimul ultimilor trei ani, iar deficitul bugetar s-a triplat în primele zece luni ale anului. În schimbul împrumutului, FMI va cere, probabil, Ucrainei să flexibilizeze taxa de schimb valutar, să renunțe la ancorarea valorii grivnei de cea a dolarului și să eliminate treptat subvențiile pentru prețul gazelor naturale livrate consumatorilor.

Moody's a tăie ratingul fondurilor de urgență ale zonei euro

Agenția de evaluare financiară Moody's a retrogradat ratingurile fondurilor de urgență ale zonei euro destinate susținerii statelor cu probleme de finanțare, ESM și EFSF, decizie urmând revizuirea în scădere în noiembrie a calificativului Franței, un contributor important, potrivit CNBC.

Calificativele celor două fonduri au fost coborâte cu o treaptă, de la nivelul maxim "Aaa" la "Aa1", relatează Mediafax.

Retrogradarea ESM (European Stability Mechanism – Mecanismul European de Stabilitate) și EFSF (European Financial Stability Facility – Facilitatea Europeană pentru Stabilitate Financiară), a fost cauzată de legăturile strânse dintre riscurile celor două fonduri și cele ale contributorilor importanți la resursele acestora.

Guvernul Japoniei aproba al doilea program de stimulare a economiei într-o lună

Guvernul japonez a aprobat a două rundă de măsuri de stimulare în cursul unei luni, în valoare de 11 miliarde de dolari, premierul Yoshihiko Noda încercând să impulsioneze economia înainte de alegerile generale din decembrie, relatează Financial Times citat de Mediafax.

Măsurile, finanțate din fonduri de rezervă ale Executivului, includ activități de reconstrucție în regiunile afectate de cutremurul din martie 2011, susținerea pieței muncii și a companiilor mici, care duc lipsă de lichiditate.

Valoarea programului este aproape dublă față de un pachet de măsuri anunțat la sfârșitul lui octombrie, destinat în special lucrărilor de reconstrucție.

Industria globală a asigurărilor de viață, condusă de asiatici

Segmentul asigurărilor de viață din țările de pe continentul asiatic a înregistrat o creștere anuală de 11% în ultimii 10 ani, de cinci ori mai mult față de țările din Europa și SUA. Drept urmare, această linie de business va reprezenta aproximativ un sfert din piața mondială de asigurări de viață (n. red.: 2.700 mld. USD) până în anul 2014, arată rezultatele unui raport întocmit de către compania consultanță McKinsey&Co.

"Spre exemplu, în Malaezia, asigurările de viață reprezintă 80% din totalul pieței, în timp ce în India și Indonezia această cifră este de 40%. Prin urmare, marile grupuri internaționale sunt interesate să își majoreze cota de piață pe segmentul asigurărilor de viață în țările asiatici", explică specialiștii de la McKinsey&Co.

Potrivit autorilor studiului, piața de profil din regiunea menționată devine tot mai competitivă și în scurt timp vom assista la o modificare a canalelor tradiționale de vânzare a produselor de asigurare, ținta fiind concentrarea pe distribuție online și call-center. Astfel, "companiile de asigurare vor trebui să țină cont de noii competitori, cum ar fi instituțiile bancare și cei care furnizează servicii online".

Raportul arată că aproximativ 49% din totalul primelor brute subscrise în China sunt realizate prin intermediul agenților, față de 40% în 2010. Prin comparație, în India agenții au reușit să își mențină dominația pe piață de profil, în 2010 aceștia asigurând o cotă de 80% din totalul subscrizerilor realizate la nivelul pieței.

Totodată, în Japonia, agenții au pierdut doar 4% din ponderea deținută în total subscrieri, cumulând un procent de 44% din total vânzări realizate la nivelul pieței în 2010.

Specialiștii de la McKinsey&Co estimează că până în 2015 numărul consumatorilor de servicii de asigurări online va ajunge la 1 miliard în această regiune.

Nokia își vinde sediul din Finlanda, pentru 170 de milioane de euro

Grupul finlandez Nokia, confruntat cu scăderea vânzărilor și pierderi, a semnat un acord cu fondul de investiții imobiliare Exilion Capital pentru vânzarea sediului din Espoo, Finlanda, la prețul de 170 de milioane de euro, ca parte a unui program de restructurare, potrivit Washington Times.

Tranzacția va fi finalizată în decembrie și este în linie cu obiectivul de a renunța la active considerate neesențiale, a declarat directorul financiar, Timo Ihamuotila. Nokia va continua să opereze din acest sediu "pe termen lung", dar din postura de chiriaș.

Grupul are sediul în clădirea denumită Nokia House, din Espoo, în proprietatea de Helsinki, încă din 1997.

Nokia face față cu greu concurenței feroce de pe piața smartphone-urilor, pe care fostul număr 1 la producția de telefoane mobile a fost depășit de rivali precum Samsung și Apple.

Tranzacții cu valori mobiliare ale emitenților din Republica Moldova, pe piață bursieră
(Perioada 26-30 noiembrie 2012)

Data tranzacției, ora	codul ISIN	Denumirea emitentului	Preț (lei)	Numărul de acțiuni (unități)	Volumul total al tranzacțiilor (lei)	Tipul tranzacției	Emisia	Ponderea VM tranzacționate în total emisie (%)	Valoarea nominală, lei
26.11.12 11:07	MD14SCOM1001	SA "UNIVERSCOM"	80,00	33000	2640000,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	475544	6,94	10,00
26.11.12 14:31	MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	16,88	30	506,40	Vinzare Cumparare	23406764	0,00	5,00
26.11.12 14:31	MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	21,00	681	14301,00	Vinzare Cumparare	1779826	0,04	20,00
26.11.12 14:31	MD14GOTI1002	SA "TIPOGRAFIA DIN RISCANI"	10,00	1200	12000,00	Vinzare Cumparare	19524	6,15	10,00
26.11.12 14:31	MD14MACA1007	SA "MACARA"	27,00	4	108,00	Vinzare Cumparare	136593	0,00	7,00
26.11.12 14:31	MD14MACA1007	SA "MACARA"	27,00	4	108,00	Vinzare Cumparare	136593	0,00	7,00
26.11.12 14:31	MD14MACA1007	SA "MACARA"	27,00	4	108,00	Vinzare Cumparare	136593	0,00	7,00
26.11.12 14:31	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	10,43	46516	485161,88	Vinzare Cumparare	4651534	1,00	10,00
26.11.12 14:31	MD14REDI1009	SA "INTREPRINDEREA PENTRU COLECTAREA CEREALELOR din Rediu-Mare"	10,00	11555	115550,00	Vinzare Cumparare	164169	7,04	10,00
26.11.12 14:35	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA nr.1"	10,43	697729	7277313,47	Vinzare Cumparare	4651534	15,00	10,00
27.11.12 10:21	MD14TRAS1003	SA "BASARABIA"	0,50	20278	1360,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	230680	0,06	17,00
27.11.12 14:31	MD14BASA1002	nr.1"	10,00	136	10139,00	Vinzare Cumparare	2178716	0,93	1,00
28.11.12 11:02	MD14TRAS1003	SA "HIDROINPEX"	20,00	3185	80000,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	230680	3,47	17,00
28.11.12 14:31	MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	14,20	23407	332379,40	Vinzare Cumparare	23406764	0,10	5,00
28.11.12 14:31	MD14INPE1009	SA "UZINA BIOCHIMICA DIN BALTI"	14,20	1061593	63700,00	Vinzare Cumparare	572070	0,56	20,00
28.11.12 14:35	MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	1,20	4949	15074620,60	Vinzare Cumparare	23406764	4,54	5,00
29.11.12 14:31	MD14APPI1001	SA "API"	5,00	12148	5938,80	Vinzare Cumparare	1608315	0,31	10,00
29.11.12 14:31	MD14BIOC1006	SA "UZINA BIOCHIMICA DIN BALTI"	5,00	2342	60740,00	Vinzare Cumparare	241489	5,03	15,00
29.11.12 14:31	MD14BIOC1006	SA "UZINA BIOCHIMICA DIN BALTI"	10,00	2500	11710,00	Vinzare Cumparare	241489	0,97	15,00
29.11.12 14:31	MD14GOTI1002	SA "TIPOGRAFIA DIN RISCANI"	27,00	10	25000,00	Vinzare Cumparare	19524	12,80	10,00
29.11.12 14:31	MD14MACA1007	SA "MACARA"	27,00	10	270,00	Vinzare Cumparare	136593	0,01	7,00
29.11.12 14:31	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	105,00	100	10500,00	Vinzare Cumparare	4967794	0,00	100,00
30.11.12 10:16	MD14GEST1002	SA "GEST-CAPITAL"	1,00	97000	97000,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	2866000	3,38	1,00
30.11.12 10:59	MD14STAR1003	SA "BUNASTARE"	10,00	513	5130,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	18900	2,71	10,00
30.11.12 14:31	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	106,00	45	4770,00	Vinzare Cumparare	4967794	0,00	100,00
30.11.12 14:31	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	106,00	455	48230,00	Vinzare Cumparare	4967794	0,01	100,00
30.11.12 14:31	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	106,00	500	53000,00	Vinzare Cumparare	4967794	0,01	100,00
TOTAL				2027884	26429644,55				

**Statistica tranzacțiilor extraburisere
pentru perioada 19.11.2012-23.11.2012**
Tipul tranzacției: Vînzare-cumpărare

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)
1. AUREOLA & LOMBARD, MUN. CHIȘINĂU	MD14AURE2004	24	10	1000	92000
2. BUCURIA, MUN. CHIȘINĂU	MD14BUCU1002	10	6	670	6700
3. DAAC HERMES GRUP, MUN. CHIȘINĂU	MD14MARS1000	1	1	320	640
4. FRANZELUȚA COMBINATUL DE PANIFICAȚIE S.A., CHIȘINĂU	MD14FRAN1004	20	2	900	19800
5. FERTILITATEA-SINGEREI S.A., SINGEREI	MD14TILI1003	1	2	1119	1119
6. SUDOR S.A., CHIȘINĂU	MD14SUDO1000	10	1	1439	14390
7. MOLDCONINVEST, S.A.	MD14ONIN1009	10000	1	250	490000
Total			23	5698	624649

Tipul tranzacției: Moștenire

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)
1. FLOAREA SOARELUI, BĂLȚI	MD14FLAU1001	20	1	336	6720
2. DRUMURI-CĂINARI, OR. CĂINARI	MD14DRMC1005	10	1	2775	27750
3. PASSIM, MUN. CHIȘINĂU	MD14PASI1008	10	1	28000	280000
4. CODRENII-COM, CHIȘINĂU	MD14DREN1002	10	1	14	140
5. EFES VITANTA MOLDOVA BREWERY I.M., CHIȘINĂU	MD14VEST1003	25	1	6	150
6. F.I.N.N. EXITON-INVEST	MD14EXIN1009	1	1	415	415
7. PALACE S.A., CHIȘINĂU	MD14PALA1003	10	1	3	30
8. TIREX-PETROL I.M., CHIȘINĂU	MD14TIRP1008	6	3	46	276
9. SUDZUCKER-MOLDOVA I.M., SOROCĂ	MD14ROZA1009	10	1	24	240
10. ELEVATOR KELLEY GRAINS S.A., CĂUȘENI	MD14KELY1006	10	1	132	1320
Total			12	31751	317041

Tipul tranzacției: Donație

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)
1. FERTILITATEA-SINGEREI S.A., SINGEREI	MD14TILI1003	1	2	188298	188298
Total			2	188298	188298

Tipul tranzacției: Răscumpărarea valorilor mobiliare de către emitent în condițiile art. 79 din Legea nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997 Privind societățile pe acțiuni

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)
1. DRUMURI-BĂLȚI, MUN. BĂLȚI	MD14DRMB1006	10	2	220	3403
2. DRUMURI-FĂLEȘTI, OR. FĂLEȘTI	MD14DRFE1002	10	13	5340	71697
Total			15	5560	75100

Tipul tranzacției: Succesiunea valorilor mobiliare în urma dizolvării sau reorganizării acționarului persoană juridică

Oferte/cereri comerciale la BVM la data de 4.12.2012

Коммерческие предложения на ФБМ на 4.12.2012 г.

Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Pretul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.	Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Pretul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.
MD14AVID1007	SA "AVICOLA - CODRU"	0,00	29,00	47775,00	MD14MAUR1006	SA "MAURITUS"	0,00	180,00	782,00
MD14BAT11003	SA "BASTINA"	0,00	15,00	7500,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	110,00	7,00
MD14TRAS1003	SA "INTreprinderea de transporturi AUTO nr.1"	0,00	10,00	9750,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	120,00	300,00
MD14MACA1007	SA "MACARA"	0,00	45,00	7500,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	124,00	1794,00
MD14GEST1002	SA "GEST-CAPITAL"	0,00	1,00	128970,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	124,99	335,00
MD14UNIV1001	SA "UNIVERSUL"	0,00	10,00	500,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	125,00	800,00
MD14EURB1005	BC "EUROCREDITBANK"	0,00	7,00	98500,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	129,00	166,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1100,00	1621,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	130,00	408,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1200,00	1042,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	135,00	8730,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1210,00	5,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	138,00	683,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1225,00	55,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	150,00	1141,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1230,00	1,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	200,00	459,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1235,00	263,00	MD14MCAR1008	SA "MOLDACARTON"	0,00	10,00	190,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1275,00	93,00	MD14MEZO1000	SA "MEZON"	0,00	10,00	2000,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1285,00	100,00	MD14MIBC1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	106,00	45,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1295,00	100,00	MD14MIBC1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	110,00	306,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1300,00	61,00	MD14MIBC1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	115,00	3308,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1400,00	95,00	MD14MIBC1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	145,00	34,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1487,00	8,00	MD14MIBC1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	200,00	144,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1500,00	4,00	MD14MIBC1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	280,00	67,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1560,00	100,00	MD14MIBC1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	299,00	196,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1800,00	100,00	MD14MIBC1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	300,00	87,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1900,00	572,00	MD14MIBC1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	390,00	4247,00
MD14AGRNI1003	SA "AGROMASINA"	0,00	9,55	5,00	MD14MIOA1005	SA "MIOARA"	0,00	1,00	4086,00
MD14AGRNI1003	SA "AGROMASINA"	0,00	10,00	144,00	MD14MOEL1006	SA "MOLDELECTROMONTAJ"	0,00	75,00	850,00
MD14ALET1005	SA "ALET"	0,00	0,10	106970,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	28,00	104,00
MD14ALLA1007	SA "AVICOLA "GALLINULA"	0,00	2,00	100,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	29,00	30,00
MD14AMAS1009	SA "ALIMENTARMAS"	0,00	2,99	100,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	30,00	30,00
MD14AMAS1009	SA "ALIMENTARMAS"	0,00	3,00	1365,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	33,00	128,00
MD14APR01001	SA "APROMAS"	0,00	5,75	4112,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	35,00	54,00
MD14ARAL1001	SA "UZINA TURNATORIE ARALIT"	251,00	30,38	0,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	60,00	100,00
MD14ARTU1009	SA "RAUT"	0,00	6,00	13800,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	120,00	100,00
MD14AVC01000	SA "AVICOLA "	0,00	25,00	26602,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	199,99	130,00
MD14AVIF1005	SA "AVICOLA ROSSO SL"	0,00	10,00	55,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	246,00	20,00	0,00
MD14AVIP1003	SA "AVIS PRIM"	0,00	6,00	3804,00	MD14MTR1005	SA "MOLODOVA - TUR"	0,00	12,00	4568,00
MD14BALT1008	SA IM "BALTEANCA"	0,00	6,00	242100,00	MD14NEI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	4,00	1867,00
MD14BARD1000	Intrreprinderea Mixta Fabrica de Vinuri "VINARIA BARDAR" SA	0,00	16,50	2,00	MD14NEI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	5,50	357,00
MD14BAT11003	SA "BASTINA"	0,00	20,00	25,00	MD14NEI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	6,50	3310,00
MD14BAZA1003	SA "BAZA TRANSPORTULUI AUTO NR. 14 DIN FLORESTI"	0,00	10,00	4850,00	MD14NICO1002	SA "NICODIM"	0,00	0,17	34697,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	40,00	1342,00	MD14NLA1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	4,99	1150,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	50,00	316,00	MD14NLA1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	5,00	117875,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	64,50	49,00	MD14NLA1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	6,00	5427,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	200,00	88,00	MD14NOCA1000	SA "BETACON"	0,00	10,00	20,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	1000,00	11,00	0,00	MD14NTEH1006	SA UZINA EXPERIMENTALA DE UTILAJ TEHNOLOGIC "INTEH"	0,00	15,00	30,00
MD14BETA1007	SA "BETON ARMAT"	100,00	20,00	0,00	MD14NUSA1004	SA "GAINUSA"	0,00	0,70	144497,00
MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	0,00	139,00	14,00	MD14OBIS1008	SA "MOBISTIL"	0,00	0,10	20,00
MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	0,00	150,00	4819,00	MD14OBIS1008	SA "MOBISTIL"	0,00	1,00	1759,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	200,00	508,00	MD14ORBI1009	SA "ORHEI-MOBILA"	0,00	2,00	3455,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	240,00	690,00	MD14OSAM1003	SA "CONSAM"	0,00	0,69	20058,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	270,00	169,00	MD14OSAM1003	SA "CONSAM"	0,00	0,70	9218,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	280,00	1138,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	15,25	1290,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	300,00	834,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	17,00	30,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	1000,00	50,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	20,00	11630,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	1150,00	145,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	93,00	102,00
MD14CAHA1004	SA "CARAHASANI-VIN"	0,00	150,00	5000,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	100,00	2346,00
MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPET"	0,00	5,00	17,00	MD14PIEE1000	SA Intraprinderea Mixta "PIELE"	0,00	14,00	30,00
MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPET"	0,00	23,00	1776,00	MD14PIEL1001</				

7240 KM DE DRUM AU FOST REPARAȚI ÎN MOLDOVA, DE LA ÎNCEPUTUL ANULUI

De la începutul anului 2012, lucrări de reparare și întreținere tehnică au fost îndeplinite în Moldova la 7240 kilometri de drum, cu 410 km mai multe decât în anul 2011, a comunicat directorul Administrației de Stat a Drumurilor Auto, Vitali Panurco, în ședința consiliului Fondului Rutier.

Agenția "INFOTAG" transmite cu referire la surse din Ministerul Economiei că la începutul lunii decembrie, suma totală a cheltuielilor pentru reparații depășea 1 mld. lei – 98% din bugetul total al programului.

O atenție sporită se acordă siguranței traficului. Au fost instalate 10,3 mii de semne rutiere noi, o multime de indicatori care refractă lumina. Au fost luate toate măsurile necesare pentru întreținerea drumurilor în perioada de iarnă, inclusiv pentru deszăpezire. Administrația de Stat a organizat 100 de tendere pentru achiziții de mărfuri, lucrări și servicii în valoare de 831 mil. lei sau 81,2% din volumul total al Fondului Rutier – cu 16% mai mult decât în anul 2011. În anul 2013, Fondul Rutier va avea un buget de 1,079 mld. lei față de 1,024 mld. lei, în 2012, a informat Panurco.

Înțial a fost prevăzută alocarea a 10 mil. lei întreprinderii de Stat "Calea ferată din Moldova" (CFM), pentru instalarea barierelor de protecție la trecerile peste calea ferată. Reprezentanți ai CFM au precizat că barierele și sistemele de supraveghet video vor fi instalate la sectoarele cele mai periculoase. Cu banii din Fondul Rutier vor fi cumpărate utilajele, iar CFM va suporta costurile de montare și întreținere.

Ministrul Economiei, președintele consiliului Fondului Rutier, Valeriu Lazăr, a spus că 20 mil. lei vor fi alocați din fond pentru instalarea a cel puțin 20 de bariere de protecție la trecerile peste calea ferată. Se așteaptă ca datorită acestora numărul de accidente de circulație să scadă.

ÎN NOUĂ LUNI, IMPORTUL DE PRODUSE PETROLIERE A SCĂZUT SEMNIFICATIV

Importul de produse petroliere în Republica Moldova a scăzut în nouă luni cu 7,5 la sută față de aceeași perioadă a anului 2011, pînă la 408,5 mii de tone, transmite MOLDPRES cu referire la raportul Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (ANRE) privind evoluția pieței produselor petroliere.

Cea mai mare scădere s-a înregistrat la importul de benzină, respectiv 16,1%, pe fondul creșterii prețurilor la acest carburant. Importul de gaz licifiat a scăzut cu 6,7%, iar la motorină – cu 3,1%.

Potrivit raportului, cele mai mari cantități de benzină au fost importate din România (71,3%), Bulgaria (7,5%), Lituanie (6,6%). Motorina a fost importată în cantități mari din România (48,8%), Belarus (22%) și Federația Rusă (14%), iar gazul licifiat – din Federația Rusă (51%), Kazahstan (38,1%), România (9,5%).

Prețul de comercializare cu amănuntul al benzinei a fost în nouă luni în medie de 16,46 lei, în creștere cu 5,4% față de aceeași perioadă a anului trecut. La motorină prețul mediu a fost de 15,56 lei (+6,2%), iar la gazul licifiat – 8,21 lei (+9,3%). În același timp, prețul mediu de import al benzinei a fost de 1099 dolari tonă, în creștere cu 6,5% față de aceeași perioadă a anului 2011. La motorină prețul mediu de import a crescut cu 2,9%, pînă la 1024 dolari tonă, iar la gazul licifiat – s-a redus cu 1,1% pînă la 816 dolari tonă. Creșterea prețului cu amănuntul la gazul licifiat, în condițiile reducerii prețului de import, a rezultat în totalitate din introducerea de la începutul anului a accizului la gazul licifiat în mărime de 1800 lei tonă.

Au deținut licențe de activitate pe piața produselor petroliere 120 de agenții economici, dintre care 26 au avut dreptul de import și comercializare cu ridicata a benzinei și motorinei, notează MOLDPRES.

CCI A MOLDOVEI VA OFERI NOI SERVICII ÎN DOMENIUL EXPORTURILOR

Camera de Comerț și Industrie a Moldovei va oferi noi servicii în domeniul exporturilor. Astfel, în perioada 3-4 decembrie, în cadrul Proiectului "East Invest", CCI găzduiește un atelier de instruire în domeniul sporirii capacitatilor de internaționalizare a întreprinderilor, destinat specialiștilor organizațiilor de susținere a businessului.

La training participă 11 reprezentanți ai Came-

relor de Comerț și Industrie din Belarus, Georgia și Moldova. Seminarul este condus de experți Camerei de Comerț din Haga (Olanda) Andre Sterk și Van Hagen Marco, informeză MOLDPRES.

Cursul are obiectivul de a oferi noi cunoștințe și abilități reprezentanților organizațiilor de susținere a businessului, pentru ca acestea să presteze noi servicii în domeniul exporturilor pentru companiile locale.

În deschiderea evenimentului, Birgit Arens, coordonator al Proiectului "East Invest" la Eurochambres, a menționat că noul serviciu va consta în asistarea companiilor locale pe parcursul procesului de penetrare a noilor piețe și le va ajuta să-și formeze propriul plan de export.

Ludmila Rotaru, șefa Secției colaborare cu organizații internaționale a CCI, a apreciat seminarul ca fiind util, deoarece oferă instrumente eficiente pentru a susține companiile care doresc să exporte. "Ca rezultat al instruirii, specialiștii CCI vor putea evalua situația existentă la IMM, caracteristicile produselor și serviciilor acestora, posibilitățile de extindere a întreprinderilor, oportunitățile sau riscurile de pe piețele externe. Deja în luna ianuarie 2013, specialiștii CCI vor vizita întreprinderi mici și mijlocii pentru a face un audit intern și a elabora strategii individualizate de internaționalizare", a precizat sursa citată.

În total, în cadrul proiectului "East Invest" circa 100 de întreprinderi din cele 6 state ale Parteneriatului Estic – Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Republica Moldova și Ucraina vor obține consultanță în domeniul internaționalizării. "East Invest" este un proiect regional de facilitare a investițiilor și comerțului pentru dezvoltarea economică a regiunii din vecinătatea estică a Uniunii Europene, lansat în cadrul Parteneriatului Estic European, notează MOLDPRES.

VICTORIA BANK ASTEAPTĂ CA BNM SĂ CONFIRME CUMPĂRAREA A 26,75% DINTRE ACȚIUNILE BĂNCII DE CĂTRE GENERASHON FINANCIAL D. V. (OLANDA)

BC Victoriabank S.A. așteaptă ca Banca Națională a Moldovei (BNM) să confirme cumpărarea a 26,75% dintre acțiunile băncii comerciale de către Generashon Financial B.V. (Olanda).

Solicitată de Agenția "INFOTAG", președinta Victoriabank-ului, Natalia Politov-Cangaș, a spus că confirmarea regulatorului pieței va pune punctul în discuțiile despre cine a intrat în posesia acțiunilor pe care le-a deținut anterior Vladimir Plahotniuc.

"Compania olandeză care a intrat în posesia pachetului de acțiuni îi aparține lui Alexandr Korkin, care pe lângă Olanda, are afaceri în Luxemburg, Rusia și SUA. Înainte să cumpere pachetul de acțiuni al Victoriabank-ului de 26,75%, actualul proprietar a avut o serie de întrevăderi și consultări cu alți acționari, în particular cu Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), cu care a discutat subiecte de dezvoltare a băncii, în particular, amănuntele aferente achiziției pachetului de acțiuni. "La această întrevădere, am declarat cu toată responsabilitatea că domnul Plahotniuc nu mai are atribuție la Victoriabank, pentru că pachetul său de acțiuni a fost vândut altui acționar", a menționat Politov-Cangaș.

"INFOTAG" precizează: Alexandr Korkin s-a născut în anul 1976, în 2003 a absolvit Academia Automobilelor din Sverdlovsk; este membru al consiliului de directori al SA de tip deschis "Ufaneftehim", acționar al rafinăriei de petrol din Ufa, deține și alte active în Rusia.

COMPANIA PETROM A SCOS LA VÂNZARE STATIILE SALE DE ALIMENTARE CU PETROL DIN MOLDOVA, DAR NU A GĂSIT, DEOCAMDATĂ, CUMPĂRĂTORI.

Acest lucru a fost anunțat de către portalul românesc Energyonline.ro cu referire la sursele avizate. Totuși, nu este specificat numărul statiilor de alimentare scoase la vânzare și prețul lor.

Ediția mai menționează că Petrom este aproape de încheierea unui acord cu firma sărbă NIS, subdiviziune a companiei Gazprom Neft, privind vânzarea celor 60 de stații de alimentare pe care le deține în România. Mai este citat și unul din membrii consiliului de administrare al companiei OMV, care deține pachetul de control de acțiuni

al Petrom care spune că, în decurs de 3 ani, urmează să fie restrânsă rețeaua de stații de alimentare și nu doar în România, însă nu există planuri de plecare de pe vreo piață. În afară de România, Petrom mai are stații de alimentare în Moldova, Bulgaria și Serbia.

ÎN ANUL 2013 VOR MAI AVEA LOC ÎNCĂ TREI RUNDE DE NEGOCIERI PE MARGINEA CREĂRII ZONEI DE COMERT LIBER CU UE

Declarația a fost făcută de către vicepremierul Valeriu Lazăr, ministru al Economiei, la ședința Comisiei guvernamentale de integrare europeană, convocată de premierul Vladimir Filat.

În prezentarea sa, Valeriu Lazăr a vorbit despre ultima rundă de negocieri privind Zona de Comerț Liber Aprofundat și Cuprinzător, aprecierile primite de către țara noastră pe marginea progreselor înregistrate la capitolul sanitar și fitosanitar, dar și subiectele care se află în discuții. Prim-ministrul Vladimir Filat a spus că anul 2013 este unul extrem de important pentru țara noastră, având în vedere că, în toamna anului viitor, în cadrul Summit-ului Parteneriatului Estic de la Vilnius, urmează să fi semnat Acordul de Asociere, care prevede inclusiv instituirea Zonei de Comerț Liber, dar și finalizată implementarea Planului de acțiuni privind liberalizarea regimului de vize.

VENITURILE DIN VÂNZĂRILE ÎNTreprinderilor Industriale Ale Moldovei în 9 Luni Ale Acestui An Au Fost De 28142,4 MILIOANE DE LEI, ÎN CRESTERE CU 14,1% FAȚĂ DE ACEEAȘI PERIOADĂ DIN ANUL TRECUT

Surse din Biroul Național de Statistică au comunicat pentru agenția InfoMarket că întreprinderile industriale au livrat la export 31,2% din volumul total al producției industriale (în ianuarie-septembrie 2011 – 31,1%). Respectiv, pe piață internă au ajuns aproximativ 68,8% din volumul producției industriale comercializate (în aceeași perioadă din anul trecut – 68,9%).

Potrivit BNS, în ianuarie-septembrie 2012, volumul producției industriale produs de companiile de toate formele de proprietate a fost de 23 miliarde 511,2 milioane de lei în prețuri curente. Volumul producției industriale, raportat la ianuarie-septembrie 2011, a fost de 98,2%. În particular, întreprinderile din industria extractivă au produs, în 9 luni ale anului 2012, cu 4,1% mai multă producție decât în perioada similară din anul trecut. Întreprinderile din industria prelucrătoare au înregistrat o diminuare nesemnificativă – cu 1,7%, iar în sectorul energetic (producerea și distribuția energiei electrice și termice) scăderea a fost de 3,8%.

Potrivit BNS, companiile din industria alimentară au majorat producția, în 9 luni ale acestui an, cu 2% comparativ cu perioada similară din anul trecut. Potrivit statisticilor oficiale, în particular, în ianuarie-septembrie, volumul producției de uleiuri vegetale și a grăsimilor animalelor a crescut cu 19,8%, producerea, prelucrarea și conservarea cărnii și a produselor din carne s-a majorat cu 16,8%. Producția de lactate s-a majorat cu 7,8%, a vinului – cu 3,9%, de apă minerală și băuturi răcoritoare – cu 3,4%. În ianuarie-septembrie 2012, producerea echipamentelor medicale, instrumentelor optice de precizie s-a majorat de 1,4 ori, a mașinilor și echipamentelor electrice – de 32,7%, articolelor textile – cu 6,8%, alte articole nemetalice (sticlă, articole din beton, ghips, ciment etc) – cu 2,2%. În același timp, în 9 luni ale acestui an, s-a redus volumul producției în industria morăritului – cu 31,6%, de

S.A. „Drumuri-Criuleni”

În conformitate cu Decizia Consiliului S.A. „Drumuri-Criuleni” din 3 decembrie 2012 desfășurată cu prezența 100% membri ai Consiliului

A FOST APROBATE CU VOTUL UNANIM:

1. Darea de seamă privind rezultatele emisiunii suplimentare de acțiuni în rezultatul fuziunii (absorbției) la ea a „Drumuri-Chișinău” S.A., „Drumuri-Anenii Noi” S.A. și I.S. „Drumuri-Dubăsari” S.A. calificată ca efectuată.
2. Lista subscritorilor la emisiunea suplimentară de acțiuni.
3. Modificări la statutul societății în legătură cu emisiunea suplimentară de acțiuni.

haine – cu 24,2%, articole din tutun – cu 19,6%, hârtie și carton – cu 19,1%. Scăderea din industria metalurgică a fost de 17,7%, producția de mașini și utilaje – 15,8%. Volumul prelucrării și conservării fructelor și legumelor s-a micșorat cu 13,5%, a articolelor finite din metal (cu excepția mașinilor și utilajelor) – cu 12,9%, piele și articole din piele, încăltămintă – cu 11,4%, materialelor poligrafice și informative – cu 10%. Volumul prelucrării lemnului și producției articolelor din lemn s-a redus cu 7,9%. Alimentarea cu abur și apă caldă s-a redus cu 4,9%, producerea pâinii și a produselor de panificație – cu 4,1%, producerea și distribuția energiei electrice sa redus cu 3,1%. Scăderea în industria chimică a fost de 1,3%. InfoMarket.

PREMIERUL VLAD FILAT A DISPUS MODIFICAREA LEGISLAȚIEI ÎN VEDEREA SIMPLIFICĂRII PROCEDŪRILOR DE ÎNREGISTRARE VAMALĂ

Premierul Vlad Filat a dispus elaborarea, în regim de urgență, a proiectului de modificare a legislației în vedere simplificării procedurilor de înregistrare vamală a livrărilor de mărfuri autohtone în/din Zonele Economice Libere (ZEL).

Potrivit Agenției "INFOTAG" care face referire la serviciul de presă al Guvernului, marți, la o întrevedere cu administratorii și rezenții ZEL-urilor din R. Moldova, la care au mai participat ministrul Finanțelor, Veaceslav Negruță, șeful Serviciului Vamal, Tudor Balăchi, directorul Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, Nicolae Vicol, premierul a mai cerut instituțiilor responsabile să prezinte propunerile de motivație a întreprinderilor de a înființa locuri de muncă și de a crea condiții bune pentru angajați.

Totodată, Filat a subliniat că trebuie asigurat un climat de cooperare sănătos între instituțiile statului și agenții economici, precizând că în acest scop ambele părți trebuie să manifeste responsabilitate și respect. "Guvernul este interesat de asigurarea unei conlucrări eficiente cu reprezentanții mediului de afaceri. Interesul meu, în calitate de prim-ministru, este ca agenții economici să activeze într-un mediu confortabil, să creeze noi locuri de muncă, să achite salarii decente angajaților. Pentru aceasta este nevoie de un parteneriat eficient și de o comunicare deschisă între instituțiile statului și agenții economici, bazate pe respect reciproc", a conchis premierul.

Reprezentanții celor nouă ZEL-uri au informat că printre aspectele care împiedică buna desfășurare a activității întreprinderilor din ZEL se numără interpretarea diferită a prevederilor legislației la capitolul deductibilitatea cheltuielilor și facilitățile acordate de către angajator; necesitatea simplificării procedurilor de înregistrare vamală a mărfurilor în ZEL și recunoașterea facilităților vamale la expirarea contractelor în aceste zone; scoaterea din ZEL a utilajelor și a diferitelor apărate electrice pentru reparatie; reglementarea procedurii de distrugere a rebutului etc.

Participanții au opinat că acestea și alte probleme sunt cauzate de imperfecțiunea cadrului normativ și legal în vigoare și au formulat propunerile de îmbunătățire a acestuia.

"INFOTAG" precizează: În R. Moldova activează șapte ZEL-uri. Portul Internațional Giurgiulești și Aeroportul din Mărculești de asemenea au statutul de ZEL. Pe parcursul lunilor ianuarie-septembrie 2012, volumul total al investițiilor în ZEL a constituit \$13 mil., în creștere de 1,7 ori, comparativ cu perioada similară a anului trecut. Pe întreaga activitate a ZEL-elor, conform situației din 1 octombrie curent, volumul total al investițiilor a fost estimat la \$155 mil.

B.C. „UNIBANK” S.A.**COMUNICAT INFORMATIV**

B.C. „UNIBANK” S.A. informează că acționarii Băncii la 30 noiembrie 2012 au încheiat subscrirea la emisiunea a VIII-a suplimentară de acțiuni ale Băncii în mărime de 60 mln. lei.

Consiliul Băncii prin decizia sa din 30 noiembrie 2012 a considerat desfășurată emisiunea de acțiuni, a aprobat darea de seamă privind rezultatele emisiunii și lista subscritorilor la acțiuni. Setul corespunzător de documente a fost prezentat Băncii Naționale a Moldovei pentru obținerea permisiunii Băncii Naționale a Moldovei de desfășurare a emisiunii și înregistrarea rezultatelor emisiunii suplimentare de acțiuni la Comisia Națională a Pieței Financiare.

Darea de seamă a Societății pe acțiuni "Ulmu-Vin" privind activitatea în anul 2011

- Cod fiscal 1003600089616
- Adresa juridică: r-nul Ialoveni, satul Ulmu
- Organele de conducere: directorul general – V. Stancov
- Genurile principale de activitate: prelucrarea strugurilor și comercializarea producției vinicole
- Capitalul social: lei divizat în 191987 acțiuni cu valoarea nominală de 10 lei
- Registratorul: Chișinău, str. Scusev 47, SA "Registru"

7. Bilanțul contabil la 01.01.2012

Articolele bilanțului	La finele perioadei de gestiune curentă, lei	La finele anului de gestiune precedent, lei
ACTIVE		
1. Total active pe termen lung	3997719	1226947
2. Total stocuri de mărfuri și materiale	88712	32212
3. Total creație pe termen scurt	11610	16255
4. Alte active pe termen scurt	3082	3082
TOTAL general active	4094123	1278965
PASIVE		
1. Capital statutar și suplimentar	1919873	1919873
2. Profit net al perioadei de gestiune	(1116127)	(1116127)
3. Datorii pe termen scurt	208359	210498
TOTAL general pasive	4094123	1278965

8. Raportul privind rezultatele financiare de la 1 ianuarie pînă la 31 decembrie 2011

Indicatorii	Perioada de gestiune, lei	Perioada corespunzătoare a anului precedent, lei
Vînzări nete	-	-
Costul vînzărilor	-	-
Profitul net (pierderi nete)	(51580)	(149071)

În atenția acționarilor S.A. „Monolit-Vălcineț”

Lichidatorul S.A. „Monolit-Vălcineț” aduce la cunoștință acționarilor că în data de 20.12.2012 la orele 12-00 va avea loc adunarea generală extraordinară cu prezența acționarilor. Începutul înregistrării – 11.00. Adresa juridică: sat. Vălcineț, r-nul Ocnița.

ORDINEA DE ZI:

- Cu privire la aprobarea bilanțului de lichidare a S.A. „Monolit-Vălcineț”.

Lista acționarilor cu dreptul de participare la Adunarea generală extraordinară este perfectată la data 29.11.2012.

Cu materialele pe ordinea zilei acționari pot face cunoștință începînd cu data de 10.12.2012 între orele 9.00 – 12.00 la lichidatorul societății. Acționarii să aibă asupra sa document de identitate.

Lichidatorul

Organul executiv al Societății pe acțiuni "Ulmu-Vin"

Vă aducem la cunoștință că la 29 decembrie 2012, ora 11-00, va avea loc adunarea generală ordinără anuală cu prezența acționarilor, care va avea pe adresa: r-nul Ialoveni, satul Ulmu

ORDINEA DE ZI:

- Cu privire la totalurile activității societății în anul 2011 și perspectivele de activitate pentru anul 2012.
- Aprobarea dării de seamă a organelor de conducere a societății.
- Aprobarea bilanțului și a raportului finanțar pentru anul 2011. Acoperirea pierderilor societății.
- Diverse

Înregistrarea acționarilor: între orele 10.00-11.00 Începutul adunării – ora 11.00

Adunarea generală va avea loc cu prezența acționarilor. Lista acționarilor cu drept de participare la adunarea generală va fi întocmită conform situației din 19.11.2012.

Acționarii pot lua cunoștință de materialele pentru ordinea de zi a adunării începînd cu 19.12.2012 în zilele de lucru, între orele 09-16, la sediul societății.

Pentru participare la adunare este necesar de a prezenta un document de identitate, iar în cazul transmiterii dreptului de vot – procuri autentificate în modul stabilit de lege.

Relații la telefonul: 0-268-47-230

Spre atenția acționarilor S.A. "Drumuri Bălti"

Vă aducem la cunoștință că la 03.12.2012 a avut loc ședința consiliului, la care au fost prezenți 100% din cei 5 membri ai consiliului.

AU FOST APROBATE CU VOT UNANIM:

- Darea de seamă privind rezultatele emisiunii suplimentare de acțiuni în rezultatul fuziunii (absorbție) cu S.A. „Drumuri Fălești” și S.A. „Drumuri Singerei” ca efectuată.
- Lista subscritorilor la emisiunea suplimentară de acțiuni.
- Modificări la Statutul Societății, legate de rezultatele emisiunii suplimentare de acțiuni.

Consiliul societății

Relații la tel: 0231-7-22-71

În atenția acționarilor S.A.

"Banca de Finanțe și Comerț"

Organul executiv Vă aduce la cunoștință, că Consiliul Băncii la ședința din 26 octombrie 2012, a luat act cu privire la cererea de demisie a membrului Consiliului Băncii D-I Bodea Vitalie.

STIMATE ACȚIONAR "FETIH" S.A.!

Conform Ordinului din 03.12.2012 al Directorului general Întreprinderii Turcești "FETIH" S.A. privind convocarea adunării generale ordinare a acționarilor societății sunteți invitați la adunarea generală a acționarilor, care va avea loc la data de 26 decembrie 2012 pe adresa: Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Ion Pelivan, nr. 13-A. Începutul înregistrării la ora 9.30; Începutul adunării la ora 10.00.

ORDINEA DE ZI:

- Aprobarea dării de seamă asupra rezultatelor emisiunii suplimentare;
- Aprobarea statutului societății în redacție nouă;
- Alegerea administratorului al societății;
- Alegerea cenzorului al societății;
- Numirea administratorului a filialei Bălți al Întreprinderii;
- Acordarea împunernicirilor pentru perfectarea procedurilor necesare.

Lista acționarilor cu dreptul de participare la adunare este întocmită de către registratorul independent – "Registrul-Corect" S.A. la data de 03.12.2012.

Acționarii pot fi familiarizați cu materialele ordinii de zi a adunării generale începînd cu 17.12.2012 în zilele de lucru între orele 10:00 – 17:00 pe adresa: Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Ion Pelivan, nr. 13-A.

Director general Turgay SERIK

K сведению акционеров АО «AUGUST»

Исполнительный орган на основании решения Совета от 27.11.2012 объявляет о созыве внеочередного общего собрания акционеров АО «AUGUST» в очной форме 27 декабря 2012 по адресу: мун. Бэлць, ул. В. Александри, 4 (в здании коммерческого центра «Мир», офис, 2-й этаж, вход слева). Регистрация: 10.00 – 10.45 Начало собрания: 11.00

ПОВЕСТКА ДНЯ:

- О финансово-экономическом положении АО и о перспективах развития.
- О реорганизации общества и утверждении всех соответствующих документов.
- О внесении изменений и дополнений в Устав АО.
- О роспуске (ликвидации) общества после реорганизации.
- Об избрании ликвидационной комиссии и ее резерва.
- Об утверждении Регламента ликвидационной комиссии и ее бюджета на весь период деятельности.
- О заверении протокола внеочередного общего собрания акционеров.

Список акционеров имеющих право участвовать в общем собрании составлен HP "Grupa Financiară" АО по состоянию на 03.12.2012 г.

Акционери и/или их представители (на основании доверенности) могутзнакомиться с материалами по повестке дня общего собрания начиная с 17 декабря 2012 г. в рабочие дни с 10.00 до 12.00 и с 13.00 до 15.00 по адресу: мун. Бэлць, ул. В. Александри, 4 (в здании коммерческого центра «Мир», офис, 2-й этаж, вход слева).

Для регистрации акционерам необходимо иметь документ, удостоверяющий личность, а для представителей акционеров дополнительно доверенность, заверенную в установленном порядке.

Директор АО «AUGUST»
Tel. для справок 0(231) 63432
069370061

SOCIETATEA PE ACȚIUNI „ZORILE”

Cu sediul în mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor, nr. 8, în conformitate cu Decizia Consiliului Societății din 27 noiembrie 2012 anunță acționarii privind convocarea Adunării generale extraordinare a acționarilor la data de 20 decembrie 2012 cu prezența acționarilor. Adunarea se va petrece pe adresa: mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor, nr. 8, în incinta sălii festive a „Zorile” SA. Începutul Adunării: ora 10.00. Înregistrarea participanților la adunare se va efectua în ziua tinerii adunării generale extraordinare pe adresa sus-numită de la ora 08.45-09.45.

ORDINEA DE ZI:

- Cu privire la majorarea capitalului social prin plasarea de acțiuni ale emisiunii suplimentare închise.
- Cu privire la autentificarea Procesului-verbal al Adunării Generale extraordinare a acționarilor.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la Adunarea generală extraordinară este întocmită conform situației la 28 noiembrie 2012.

Cu materialele pentru ordinea de zi a adunării generale acționarii se pot familiariza pe adresa: mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor, nr. 8, bir. 214, între orele 8.00 - 15.00, cu excepția zilelor de odihnă, începînd cu data de 10 decembrie 2012.

Inregistrarea acționarilor pentru participarea la Adunarea generală se va efectua în baza buletinului de identitate, iar a reprezentanților sau detinatorilor nominali – în baza actului legislativ, procurii, contractului sau a actului administrativ. Telefon de contact: 0 (22) 837-435.

CAPITAL Market

Împreună
în lumea
finanțelor

Secția de marketing
Tel.: +373 69 821216

ZISI MARIANA

În conformitate cu art. 84 al Legii privind societățile pe acțiuni, ZISI MARIANA aduce la cunoștință că în rezultatul tranzacției din 22.11.2012 a procurat 773 479 acțiuni emise de BC "EuroCreditBank" S.A. (codul ISIN MD14EURB1005), ceea ce constituie 7,1618% din numărul total al acțiunilor cu drept de vot plasate ale societății și la data de 05.12.2012 detine 3 460 459 acțiuni emise de BC "EuroCreditBank" S.A. (codul ISIN MD14EURB1005), ceea ce constituie 32,0413% din numărul total al acțiunilor cu drept de vot plasate ale societății.

Administratorul societății

Решения
Национальной комиссии
по финансовому рынку

Ипотечный залог:
куда клонится
чаша весов?

Налоги, взимаемые
с работодателей и работников,
близки к налогам
Того и Швеции

2

3

4

В Молдове вводятся новые правила для обеспечения прозрачности

В ключевых областях национальной экономики и ограничения оффшорных схем

Это предусматривает План действий, который разработало министерство финансов на основе работы специальной рабочей группы, созданной премьер-министром Владимиром Филатом для борьбы с коррупцией и уклонением от уплаты налогов, устранения явлений, благоприятствующих теневой экономике.

Перед рабочей группой была поставлена задача разработать до 1 декабря 2012 г. план действий по введению новых правил, которые будут препятствовать уклонению от уплаты налогов, отмыванию денег и повысят транспарентность структуры акционеров в таких важных отраслях экономики, как банковский и небанковский финансовые секторы, энергетика, а также в средствах массовой информации. План действий предусматривает внедрение ряда мер, которые позволят контролирующим органам запрашивать и передавать гласности реальных владельцев компаний (или их долей), независимо от географического происхождения.

В частности, Нацбанк Молдовы, Национальная комиссия по ценным бумагам, Координационный совет по телевидению и радио, Национальное агентство по регулированию в энергетике получат право требовать исчерпывающую информацию о структуре действующих или потенциальных акционеров из регулируемых ими областей. Кроме того, планиру-

ется увеличить прозрачность и в случае использования госсредств, в частности, осуществления госзакупок и финансово-экономической деятельности госпредприятий или компаний с полным или мажоритарным госкапиталом.

Новые правила в первую очередь затронут компании, работающие в Молдове, которые были зареги-

стрированы в оффшорных зонах. Как и другие экономические агенты, независимо от их происхождения, эти компании будут обязаны раскрывать своих официальных учредителей.

Как отмечают в Минфине, хотя раскрываемая информация не будет основанием для отзыва лицензии или другого наказания (на-

казание будет за отказ раскрытия данных), новые правила позволяют МВД, Национальному центру по борьбе с коррупцией, Государственной налоговой инспекции, Таможенной службе, Совету по конкуренции вмешиваться в соответствии с их полномочиями для защиты интересов потребителей.

InfoMarket

Обзор биржевых сделок за неделю

Объем биржевых торгов за период с 26 по 30 ноября 2012 года составил 26,4 млн леев. Всего зарегистрировано 27 сделок с ценными бумагами 15 эмитентов.

В Основной Секции биржи (интерактивный рынок) проведены 22 сделки на сумму 23,6 млн леев. Рыночная цена акций «Moldindconbank» выросла на 1 лей и составила 106 лей за акцию. Цена простых именных акций «Banca de Economii» уменьшилась с 16,88 до 14,20 лея. Также, снижение цены отметили акции страховой компании «Asito» с 12,01 до 10,43 лея и акции компании «Întreprinderea pentru colectarea cerealelor din Rediu-Mare» – с 11 до 10 лея.

В Секции Прямых Сделок зарегистрировано 5 сделок по продаже акций единими пакетами (голосовые торги) в объеме 2,8 млн леев.

Фондовая биржа Молдовы предоставляет консалтинговые услуги в области лицензируемой деятельности (биржевой). Информация по телефону 022-27-76-36.

www.moldse.md

Фондовая биржа Молдовы

Виорика Кэраре: Госпомощь в Молдове составляет 2% от ВВП

Объем государственной помощи, который выдается госучреждениям и экономическим агентам в Молдове, составляет около 2% ВВП. Об этом сообщила во вторник на пресс-конференции в рамках международной конференции «Политика в области конкуренции и государственная помощь – вызовы для Молдовы» председатель Совета по конкуренции Виорика Кэраре.

Как передает «ИНФОТАГ», она сказала, что теоретически предоставление госпомощи запрещено, но в связи с тем, что существует необходимость, государство идет вынуждено на это.

«Новый закон о госпомощи, который вступит в силу в августе 2013 г., направлен на мониторинг того, как тратятся деньги государства, и на обеспечение конкурентной среды, чтобы избежать случаев, когда госпомощь некоторым экономическим агентам нарушает конкурентную среду. Выдача госпомощи должна будет координироваться с Советом по конкуренции», – сообщила Кэраре.

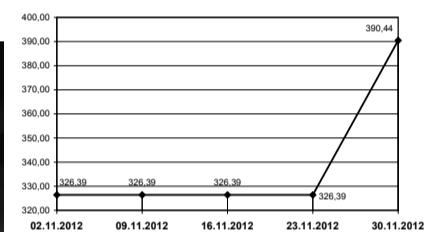
Глава делегации Евросоюза в Молдове Дирк Шубель высказал удовлетворение тем, как в Молдове проводятся реформы в области конкуренции и госпомощи.

Шубель отметил, что ЕС и дальше будет оказывать помощь Совету по конкуренции для продолжения реформирования. Кэраре сообщила, что основными итогами проекта является разработка и принятие законов о конкуренции и госпомощи, инвентаризация госпомощи за 2009-2011 гг. и разработка регламентов.

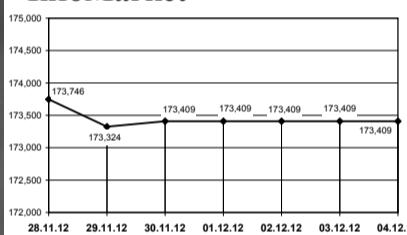

1 2 4 6 8 >
9 771857 121200

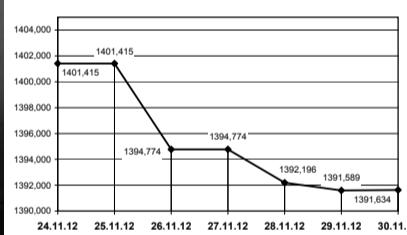
CNPF

Banking Stock Index –
InfoMarket

EVM-Composite

Курс валют
на 5.12.2012

Валюта	Ставка	Курс
Евро	1	16.1344
Доллар США	1	12.3338
Рубль российский	1	0.3996
Гринва украинская	1	1.5069
Лей румынский	1	3.5595

CONSULTING
FIN ACTIV

Лицензия НКФР РМ, №0000071

ОЦЕНКА АКЦИЙ

при реорганизации путём слияния, разделения, выделения...

- для внесения акций в качестве вклада в уставный капитал;
- в случае выкупа собственных акций;
- для тендера предложений.

022.21-26-86(85),

факс: 022.22-88-45,

069102380, 068270011

MD2004, г.Кишинев, ул. Колумна,131

S.A. «FINACTIV-CONSULTING»

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Решения Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку от 30 ноября 2012 года, был рассмотрен вопрос об отзыве лицензии на право осуществления профессиональной деятельности на рынке ценных бумаг, выданной Агентству „COMITENT” S.A. Ознакомившись с результатами тематической проверки ведения профучастником рынка ценных бумаг „COMITENT” S.A. реестров владельцем ценных бумаг, выпущенных S.A. „MOLDCONINVEST” и S.A. „BUTOIAS”, с выявленными нарушениями, допущенными после утверждения Постановления НКФР от 19.07.2012 „О результатах надзора за профессиональной деятельностью на рынке ценных бумаг Регистрационного агентства „Comitent” S.A.”, а также с нарушениями, которые не были устранины согласно предыдущей комплексной проверке, Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение отозвать лицензию на право осуществления деятельности на рынке ценных бумаг по ведению реестра как основного вида деятельности, и консалтинговой деятельности как смежной, серии CNPF 000069 от 10.04.2009. Руководству Агентства предписано в течение 5 дней с момента вступления в силу решения сообщить эмитентам, с которыми у компании заключены договоры на ведение реестров, о расторжении договоров и необходимости заключения договоров на ведение реестра с другими независимыми регистраторами; обеспечение передачи реестров, а также всех связанных с ними документов независимым регистраторам, с которым эмитенты заключают договоры; обеспечение целостности реестров владельцев ценных бумаг до их передачи другим независимым регистраторам, а эмитентам, заключившим с „COMITENT” S.A. договоры на ведение реестров, заключить новые договоры с другими независимыми регистраторами в течение 20 дней с момента вступления решения в силу, сообщив НКФР об этом, а в

случае если эмитент не перезаключит договоры, независимый регистратор будет назначен Национальной комиссией по финансовому рынку.

Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение зарегистрировать в Государственном реестре ценных бумаг:

– ценные бумаги, размещенные при учреждении Акционерного общества „ECTOSTIM GRUP” на сумму 1507110 лей в количестве 50237 простых именных акций номинальной стоимостью 30 лей;

– ценные бумаги согласно отчетам о результатах дополнительной эмиссии акций:

– Акционерного общества „RADIATOR” на сумму 537210 лей в количестве 11430 простых именных акций номинальной стоимостью 47 лей, за счет денежных средств. Уставный капитал компании составляет 2.148.981 лей (45.723 простых именных акций I класса номинальной стоимостью 47 лей). После увеличения уставный капитал составит 2.686.191 лей (57.153 простых именных акций номинальной стоимостью 47 лей);

– Акционерного общества „INTEXNAUCA” на сумму 20000 лей в количестве 20000 простых именных акций номинальной стоимостью 1 лей, за счет денежных средств. Уставный капитал компании составляет 10 000 лей (10 000 простых именных акций I класса номинальной стоимостью 1 лей). После увеличения уставный капитал составит 30 000 лей (30 000 простых именных акций I класса номинальной стоимостью 1 лей).

Учитывая, что Акционерное общество „SMA-FERTILITATE” привело свою деятельность в соответствие с требованиями Закона №199-XIV от 18.11.1998 „О рынке ценных бумаг” путем представления Национальной комиссии по финансовому рынку отчета о ценных бумагах и отчета о финансово-хозяйственной деятельности за отчетный 2011 год, Административный совет Национальной комиссии по

финансовому рынку принял решение отменить приостановление операций на текущих банковских счетах компании „SMA-FERTILITATE”, сообщив об этом Главной государственной налоговой инспекции и коммерческим банкам.

Изучив представленные заявления, Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение переформировать лицензии:

– Страховой компании „GALAS” S.A. серии CNPF №000093, выданную 12 февраля 2009 года на неограниченный срок на право осуществления деятельности в сфере общего страхования, путем замены приложения к лицензии с: а) сменой адреса, по которому осуществляется деятельность, с мун. Бельцы, ул. М. Витязул, 18 на мун. Бельцы, ул. Достоевского, 36; б) исключением подразделения по адресу: город Кагул, ул. Республики, 17A;

– Страховой компании „MOLDCARGO” S.A. серии CNPF №000687, выданную 30 мая 2011 года на неограниченный срок на право осуществления деятельности в сфере общего страхования, путем замены приложения к лицензии со сменой адреса, по которому осуществляется деятельность, с города Дондюшаны, ул. Феровиарилор, 62 на город Дондюшаны, ул. Индепенденций, №25;

Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку одобрил инвестицию в размере 1 947 385,00 лей, что составляет 4,311% от собственного капитала страховой компании „MOLDCARGO” S.A., на увеличение доли в размере 7 687 000,00 лей или 22,587% в уставном капитале SC „VATRA-ELITA” S.R.L.

В ходе заседания, Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение внести изменения и дополнения в Положение о порядке определения износа в случае ущерба, причиненного автотранспортным средством, утвержденного Постановлением Национальной комиссии по финансовому рынку №13/1 от 3 апреля 2008 года.

Кроме того, Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение об электронной обработке документов по обязательному страхованию автогражданской ответственности.

Евросоюз за последние 6 лет увеличил объем финансовой помощи Молдове в 5 раз – с 25 млн евро в 2006 г. до 122 млн евро в 2012 г.

Об этом заявил председатель Еврокомиссии Жозе Мануэль Баррозу, выступая с речью в Кишиневе. Он отметил, что в этом году ЕС увеличил помочь Молдове на 30% – до 122 млн евро, и впервые в истории объем годовой помощи стране превысил символический порог в 100 млн евро.

Жозе Мануэль Баррозу подчеркнул, что среди стран «Восточного партнерства» Молдова получает сейчас от ЕС самый большой объем финансовой помощи на душу населения – 41 евро на одного жителя. Глава Еврокомиссии отметил, что ЕС увеличил помочь Молдове в этом году в соответствии с новым принципом «больше за большее» в знак признания прогресса и достижений республики по внедрению реформ. Жозе Мануэль Баррозу отметил, что, если Молдова продолжит активно внедрять структурные реформы с целью улучшения ситуации с соблюдением демократических стандартов и создания функциональной рыночной экономики, ЕС будет оказывать ей еще более активную поддержку, увеличивая объемы финансовой помощи. По его словам, часть дополнительного финансирования ЕС будет предназначена для поддержки сельхозпроизводителей, пострадавших летом этого года от сильной засухи, а также для поддержки реформ в области здравоохранения и образования.

Создание зоны свободной торговли с ЕС поможет экономике Молдовы стать более надежной и устойчивой

Об этом заявил председатель Еврокомиссии Жозе Мануэль Баррозу, выступая с публичной речью в Кишиневе. Он отметил, что соглашение о создании зоны углубленной и всеобъемлющей свободной торговли является жизненно важным для Молдовы, поскольку предусматривает внедрение европейских норм и стандартов для выхода на крупнейший в мире рынок стран Евросоюза.

Жозе Мануэль Баррозу подчеркнул, что подписание соглашения о создании зоны свободной торговли РМ и ЕС также станет своего рода знаком качества: признанием того факта, что экономика Молдовы соответствует определенным стандартам. До-

кумент позволит активизировать торговлю с ЕС, привлечь новые иностранные инвестиции, создать новые рабочие места. Глава Еврокомиссии сказал, что переговоры по соглашению о зоне углубленной и всеобъемлющей свободной торговли и соглашению об ассоциации Молдовы и ЕС планируется завершить в следующем году для подписания документа на саммите «Восточного партнерства» в Вильнюсе в ноябре 2013 г. Жозе Мануэль Баррозу отметил существенный прогресс на переговорах ЕС и РМ по этим соглашениям.

Бронислав Коморовски – Польша также боялась быть задавленной европейскими товарами перед вступлением в ЕС, однако сейчас успешно экспортирует товары в страны Евросоюза

Об этом президент Польши сообщил в ходе молдо-польского экономического форума, отметив, что его страна прошла сложный путь по улучшению конкурентоспособности, однако сумела достичь успеха.

В свою очередь, министр экономики Молдовы Валерий Лазэр отметил, что опыт Польши очень важен для Молдовы, подчеркнув, что Польша является лидером по привлечению инвестиций в ЕС. По словам министра, польские предприниматели заинтересованы в таких отраслях, как сельское хозяйство, пищевая промышленность, энергоэффективность, возобновляемые источники энергии. Валерий Лазэр подчеркнул, что молдавская сторона договорилась с представителями Польши о том, что они будут сотрудничать в процессе консолидации способностей молдавских госучреждений, внедряющих законы, приведенные в соответствие с европейскими стандартами. Президент Молдовы Николай Тимофти заверил польских предпринимателей в безопасности их инвестиций и сообщил, что в настоящий момент объем капиталовложений из Польши в Молдову достиг \$14 млн. Польша входит в десятку наиболее крупных торговых партнеров Молдовы. Экспорт из Молдовы в Польшу в январе-сентябре составил \$56,6 млн, что на 4,4% меньше, чем в аналогичный период 2011 г. Импорт из Польши вырос на 15,6% – до \$107,4 млн. По данным Регистрационной палаты РМ, на начало 2012 г. в Молдове зарегистрировано 65 предприятий с польским капиталом. Объем инвестиций в уставный капитал составил 192,3 млн леев (\$15,5 млн).

Вместо Админсовета Нацбанка Молдовы будут созданы два коллегиальных органа управления

– Совет по надзору и Исполнительный комитет

Это предусматривают поправки в Закон о Нацбанке, который парламент одобрил в пятницу. Как отметил президент НБМ Дорин Драгутану, планируется, что Исполнительный комитет будет осуществлять исполнительное руководство Нацбанком и обеспечивать независимое выполнение его основных функций.

Совет по надзору должен организовать эффективную систему независимого публичного надзора за деятельностью НБМ. В частности, Совет по надзору будет: утверждать ежегодный отчет и финансовые отчеты Нацбанка; устанавливать стандарты систем внутреннего контроля, а также проверять и оценивать их функционирование; назначать на должность главного контролера по предложению Комитета по аудиту и устанавливать условия оплаты его труда; устанавливать правила профессиональной этики в НБМ; определять фонд оплаты труда Нацбанка и уровень оплаты труда членов Исполкома; устанавливать условия предоставления кредитов работникам НБМ; вносить предложения об увеличении капитала Нацбанка; утверждать и контролировать исполнение сметы расходов и отчислений на капитальные инвестиции НБМ; проводить на основании торгов отбор организаций внешнего аудита и т. д. Совет по надзору вправе требовать от Исполнительного комитета представления любой информации, которую считает необходимой, и может осуществлять соответствующую проверку. Совет по надзору будет предоставлять парламенту не реже одного раза в год отчеты о своей деятельности. Планируется, что Исполнительный комитет будет состоять из 5-ти членов: президента Нацбанка; первого вице-президента НБМ; вице-президента НБМ, двух членов. Совет по надзору будет состоять из 7-ми членов: президента Нацбанка; первого вице-президента НБМ; вице-президента НБМ, а также четырех членов, не являющихся работниками Нацбанка, при этом двое из них будут назначаться парламентом, третий назначается президентом страны, а четвертый – правительством. Любой член Совета по надзору и Исполнительного комитета может быть отозван органом, назначившим его, лишь в случае, когда он больше не соответствует условиям, необхо-

димым для исполнения своих обязанностей, или совершения грубого проступка. В то же время, решение об отзыве члена Совета по надзору и Исполкома НБМ может быть обжаловано в Апелляционном суде Кишинева в 15-дневный срок со дня опубликования в Monitorul oficial. Планируется, что независимые члены Совета по надзору, которые не являются работниками Нацбанка, будут получать две среднемесячные зарплаты по Нацбанку (6-7 тыс.), – примерно 13-14 тыс. леев в месяц.

Закон о Нацбанке Молдове будет дополнен новой главой – Надзор за платежной системой в Молдове

Это предусматривают поправки в закон о Нацбанке Молдовы, который парламент одобрил в пятницу. Новая глава подробно устанавливает функции Нацбанка в области регулирования и надзора деятельности по предоставлению платежных услуг и эмиссии электронных денег, а также в области надзора за платежной системой в Молдове.

Оговорено, что Нацбанк Молдовы осуществляет надзор за системой платежей и расчетов, платежными инструментами и другими составляющими системы платежей в Молдове, стабильное и эффективное функционирование которых является существенным для финансовой стабильности, реализации денежной политики и повышения доверия общества к осуществлению безналичных платежей. В целях надзора за системой платежей в Молдове Нацбанк вправе устанавливать принципы и порядок организации надзора за платежными и расчетными системами, платежными инструментами и другими составляющими системы платежей; издавать нормативные акты, которые устанавливают условия и порядок организации, функционирования и использования платежных и расчетных систем, платежных инструментов, других составляющих системы платежей в РМ; требовать и получать сведения и отчеты от операторов (управляющих) и участников платежных и расчетных систем; осуществлять контроль за организацией и функционированием платежных и расчетных систем, за деятельность операторов (управляющих) и участников платежных и расчетных систем; применять к ним исправительные меры и наказания.

Ипотечный залог: куда клонится чаша весов?

Процедура принудительного исполнения права залога была упрощена путем внесения изменений в Закон об ипотеке и в Закон о нотариате. Начиная с марта будущего года, организации, занимающиеся ипотечным кредитованием, могут начать эту процедуру без обращения в суд против клиентов, не соблюдающих договорные обязательства. Внедрение новых положений показывает, получили ли кредиторы и дебиторы равные преимущества.

Авторы закона считают, что предложенные изменения крайне необходимы для лучшей работы рынка ипотечного кредитования, который находится на начальном этапе своего развития, а также для гармонизации с законодательством Европейского Союза. Согласно новым положениям об оптимизации правовой базы и создании внесудебного механизма принудительного исполнения ипотечного права, была упрощена процедура исполнения без обращения в суд. То есть, если дебитор неисправно исполняет свои обязательства, кредитор имеет возможность напрямую начать процедуру принудительного исполнения на имущество, взятое в ипотеку, без обращения в судебные инстанции. Новый Исполнительный кодекс предусматривает наличие нотариального договора между сторонами, эта процедура бесплатная. В то же время, не исключен и судебный путь исполнения ипотечного права.

„Наделение нотариального договора исполнительной формулы может быть осуществлено по выбору клиента. Когда дебитор должен выполнить свои обязательства, документ наделяется обязательной формулой. Де-юре, он начинает действовать с момента, когда заверен ипотечный договор, а собственно сама мера начинается с момента неоплаты процентов”, – говорит Роман Талмач, председатель Национального союза судебных исполнителей. По его словам, новые положения могут применяться и для действующих договоров, если стороны согласны заключить дополнительное соглашение.

Кредитные организации будут располагать большим выбором при исполнении права ипотеки, например, договором, заключенным с ипотечным дебитором о добровольной передаче объекта ипотеки, судебным решением, распоряжением суда и ипотечным договором, наделенным исполнительной формулой, позволяющей принудительно передать объект ипотеки.

В настоящее время в Республике Молдова действует Закон об ипотеке, но его внедрение сопряжено с рядом проблем. Одной из причин такой ситуации является тот факт, что большинство финансовых организаций не могут взять кредиты на дом, построенный на 30-40%, так как есть риск потерять средства. Вторая причина заключается в различном толковании закона, из-за чего судебные распоряжения откладываются несколько лет подряд. К тому же, есть и фактор недоверия населения к компаниям, работающим в сфере недвижимости, которые часто не сдают в эксплуатацию жилье в установленные договором сроки.

Генеральный директор компании по микрофинансированию ICS Prime Capital SRL Кармина Викол считает, что „Закон должен регулировать все отношения между кредитором и дебитором при заключении договора об ипотечном займе. К тому же, есть возможность исполнения залога в случае, если дебитор не оплачивает проценты. В реальности это в большей степени теоретический механизм, так как на практике его применять сложно, особенно когда закон предусматривает наличие распоряжения суда, на основе которого организация вправе исполнить свое право. Отсюда начинается множество разночтений в суде и торможение возбужденных дел. Любой клиент с недобрыми намерениями может застопорить процесс. И тратятся огромные финансовые средства, много времени, все, что можно было потратить на хороших клиентов, чтобы предложить им более выгодные кредитные условия”.

Внедрение поправок в законодательство, связанных с наделением нотариального акта исполнительной силой, преследует, также, цель снизить расходы на процедуру передачи во владение недвижимости, обремененной залогом. В настоящее время государственная пошлина на заявление об исполнении права залога судебным путем составляет 0,5% от оценочной стоимости, установленной сторонами, для заложенного имущества или от стоимости залога. Потолок суммы, который может быть выплачен в качестве государственной пошлины, ограничен 25 тыс. лей физическими лицами и 50 тыс. лей – юридическими лицами. Р. Талмач считает, что лица могут опротестовать в суде акт принудительного исполнения, и если суд признает недействительным меру принудительного исполнения, кредитная организация возвращает имущество и возмещает причиненный ущерб. Он уточнил, что согласно новым положениям, меняется процедура приобретения имущества, получение во владение состоится через публичный аукцион. Сегодня это производится тремя способами: путем аукциона, тендера и прямых переговоров.

Поправки упростят и сделают быстрее процедуры исполнения ипотечного права и, соответственно, погашения долгов перед банком, а также сократят как для ипотечного кредитора, так и для ипотечного дебитора расходы, связанные с кредитом, за счет экономии на судебных издержках. Отметим, что Молдова находится в числе стран с самыми дорогими ипотечными кредитами – средняя ставка по ипотечным кредитам составляет 11,19% при ежемесячных выплатах примерно в размере 1200 евро.

“Сложно оценить сейчас насколько снизится процентная ставка по ипотечным кредитам, так как неизвестно насколько успешным будет внедрение новых поправок. Мы, кредиторы, ждем положительных результатов, чтобы затем использовать их на пользу нашим клиентам. Я уверена, что ни один банк и ни одна кредитная компания не будет злоупотреблять новыми положениями”, – уверяет К. Викол.

Экономические эксперты считают, что и в таком случае серьезное снижение процентной ставки по ипотечным кредитам невозможно из-за высокой стоимости денег, привлеченных через депозиты и внешнее финансирование, что включает в себя высокие проценты по рискам страны и относительно высокой инфляции.

Ион Прока, менеджер по маркетингу BasConsLux SRL, считает, что приобретение жилья при помощи ипотеки сильно упало в последнее время – с начала года компания осуществила всего 3 сделки с залогом. „Клиенты предпочитают пользоваться ипотекой, которую мы предлагаем, то есть платить по частям с первоначальным взносом в размере 30% от стоимости квартиры. Для многих клиентов именно эта процедура удобна, удобнее, чем ипотечный кредит в банке с плавающей ставкой. Тем более что процент иногда составляет около 70-80% стоимости квартиры всего через пять лет”, – говорит И. Прока.

По информации IS Cadastru, в сентябре этого года в ипотеку было продано 1599 квартир, что составляет на 12% больше, по сравнению с 2011 годом. На долю муниципия Кишинева приходится 44% сделок от общего объема сделок по стране.

Недавно министерство регионального развития и строительства предложило создать Фонд гарантирования рисков ипотечных кредитов, чтобы обеспечить населению доступ к системе кредитования и улучшить ее качество путем увеличения суммы кредита, снижения процентной ставки, уменьшения суммы аванса и создания механизма гарантирования ипотечных кредитов. Агенты по недвижимости считают, что государство может многое сделать в этой сфере, например, процентная ставка по кредитам может частично компенсироваться правительством, чтобы рынок недвижимости вышел из ступора. Создание льгот при получении ипотечных кредитов приведет к росту спроса на рынке, росту объема продаж и инвестиций в этот сектор.

Николай Остафейчук, эксперт Биржи Lara, считает: “Идея создания Фонда гарантирования рисков ипотечных кредитов заслуживает внимания и может быть внедрена в Молдове, но единственная проблема заключается в том, кто будет платить возмещения из Фонда. Если это за счет граждан, то понятно, что банк застрахован от невозврата денег, ведь платит клиент. Думаю, что решением может стать в этом случае поддержка государства из бюджетных фондов”.

Лилия ПЛАТОН

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22)859-405.

E-mail: info@cnpf.md

НОВОСТИ СТРАХОВАНИЯ

Объем страховых премий, начисленных страховыми брокерами, увеличился на 3,7% по сравнению с III кварталом 2011 года

214 млн лей (что составляет около 14 млн евро) страховых премий получили страховые брокеры по состоянию на конец сентября этого года. Таковы данные, недавно опубликованные Национальной комиссией по финансовому рынку. Этот показатель увеличился на 3,7% по сравнению с январем-сентябрем прошлого года.

За анализируемый период страховые премии брокеров увеличились на 8 млн лей по сравнению с аналогичным периодом 2011 года. Так, доля брокеров на рынке страхования составляет 27,3%, в то время как за аналогичный период прошлого года этот показатель составил 28%, а по состоянию на конец сентября 2010 года – 22%.

По классам страхования 6,6% сделок (14 млн лей) брокеров было проведено по страхованию жизни и 93,26% (около 200 млн лей) – по общему страхованию. Надо отметить, что объем страхования жизни снизился на 0,5% в пользу общего страхования, где страховые премии увеличились на 0,7% за девять месяцев этого года, по сравнению с аналогичным периодом прошлого года.

За анализируемый период брокеры приняли посредническое участие в 233 тыс. договорах (примерно на 46 тыс. больше, по сравнению с январем-сентябрем 2011 года). Кроме того, совокупный доход брокеров составил 71 млн лей (4,6 млн евро), что на 3,9% больше, по сравнению с аналогичным периодом прошлого года.

Третья компания, рискующая потерять право выпуска «Зеленой карты», считает решение НБСА незаконным

Внеочередное собрание НБСА – Национального бюро страховщиков автотранспортных средств Молдовы – приняло на прошлой неделе решение наказать страховую компанию Moldcargo путем временного запрета на право выпускать полисы «Зеленой карты», начиная с 10 декабря этого года.

В ходе открытого письма высшему руководству государства и средствам массовой информации, компания Moldcargo назвала решение бюро полностью незаконным и неоправданным. Лишенное доказательств, подтверждающих констатацию нарушений.

В письме, в частности, говорится: „Управляющий „MOLDCARGO“ в ходе заседания попросил об отмене решения для того, чтобы представить аргументы против необоснованного наказания, но его слова не были приняты во внимание членами НБСА при принятии данного решения”.

Авторы письма настаивают на „наличии картельного сговора, имеющего целью незаконно исключить конкуренцию и монополизировать национальный рынок страхования Республики Молдова компаниями, полноправными членами бюро, имеющими право выпуска международных полисов «Зеленая карта»“.

Павел Кацер, директор Национального бюро страховщиков автотранспорта отказался прокомментировать для Capital Market эту ситуацию, сославшись на то, что еще не подписан протокол по этому вопросу.

Доля компании MOLDCARGO на рынке страхования «Зеленая карта» составляет 26%, таким образом, она является вторым крупным игроком на этом рынке. В портфеле компании этот вид страхования составляет около 43% (41,7 млн леев – 2,7 млн евро).

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:

Moldpress: 67770

Poșta Moldovei: PM21700

Издатель: CAPITAL MARKET I.S.

Регистрационный №: 1003600114204, 27 октября 2003 года

Учредитель: Национальная Комиссия по финансовому рынку

Административный совет:

Председатель: Юрие ФИЛИП, Елена ВАСИЛАКЕ, Еудженiu ВИЦУ, Зоя ТУЛБУРЕ, Галина ШПАК.

Главный редактор:

Геннадий ТУДОРЯНУ

Тел.: /373 22/ 229-445

Заместитель главного редактора:

Татьяна СОЛОНАРЬ

Тел.: /373 22/ 229-335

Прием объявлений и отчетов:

capital@market.md, ziarulcm@gmail.com

Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

Факс: /373 22/ 22-05-03

Адрес: ул. Василия Александри, 115. (угол бул. Штефан чел Маре)

Расчетный счет: 225139437, ф/к 1003600114204,

КБ „Eximbank - Gruppo Veneto Banca“АО, филиал №11, Кишинэу, BIC EXMMMD2436.

В номере использованы материалы информационных агентств „Moldpress“ и „InfoMarket“.

Статьи, помеченные знаком ■, публикуются на правах рекламы.

Каждый материал, опубликованный на страницах „Capital Market“, отражает точку зрения его автора, которая может не совпадать с точкой зрения редакции. Перепечатка текстов и фотоснимков разрешается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии “PRAG 3”

Налоги, взимаемые с работодателей и работников, близки к налогам Того и Швеции

Республика Молдова находится в числе стран с высоким уровнем налогов, выплачиваемых работодателями и работниками. Наша страна заняла 109 место среди 185 государств в списке, составленном аудиторской компанией Price Waterhouse и Всемирным банком.

Уровень трудовых налогов составляет 30,6% ежемесячно. Для сравнения, этот показатель в Швеции составляет 35,5%, Узбекистане – 28,2%, Того – 26,5%, а в Румынии, Украине и Российской Федерации – 31,5%, 43,1% и 41,2%, соответственно.

В докладе отмечается, что 11 стран, в числе которых Республика Молдова, повысили подоходный налог. В то же время, Молдова снизила налог, удерживаемый с дивидендов, на 6% с 15%, как было ранее, но был внесен и новый налог на малые и средние предприятия, которые с 2013 года будут платить единый налог в размере 3% с оборота.

В целом, в период с 2004 по 2011 годы экономики стран мира столкнулись с проблемами. Вначале был отмечен экономический рост, затем последовал резкий спад, в то время как в настоящее время экономика растет медленными темпами с неравномерным восстановлением. Поэтому не стоит удивляться, что в такие неспокойные времена правительства уделяют повышенное внимание налогам и пошлинам, взимаемым с деловой среды. Как правило, налоги направляются в различные сферы в качестве политического инструмента, что создало напряжение между ростом налогов и экономической деятельностью. В то же время, власти взяли на себя обязательства по повышению доходов для развития проектов в сфере инфраструктуры, образования и здравоохранения и снижению бюджетного дефицита.

УВЕЛИЧЕНИЕ НАЛОГОВ И ПОШЛИН В 2013 ГОДУ

Что касается подоходного налога для физических лиц, то будет увеличен уровень налогооблагаемого дохода, а также размер годового личного освобождения, размер годового освобождения для лиц, находящихся на содержании, путем их адаптации к прогнозируемому уровню инфляции в следующем

году (5%). Данная мера направлена на поддержку физических лиц с низкими доходами и постепенный перенос налогового давления на слои населения со средними доходами и доходами выше среднего.

Другая мера связана с изменением режима налогообложения дохода, полученного в виде роялти путем введения единой ставки подоходного налога в размере 12% для всех категорий налогоплательщиков, получающих доход в виде роялти: физических лиц и экономических агентов – резидентов Молдовы, а также нерезидентов Республики Молдова.

Кроме того, для физических лиц – резидентов Молдовы будет введено конечное удержание налога на доход в виде роялти, что исключит необходимость представления этой категорией налогоплательщиков декларации о доходах в случае получения такого рода доходов.

Также, предусматривается отмена предварительного удержания налога на доход в виде роялти для экономических агентов – резидентов, благодаря тому, что это будет включено в валовой доход экономического агента, и налог будетдержан согласно общим установленным нормам в размере 12%.

Эти изменения направлены на упрощение фискального управления и предупреждение использования схем уклонения от налогов.

Введение единого консолидированного налога в сельском хозяйстве, который вберет в себя все налоги и пошлины за исключением НДС, отчислений обязательного государственного социального страхования и обязательного медицинского страхования, направлено на поддержку развития аграрного сектора путем упрощения системы налогообложения, бухгалтерского учета и фискального управления.

Одновременно, НДС, отчисления обязательного государственного социального страхования и обязательного медицинского страхования будут оплачиваться на общих основаниях.

Что касается НДС, то предусматривается отмена освобождения от НДС наряду с таможенной пошлиной на основные средства, вложенные в уставный капитал экономических агентов для расширения, начиная с 1 января 2012 года, механизма возврата НДС на капитальные инвестиции в муниципиях Кишинев и Бельцы, а также в целях упрощения налогового и таможенного управления.

Изменения предполагают и освобождение от НДС услуг судебных исполнителей, так как их деятельность подлежит общему налогово-му режиму, установленному законодательством, что не было учтено при утверждении Закона №37 от 07 марта 2012 года, и не обсуждалось с министерством финансов.

Кроме того, предлагается применить освобождение от НДС для операций, связанных с оборотом валюты, денежных средств, банкнот, являющихся законными средствами платежа в случае их использования в нумизматических целях, во избежание проблем с налоговым управлением в части, связанной с денежными средствами, которые одновременно являются и законными средствами платежа, и могут быть использованы в нумизматических целях.

Также, введен НДС в размере 20 процентов для первичной сельскохозяйственной продукции взамен сниженной ставки НДС в размере 8%, с прямым возвратом (субвенции) со стороны государства для

того, чтобы не допустить размытия общей системы налогообложения, упрощения налогового управления и поддержки сельскохозяйственных производителей. Здесь надо отметить, что сниженная ставка НДС 8 процентов на сельскохозяйственную продукцию применяется только на первом этапе всей цепи поставок – то есть для сырья, а в случае переработки сырья применяется стандартная ставка НДС в размере 20%.

Что касается акцизов, то они были увеличены для основных сумм, путем их гармонизации с уровнем прогнозируемой на следующий год инфляции в размере 5%.

Кроме этого, изменен размер акциза на табачные изделия для постепенного приведения его в соответствие со странами региона, в том числе европейскими, что позволит собрать дополнительные средства в бюджет, а также снизить уровень потребления сигарет, оказывающих отрицательное влияние на здоровье населения и развитие общества в целом.

Наряду с этим, был изменен размер акциза на неочищенный этиловый спирт с содержанием алкоголя от 80% (тарифная позиция 2207,2208), другие алкогольные напитки (тарифная позиция 2205,220600) для постепенной гармонизации акцизов на алкогольную продукцию с европейскими.

ПОВЫШЕНИЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ПУБЛИЧНЫХ ФИНАНСОВЫХ СРЕДСТВ

До 2015 года отложено вступление в силу некоторых норм о повышении заработной платы некоторым категориям бюджетников. В отличие от стран региона, где резко были понижены зарплаты и сокращены кадры, правительство Республики Молдова повышало зарплаты и пенсии на протяжении последних двух лет. К сожалению, региональный кризис замедлил экономический рост страны, и правительство вынуждено отложить следующее повышение заработной платы для части бюджетников.

Изменен порядок выплаты возмещений по временной нетрудоспособности, в целях уменьшения случаев злоупотребления со стороны некоторых работников за счет государственного бюджета и бюджета работодателя.

Уменьшен размер отчислений в муниципальные бюджеты Кишинева и Бельца с подоходного налога юридических лиц с 50% до 30%, в результате перехода муниципальной полиции на финансирование из государственного бюджета.

Установлены приоритеты использования бюджетных средств, таким образом, в списке значится выплата государственного долга,

зарплат, пенсий, стипендий, пособий, компенсаций и социальной помощи.

ИЗМЕНЕНИЯ В НАЛОГОВОЙ ПОЛИТИКЕ НА 2013 Г. НОСЯТ ТЕХНИЧЕСКИЙ ХАРАКТЕР

В этой сфере есть лишь технические документы по налогообложению, но отсутствует документ о политике. Отсутствие налоговой политики усугубляется отсутствием целей, методов и концепций в этой сфере.

„Налоговая политика не должна разрабатываться только министерствами, в этом процессе должны принимать участие представители деловой среды. Частный сектор должен проявить активность и предложить министерству финансов свое видение целей и задач политики и пути их реализации. По словам представителей бизнеса, применяемые процедуры налоговой политики не соответствуют налоговым принципам. Среди причин часто называют и отсутствие тесного диалога между деловой средой и властями. Кроме того, в настоящее время консультации властей с деловыми ассоциациями носят всего лишь формальный характер. В то же время, и деловая среда должна предпринять более активные действия”, – такого мнения придерживаются эксперты.

По их словам, необходимо усилить возможности экспертизы деловых ассоциаций, чтобы они могли правильно сформулировать свои предложения, создать Независимый совет экспертов для проведения экспертизы нормативных актов и мониторинга внедрения нормативных актов в сфере налогообложения; участие членов деловых ассоциаций в Экономическом совете при правительстве, правильное определение приоритетов деловой среды и их продвижение, более активное участие частного сектора в разработке налоговой политики на 2013 год, участие бизнесменов в оценке влияния политики и законов.

Изменения положения в сфере бюджетно-налоговой политики предназначены для деловой среды, но они незначительны, носят общий характер и сложно применимы. Речь идет о концептуальной смене бюджетно-налоговой политики на 2013 год. Часть положений не новы, так как они были предложены и прошли обсуждение, остается только посмотреть на результат дискуссий при завершении проекта.

БЮДЖЕТНО-НАЛОГОВАЯ ПОЛИТИКА МОЖЕТ БЫТЬ ЭФФЕКТИВНА ТОЛЬКО КОГДА ЕСТЬ ДЕЙСТВЕННЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ

Эффективность бюджетно-налоговой политики зависит от того, как организованы Главная государственная налоговая инспекция и министерство финансов. Их работа не отличается эффективностью, недостатки в налогообложении по всей стране компенсируются успехами на таможне. То есть, без реформирования самая лучшая политика рискует быть внедренной искусственно или вообще не заработать. Вопрос заключается в реформировании налоговой инспекции и некоторых законодательных актов, в создании приемлемой законодательной базы. Только после реформирования можно будет говорить о применении положений бюджетно-налоговой политики.

Виктор УРСУ

Table 1: Rankings

Economy	Overall Rank
Mauritania	177
Mauritius	12
Mexico	107
Micronesia, Fed. Sts	85
Moldova	109
Mongolia	70
Montenegro	81
Morocco	110
Mozambique	105
Namibia	112
Nepal	114
Netherlands	29
New Zealand	21
Nicaragua	158
Niger	151
Nigeria	155
Norway	19
Oman	10
Pakistan	162
Palau	83
Panama	172
Papua New Guinea	106
Paraguay	141
Peru	85
Philippines	143
Poland	114
Portugal	77
Puerto Rico	104
Qatar	2
Romania	136

Table 1: Rankings

Economy	Overall Rank
Switzerland	18
Syrian Arab Republic	111
Taiwan, China	54
Tajikistan	175
Tanzania	133
Thailand	96
Timor-Leste	61
Togo	167
Tonga	40
Trinidad and Tobago	90
Tunisia	62
Turkey	80
Uganda	93
Ukraine	165
United Arab Emirates	1
United Kingdom	16
United States	69
Uruguay	140
Uzbekistan	161
Vanuatu	28
Venezuela, RB	185
Vietnam	138
West Bank and Gaza	55
Yemen, Rep.	113
Zambia	47
Zimbabwe	134

Что случилось с ценами на земельные участки?

Цены на земельные участки находятся в стагнации последние несколько лет на фоне политической и экономической нестабильности и динамики обменного курса, такого мнения придерживаются многие аналитики в сфере недвижимости, считающие, что и спрос упал из-за все меньшего числа свободных земельных участков.

Рынок земельных участков по-прежнему в стагнации и даже сезонные факторы не повлияли на спрос. Остался в прошлом бум активности на рынке благодаря людям, работающим за рубежом. Переориентация рынка на внутренний спрос характеризуется пониженным уровнем покупательной способности. За последние годы классическая формула сезонного характера заключается в усиливании покупок земельных участков во время праздников.

Предложение на рынке земельных участков значительно выросло, но спрос упал. Покупатели просто ждут. Примария муниципия Кишинева сообщает, что резервный фонд земельных участков, предназначенных для постройки индивидуальных домов молодым семьям, был исчерпан. По сообщению примарии, будут определены свободные земельные участки в пределах муниципия Кишинева, и планируется их продажа через аукционы.

Рынок земельных участков в муниципии Кишиневе может быть разделен на несколько зон, которые характеризуются собственными тенденциями развития – исторический центр, дорогую и престижную часть города, где предложения редки и носят исключительный характер, и жилые кварталы близкие к пригородам (Тогатино, Бачой, Ваду-луй-Водэ, Кодру, Ставчены и Крикова).

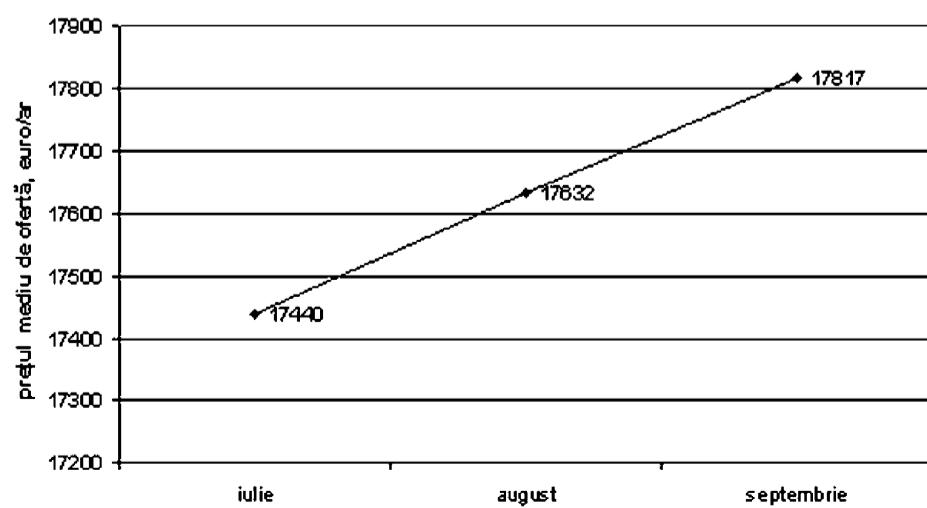
В историческом центре города практически не осталось свободных земельных участков, единственной возможностью для компаний является приобретение старых участков или предложение жилья в обмен. Чаще всего этот процесс требует времени, уже не говоря о высоких расходах, связанных с этим. На земельные участки в центре столицы спрос всегда был высоким. Цены на эти участки остались на уровне докризисных.

Рынок уже не является спекулятивным, но стал консервативным с низкими доходами, как полагается рынкам с минимальными рисками.

По информации Национального агентства земельных отношений и кадастра, цены на земельные участки под застройку в Кишиневе подорожали за девять месяцев на 3%. Что означает, что цена за один ар в третьем квартале составила в среднем 17,630 евро против 17,598 евро в апреле-июне этого года.

Эксперты в сфере недвижимости объясняют этот рост цен тем, что спрос остается на относительно высоком уровне, в то время как предложение земельных участков под застройку все еще на низком. Дефицит свободных участков приводит к ценовым спекуляциям. В итоге, цены, предлагаемые продавцами, меняются каждый месяц,

Preturile de ofertă a terenilor pentru construcții din or. Chișinău, trim. III, a. 2012

Источник: Агентство земельных отношений и кадастра

например, если в июне цена составляла в среднем 17,656 евро за ар, в июле увеличилась более чем на 200 евро, то в последующие два месяца она постоянно росла до 17,817 евро в сентябре. По информации Национального агентства земельных отношений и кадастра, участки под застройку в пригородах не так дороги.

В 2011 году цены, предлагаемые продавцами за участки под застройку, в городе Кишиневе выросли на 5,27% по сравнению с предыдущим годом – в среднем до 15 907 евро за ар. Больше всего предложений отмечено по столичным секторам Рышкановка и Буюканы. Национальное агентство земельных отношений и кадастра отмечает, что “цена предложения отличается от реальной цены сделки. Она может колебаться в пределах 10-50%, в зависимости от условий сделки и способности покупателя торговаться”.

Аналитики в сфере недвижимости утверждают, что еще три года назад участки под застройку продавались немедленно после того, как выставлялись на продажу, а сейчас покупатели изучают большинство предложений, после чего предлагают продавцам предоставить скидку в размере до 30%. Покупатели, намеренные строить недвижимость в ближайшем будущем, ищут участки со всеми коммуникациями, находящимися в населенной местности, а те, кто думает построить жилье в течение 3-5 лет, мало внимания обращают на коммуникации.

НЕКОТОРЫЕ УЧАСТКИ ПОД ЗАСТРОЙКУ СТОЯТ КАК ЦЕЛЫЙ ДОМ

Все же, некоторые собственники участков под застройку в центре столицы за 0,11 га просят 175 000 евро. За эту же сумму в этом же районе можно купить дом площадью 193 квадратных метра с прилегающим участком в 0,5 га.

Если брать по секторам, то самые дорогие участки в Центре, Телецентре, Буюканах и Ботанике. В среднем цена за 0,6 га иногда поднимается до 80 000 евро. Более дешевые участки в Дурлештах, где в среднем за 0,4 га просят 18 000 евро.

Эксперты в сфере недвижимости считают, что цена участков формируется в зависимости от доступа к инфраструктуре, коммуникациям и публичному транспорту. На Телецентре и Буюканах больше всего участков под застройку, в то время как в Центре количество таких участков ограничено. Появляются новые участки, если разрушается старая недвижимость. Возможное повышение цен на участки пока не ожидается из-за низкого спроса на рынке.

ПО ЦЕНЕ КИШИНЕВСКИЕ УЧАСТКИ ПРИБЛИЖАЮТСЯ К ЕВРОПЕЙСКИМ

Хотя Кишинев пока может только мечтать о том, чтобы стать европейской столицей, цены на участки под застройку уже приближаются к европейским. Цена одного ара в столице составляет от 1000 до 10 000 евро, в то время как в большинстве стран ЕС цена ара колеблется от 15 000 до 25 000 евро.

Согласно рекламным объявлениям, участок земли под застройку в 9,4 ара по улице Белинского стоит 400 000 евро. Участок площадью 5,6 ара в Дурлештах стоит 200 000 евро. Там есть все коммуникации, (газ, вода, канализация). За участок в 4,5 ара в районе торгового центра Malldova просят 120 000 евро, так как требуется подводить коммуникации.

Европейские агентства по недвижимости, например, сообщают о ценах в размере от 20 000 евро на участки в Греции и Турции. Кому нравится сельская атмосфера Греции, может купить участок площадью 400 квадратных метров за 20.000 евро. Участок находится в селе Ласиту в 4 километрах от пляжа. Есть интересные предложения и в Турции, наибольшим спросом пользуются участки, находящиеся вблизи интенсивного туристического потока. В Аланье участок площадью 1.300 квадратных метров стоит 25.000 евро.

„Даже если официально у кишиневской примарии нет участков под постройку домов, неофициально их можно найти, например, на месте старых домов, которые могут быть снесены. Кроме того, что касается цен, я не думаю, что произойдут какие-либо изменения в среднесрочной перспективе, так как желающие приобрести участки находятся в ожидании. Правда заключается в том, что большинство участков в престижных районах столицы являются самым дорогим. Их цена зависит в основном от доступа к коммуникациям, инфраструктуре и транспорту”, – говорит Николай Остафейчук, эксперт биржи недвижимости Lara.

По его словам, альтернативой для тех, кто намерен приобрести участки под строительство, являются пригороды. Участки практически в три-четыре раза дешевле по сравнению с столичными. Самыми дорогими являются участки в Ставченах, так как этот населенный пункт расположен ближе всего к Кишиневу, что и обусловило высокую цену участков под застройку.

САМЫЕ АКТИВНЫЕ ПОКУПАТЕЛИ – РИТЕЙЛЕРЫ

Ритейлеры являются самыми активными покупателями участков в этом году, наряду с компаниями и организациями сектора услуг в сфере здравоохранения.

В то же время, спрос со стороны спекулятивных инвесторов продолжил падение, что указывает на взросление рынка. Ритейлеры обусловили небольшой рост спроса на участки внутри городов. Спрос отмечен, в частности, на участки с удобным доступом к основным дорогам, с площадью от 5.000 квадратных метров и до 40.000 квадратных метров.

Некоторые специалисты в сфере недвижимости считают, что отсутствие участков под застройку в столице может привести к ценовым спекуляциям владельцами, что еще больше оттолкнет вероятных покупателей и заставит их ждать лучших времен.

Спрос на участки под строительство составляет 40-60% совокупного спроса на рынке, в то время как предложение владельцев сохраняется на прежнем уровне без серьезных изменений по сравнению с предыдущими годами.

В среднем цена на участки под застройку согласно рекламным объявлениям, составила 15907 евро за ар или на 5,27% больше, чем в 2010 году. Больше всего предложений по столичным секторам Рышкановка и Буюканы. Самые высокие цены на участки под застройку в Кишиневе можно встретить на Чеканах, где по улице И. Виеру один ар предлагается за 110 000 евро, или в Центре, где по бульвару Штефана чел Маре один ар предлагается за 82 000 евро, а по улице Букурешть – 90 000 евро/ар. Но эти предложения, скорее, исключения, так как цена здесь исходит из удачного расположения.

Земли сельскохозяйственного назначения в муниципии Кишинев предлагаются на продажу за 18000-20000 евро/гаектар, а по районам цена составляет в среднем 8000-9000 евро/гаектар.

Флорин ЛЕВАНЦИКЭ

ZORILE представляет инновационную платформу для развития молдавских брендов

Компания Zorile в партнерстве с проектом USAID CEED II инициировала проект «Din înimă – Casa comunității a brandurilor moldovenești», основанный на инновационном содействии развитию молдавских компаний.

Как сообщили “ИНФОТАГ” организаторы проекта, 6 декабря в Кишиневе состоится официальное открытие коммерческой платформы Zorile. Ее цель – создание для молдавских компаний, работающих в легкой промышленности, благоприятных условий для успешного развития. В рамках проекта Zorile предоставит компаниям-партнерам поддержку для развития и продвижения их брендов.

В мероприятии примут участие премьер-министр РМ Влад Филат, вице-премьер, министр экономики Валериу Лазар, Чрезвычайный и Полномочный Посол США в РМ Уильям Мозер (William H. Moser), высшее руководство Агентства США по Международному развитию (USAID) и проекта USAID CEED II, представители Торговой палаты США и Ассоциации патронатов легкой промышленности, а также более 100 топ-менеджеров молдавских компаний.

Создание платформы на базе торгового центра Zorile – результат кооперирования частного сектора и проекта USAID CEED II «Din înimă – branduri de Moldova».

Zorile в партнерстве с проектом USAID CEED II создала в здании своего обновленного и расширенного Торгового центра единую экосистему – торговую площадку на базе инновационной концепции. В рамках данной платформы местным компаниям оказывается поддержка в развитии бизнеса и продвижении брендов. Компаниям представляются ресурсы и специальные условия, которые позволяют сократить операционную стоимость (в том числе снижение расходов на организацию продаж, продвижение брендов, сбыт продукции).

Организаторы проекта надеются, что все это позволит отечественным предприятиям улучшить имидж и качество продукции, увеличит продажи, а главное, откроет новые возможности для развития.

Гости мероприятия смогут узнать, в чем заключается инновационная концепция торговой платформы «Din înimă – Casa comunității a brandurilor moldovenești», о ресурсах для развития, о важности продвижения компаниями собственных брендов, преимуществах, которые получат молдавские бренды в результате объединения в “общем доме”, о преимуществах кооперации и консолидации усилий.

Справка “ИНФОТАГ”: Церемония открытия проекта пройдет 6 декабря в 13:45 в торговом центре фабрики Zorile по адресу: улица Каля Ешилор, 8, второй этаж. Начало регистрации в 13:15.

CRICOVA сохранил статус самого дорогого бренда Молдовы

Crivoca признан самым дорогим брендом Молдовы 2012 г. Таково мнение украинского агентства MPP Consulting, представившего рейтинг 50-ти самых дорогих молдавских брендов.

Согласно исследованию, цитируемому “ИНФОТАГ”, комбинат Crivoca лидирует в рейтинге третий год подряд. Его стоимость в уходящем году составила \$35 млн против \$31 годом ранее.

Суммарная стоимость торговых марок, включенных в исследование, – \$172,9 млн, из которых 70% приходится на первую десятку рейтинга. Цена включает в себя исключительно стоимость бренда, без учета производственных мощностей, инфраструктуры, патентов, изобретений и других материальных или интеллектуальных ценностей. Среди самых дорогих торговых марок РМ значатся Purcari – \$21 млн, Bucuria – \$13 млн, Chisinau – \$11,5 млн, Aroma – \$8,2 млн, Moldcell – \$7,4 млн, Victoriabank – \$6,9 млн, Moldova Agroindbank – \$5,1 млн, KVINT – \$4,9 млн, Bostavan -\$4,7 млн, “Букет Молдавии” – \$4,5 млн.

ТОП-5 крупнейших компаний Молдовы

Национальное бюро статистики (НБС) представило очередное исследование «Результаты структурного обследования предприятий Молдовы за 2011 год». Публикация включает исследование отраслей, которые формируют ВВП страны. Анализ охватил активные предприятия (с оборотом больше нуля) по следующим видам деятельности: сельское хозяйство, рыболовство, горнодобывающая промышленность, обрабатывающая промышленность, электро- и теплоэнергия, газ и водоснабжение, строительство, торговля, гостиницы и рестораны, транспорт и связь, операции с недвижимостью, образование (коммерческие услуги), здравоохранение и социальные услуги (коммерческие услуги), прочие коммунальные и персональные услуги (в образовании, здравоохранении и социальных услугах).

Основные показатели деятельности предприятий за последние 3 года представлены в таблице. Уточним лишь, что по итогам 2011 г. наибольшую валовую добавленную стоимость (по факторной стоимости) формировали предприятия торговли – 26,4% (в 2010 г. – 24,4%); обрабатывающей промышленности – 19,4% (19,1%); транспорта и связи – 18,4% (20,2%); компании, осуществляющие операции с недвижимостью и оказывающие услуги предприятиям, – 11,3% (13,4%); компании аграрного сектора – 7,5% (7,4%).

Последние несколько лет на базе полученных данных НБС формирует перечень крупнейших по обороту предприятий Молдовы, в том числе, отдельно в нескольких отраслях экономики. Состав ТОП-5 крупнейших предприятий Молдовы по годовому обороту второй год не меняется. Слегка «перетасовавшись» в позициях, по итогам 2011 г. его представляют Moldovagaz, Lukoil-Moldova, Red Union Fenosa, Chisinau-Gaz, Orange-Moldova.

В обрабатывающей промышленности представлено 3,6 тыс. предприятий, в которых работает 96,6 тыс. человек. Крупнейшим сектором здесь является производство продуктов питания и напитков: он формирует 37,2% валовой добавленной стоимости обрабатывающей промышленности и половину оборота перерабатывающих предприятий. Лидерами по итогам 2011 г. стали Metalferos, Floarea Soarelui, Sudzucker-Moldova, Efes Vitanta Moldova Brewery, JLC, где работает 2,8% занятых в этом секторе (в 2010 г. – 4,3%), и эти предприятия формируют 14,7% оборота (в 2010 г. – 14%) перерабатывающей промышленности в целом.

Лидерами по итогам 2011 г. стали Metalferos, Floarea Soarelui, Sudzucker-Moldova, Efes Vitanta Moldova Brewery, JLC, где работает 2,8% занятых в этом секторе (в 2010 г. – 4,3%), и эти предприятия формируют 14,7% оборота (в 2010 г. – 14%) перерабатывающей промышленности в целом. За год список лидеров покинул

хлебный завод Franzeluta, уступив свое место компании JLC.

Сектор электро- и теплоэнергии, газо- и водоснабжения представлен 182 компаниями (за год на 10 предприятий больше). Здесь занято 18,7 тыс. работников. Оборот в этом секторе составил 20,4 млрд леев (+17,2% по сравнению с 2010 г.), 50,6% которого формирует сектор производства и распределения газообразного топлива. Пятерку лидеров в 2011 г. по обороту формируют компании Moldovagaz, Red Union Fenosa, Chisinau-Gaz, ТЭЦ-2, Термосом.

Строительная отрасль – это 1,8 тыс. предприятий с общим количеством работников свыше 26 тыс. человек. За год количество предприятий в этом секторе увеличилось на 2,2%, при этом количество работников сократилось на 3,6%. Оборот в строительной отрасли в 2011 г. составил 8,52 млрд леев, что на 21% превышает аналогичные показатели прошлого года. Уровень концентрации в этом секторе небольшой: на долю пяти крупнейших представителей

отрасли приходится 3,9% работников этого сектора и 11,4% оборота. В ТОП-5 в 2011 г. вошли компании Glorinal, HR-Expert, Tomaili-Agro, Dansicons, Unger Steel. Из прошлогодней пятерки остался только Glorinal, а лидер рейтинга-2010, компания Moldconstruct Market, а также Stilconstruct, Rutador и Summa вышли из списка.

В сфере торговли за год список лидеров почти не изменился. Это три импортера нефтепродуктов, имеющие собственные сети АЗС – Lukoil-Moldova, Tirex-Petrol и Petrom-Moldova, магазины Metro Cash&Carry Moldova. Пятую строку рейтинга в 2011 г. заняла компания Trans Oil Ltd. Предыдущие два года ТОП-5

заняли Green Hills Market (Vistarcom). Оборот всей отрасли составил в 2011 г. около 96,3 млрд леев, увеличившись на 18,1% по сравнению с 2010 г. На крупнейшие пять компаний в 2011 г. приходится 9,6% оборота в торговой сфере. При-

ерно 62% оборота в этом секторе формируют предприятия оптовой торговли, причем, две трети занимает торговля непродовольственными товарами. В то же время, концентрация рабочей силы в пятерке лидеров сократилась с 3,38% в 2010 г. до 1,99% по итогам 2011 г. В общей сложности в торговле было занято свыше 104,6 тыс. человек, около половины из них (51,7%) занято в розничной торговле.

Сектор «Гостиницы и рестораны» отличается высокой концентрацией: на первые пять крупнейших операторов приходится 29,3% оборота и свыше 16,1% работников всего сектора. Впрочем, и список лидеров последние три года не менялся: Trabo-Plus (сеть ресторанов Andy's Pizza и La Placinte), Food Planet Restaurants (McDonald's), Leogrand, Aeroport Catering и Codru Hospitality (гостиница Кодру). Эта сфера последние два года представлена 1,1 тыс. предприятиями, в которых работает 12,8 тыс. человек. Оборот этого сектора вырос с 1,45 млрд леев в 2010 г. до 1,66 млрд леев в 2011 г. (+14,5%).

Самая высокая концентрация – в секторе «Транспорт и связь».

Экологическое сельское хозяйство поможет восстановить среду и почву

Экологическое сельское хозяйство, по мнению многих экспертов, решение, которое могло бы предотвратить в будущем продовольственный кризис, когда население мира сталкивается со все более острой нехваткой продовольствия. В будущей Единой сельскохозяйственной политике ЕС (CAP), которая войдет в силу 1 января 2014 года, сектору экологического сельского хозяйства отводится очень важная роль, и в мерах CAP по реформированию предусмотрено и несколько положений, связанных с защитой окружающей среды. Таким образом, сельхозпроизводителей будут стимулировать использовать простые методы производства, обеспечивающие охрану окружающей среды, им будут выделяться денежные средства, если они будут использовать такие методы, как севооборот, поддержание постоянных пастбищ, покрытие почвы зимой растениями, производящими органические вещества, а также принятие мер по разрушению почв. Последняя проблема является одной из самых острых для Республики Молдова, а переход к экологическому сельскому хозяйству кажется хорошим решением проблемы. Такие оценки были предложены Организацией по привлечению инвестиций и продвижению экспорта Молдовы (МИЕРО) в недавно представленном докладе "Экологическое сельское хозяйство в Республике Молдова: местные и региональные перспективы".

Результаты исследования послужат основанием для решения по инвестированию в экологическое сельское хозяйство и будут представлены потенциальным инвесторам и/или партнерам по развитию для разработки концепции, характера и модели мер в Республике Молдова.

По данным исследования, экологическое сельское хозяйство стремительно развивается в Молдове в последнее время, в этом секторе преобладают экологические овощные культуры. В период с 2003 по 2011 год, экологически сертифицированные земельные участки увеличились в 270 раз – с 80 гектар до 22 102 гектара. Кроме того, что экологическое сельское хозяйство стимулирует биологическое разнообразие и сохранение традиционного ландшафта, который может быть позднее превращен в сад или использован для экотуризма, экологическое сельское хозяйство является частью борьбы с выбросами вредных веществ, снижая выбросы CO₂, метана.

Александру Которбай является председателем Кооператива по выращиванию эфирномасличных растений, среди которых розы, укроп, иссоп, лаванда, а рынками сбыта являются рынки Европейского Союза (в частности, Франция, Германия). Об экологическом сельском хозяйстве А. Которбай говорит, что это не прихоть. "В отсутствие ресурсов для приобретения пестицидов, горючего и других необходимых материалов, это единственный выход (естественный) выращивания сельскохозяйственных культур". Однако кроме климатических рисков и маленького рынка сбыта, есть и вопрос экологической сертификации со стороны местных властей, которая не признается в ЕС. В таких случаях масло сертифицируется во Франции или Германии.

Владимир Симашко занимается экологическим сельским хозяйством и выращивает лаванду. В удачные годы его кооператив собирает 1 тонну цветов лаванды с гектара. За этот год было произведено 1 тонна масла, что составляет примерно 50% от реальных возможностей. Снижение объемов производства было обусловлено тяжелыми клима-

52 000-53 000 тонн экологической продукции, это в случае самых пессимистических расчетов.

Говоря о выгодах, надо отметить, что экологическое сельское хозяйство дает фермерам ряд преимуществ, что выливается не только в более высокие (на 20%) цены сбыта. Как свободные экономические зоны и промышленные парки представляют собой инструменты привлечения инвестиций в экономику, так и экологическое сельское хозяйство является нишей для инвестиций и инноваций в аграрном секторе. И международные, и местные капиталы могут участвовать в этом процессе. Экологическое сельское хозяйство может сделать вклад в обеспечение устойчивости аграрного сектора в целом.

Согласно некоторым международным исследованиям, в зависимости от выращиваемой культуры, экологическое сельское хозяйство может привести к снижению более чем на 6-60% выбросов углекислого газа. Почвы, используемые

экологического сельского хозяйства. Это положительно отражается на рыночной стоимости земли. Средняя цена одного гектара обрабатываемой земли составляет 600 долларов США, капитализация обрабатываемой земли может составить 9 млн долларов США. Такие же возможности есть и для сектора производства семян и посевного материала. Экологическое сельское хозяйство стимулирует сохранение биологического разнообразия и сохранение традиционного ландшафта, а расширение защищенных природных зон может восстановить равновесие между человеческим фактором и природой.

РЫНОК СБЫТА

Учитывая небольшую практику экологического сельского хозяйства в Молдове, местного рынка продаж органических продуктов практически не существует. А маркетинг органической продукции на европейских рынках развивается постоянно. Таким образом, предпосылки национального развития органического сектора должны быть определены, по крайней мере, в среднесрочной перспективе, исключительно для экспортных рынков. Это зрелые рынки и могут потребовать местные экологически чистые продукты местных производителей, предложив справедливые цены. Разработка модели для органического земледелия, которая исключает местный рынок, была бы, однако, ошибкой. Помимо положительного воздействия на биологическое равновесие в природе, здоровье и развитие социально ответственного поведения, потребление органических продуктов на местном рынке создает огромные возможности для смежных отраслей (торговли, экотуризма, нетрадиционной медицины и т.д.).

Государственная политика должна быть направлена на то, чтобы избежать такого дисбаланса, и первым шагом будет политика субсидирования мер поддержки сектора. Хотя являясь лишь частью национального традиционного сельского хозяйства, экологическое сельское хозяйство имеет потенциал для развития. В 2011 году только 3% национального экспорта сельскохозяйственной и пищевой продукции промышленности составили экологические продукты питания и сельского хозяйства (5% экспорт зерновых, овощей и фруктов).

Однако в течение 2003-2011 годов экологические земельные участки увеличились с 80 га до 22 102 га (в 270 раз).

Есть целый ряд общих и специфических факторов, которые могут способствовать продвижению экологического сектора, который может стать реальной движущей силой роста в сельском хозяйстве Молдовы. Общие факторы могут быть отнесены к общему развитию сельского хозяйства: увеличению инвестиций, развитию и становлению внутреннего рынка сбыта, повышению качества управления иправленческой культуры в сельском хозяйстве, улучшению сельской инфраструктуры (дорог, оросительных систем и т.д.).

Специфические факторы могут оказывать непосредственное влияние на сельское хозяйство: стимулирование преобразования земель, применение субсидий, целевое развитие внутреннего спроса на экологические продукты, продвижение экспорта страны. Специфические факторы могут появиться, в основном, от развития этой отрасли в мире.

В рамках сценариев увеличения зеленых зон национальный экспорт экологической продукции достигнет в 2026 году 86-87 млн евро при реализации умеренного сценария, и 130 млн евро – при реализации оптимистического сценария. Эти сценарии не учитывают рост цен сельскохозяйственной продукции, мультиплексный эффект получения этих доходов в национальной экономике, денежно-кредитный и другие выгоды, которые могут принести пользу обществу.

Тематические исследования показывают, что в Молдове есть достаточно моделей поведения "эко" среди фермеров. Но есть проблемы в освещении этих моделей и их поддержке. Чаще всего, это поведение идет из хорошего и ответственного понимания вреда от порчи сельскохозяйственных природных ресурсов. Сегодня некоторые оценки показывают, что, по крайней мере, 40% пахотных земель пострадали от эрозии. Для некоторых фермеров даже рекомендуется введение штрафных санкций за безответственное поведение, такое как чрезмерное засоление, эрозия, и регулирование процедур в сфере растениеводства, которые способствуют восстановлению баланса.

Кристина МИРОН

площадей в сельскохозяйственном обороте), что увеличивает экологическое равновесие между природной и антропогенной экосистемами, большие внешние вливания фертилизаторов, горючего и пестицидов.

Умеренный сценарий годового роста в размере 10,6% экологических земельных участков в период с 2012 по 2026 годы может увеличить их до 100.000 гектар, что составит 4% всех используемых земель сельскохозяйственного назначения, что приведет к объему севооборота, непременное условие

в экологическом сельском хозяйстве, поглощают больше угля, чем 2 тонны CO₂ с гектара в год. К тому же, производство биотоплива фермерами, занятыми в экологическом сельском хозяйстве, может привести к диверсификации источников зеленой и возобновляемой энергии к снижению зависимости от жидкого топлива, то есть равновесию национального энергетического баланса.

Таким образом, качество почв может быть улучшено примерно на 20% при соблюдении условий севооборота, непременное условие

Американские компании вытесняют китайцев из списка самых дорогих корпораций мира

Американские компании вытесняют китайских конкурентов из рейтинга 500 крупнейших по рыночной капитализации компаний мира, свидетельствуют данные Bloomberg. Инвесторы больше верят открытой рыночной экономике США, которая уже вплотную приблизилась к докризисным темпам роста, чем командным принципам управления бизнесом в Китае. Темпы роста ВВП в Поднебесной в этом году, как ожидается, станут минимальными с 1999 года.

По сравнению с 2009 годом компании из США увеличили свое присутствие в списке со 159 до 171. Все вместе они оцениваются инвесторами в 10,6 трлн долл., что составляет 40,3% от общей капитализации 500 ведущих мировых публичных компаний. В то же время число китайских компаний в рейтинге за три года сократилось с 34 до 24 (общая стоимость – 1,74 трлн долл.).

Расклад сил в рейтинге соответствует динамике фондовых рынков двух стран. С начала года индекс S&P 500 прибавил 13% (по сравнению с днем, достигнутым в марте 2009 года, он вырос вдвое). В Китае же индекс Shanghai Composite с начала года снизился на 10% и сейчас торгуется вблизи четырехлетних минимумов. И это несмотря на то, что с 2009 года китайская экономика росла втрое быстрее американской и вышла на второе место в мире, обогнав японскую. Прибыль китайских компаний за последние три года

выросла семикратно, более чем вдвое опередив рост финансовых показателей в США.

«В Китае связь между фондовым рынком и экономикой, которая и в других странах не очень сильна, практически отсутствует. Большая часть рынка – это крупные государственные финансовые и промышленные компании. То есть общую ситуацию в экономике они не отражают», – пояснил РБК daily экономист Capital Economics Марк Уильямс. При этом госкомпании активно влияют на принимаемые решения. «Они, по сути, продолжение государственного аппарата, и интересы акционеров – не первый и даже не второй их приоритет», – добавил экономист.

Американский же рынок акций воспринимается инвесторами как один из наиболее безопасных во время кризиса, который к тому же восстанавливается быстрее других после его завершения. В 2002–2007 годах, перед финансовым

кризисом, ВВП США прибавлял в среднем по 2,6% в год. В 2012 году американская экономика может вырасти на 2,2%.

Большинство экономистов, опрошенных Bloomberg, полагают, что китайская экономика в 2013 году ускорится до 8,1% после роста на 7,7% (минимального с 1999 года), ожидаемого в этом году. Многие инвесторы полагают, что сейчас хорошее время для покупки дешевых акций местных компаний. Однако эксперты отмечают, что логика, характерная для развитых рынков акций западных стран, в Китае просто не работает. «Большинство инвесторов в Китае – небольшие, что усугубляет колебания на рынке. Они исходят не из фундаментального анализа бизнеса, а просто следуют в фарватере преобладающего в данный момент настроения, которое определяется в основном краткосрочными факторами», – отметил Марк Уильямс.

Еврогруппа сменит главу до конца года

Председатель объединения министров финансов стран еврозоны Жан-Клод Юнкер хочет оставить свою должность

Председатель Еврогруппы (объединения министров финансов стран еврозоны), премьер-министр Люксембурга Жан-Клод Юнкер подтвердил свое намерение до конца года расстаться с председательским мандатом. Как сообщает агентство Bloomberg, Юнкер напомнил о своих планах на недавней пресс-конференции в Брюсселе и отказался называть преемника.

Напомним, 10 июля 2012 года Еврогруппа объявила о решении продлить срок действия полномочий председателя на два с полови-

ной года. Однако Юнкер заявил, что оставит этот пост до конца текущего года.

Что же касается встречи в Брюсселе, министры финансов высказали уверенность в успешности начатого Грецией выкупа облигаций и отложили в понедельник принятие решения о помощи Кипру.

Напомним, греческий долг будет выкупаться за 30,2–40,1% от номинала в зависимости от срока погашения. Средняя максимальная цена, которую Греция готова заплатить за 20 типов своих облигаций, составила 34,1% от но-

минала. Buy back является ключевым условием выделения Греции транша международной помощи в размере 34,4 млрд евро, за которым должны последовать еще три транша на общую сумму 9,3 млрд евро.

Вместе с тем лидеры еврозоны не намерены разрешать обратный выкуп бондов Ирландии и Португалии, желающим восстановить доступ к рынку в следующем году. Похоже, Греция действительно представляет собой особый случай, как выразился министр финансов Германии Вольфганг Шойбле.

ЕБРР намерен сократить инвестиции, если Украина не будет сотрудничать с МВФ

По словам главы ЕБРР в Украине, если не будет новой программы с МВФ, банк может урезать инвестиции. Объем инвестиций Европейского банка реконструкции и развития (ЕБРР) в Украину в 2013 году может остаться на уровне 2012 года, если Украина и Международный валютный фонд (МВФ) договорятся о новой программе stand by.

Это заявление директора ЕБРР в Украине Андре Куусвека передает Forbes. «Если не будет новой программы с МВФ, мне кажется, эта сумма может быть гораздо меньше», – сказал Куусвек.

При этом он подчеркнул, что возобновление сотрудничества Украины с МВФ станет положительным сигналом для иностранных инвесторов, и будет способствовать притоку инвестиций.

Куусвек также напомнил, что с начала текущего года ЕБРР профинансировал проекты в Украине на сумму 665 млн евро. «Я надеюсь, что к концу года сумма финансирования увеличится до около 900 млн евро: в портфеле ЕБРР еще есть ряд проектов, которые могут быть подписаны до конца года», – добавил директор ЕБРР в Украине.

Таким образом, объем инвестиций ЕБРР в Украину в текущем году может быть на 10% меньше, чем годом ранее. В числе причин урезания финансирования Куусвек назвал проблемы с инвестиционным климатом. Вместе с тем, ЕБРР является крупнейшим финансовым инвестором в Украине: банк вложил в экономику страны уже более 8 млрд евро в рамках 320 проектов.

Moody's снизило рейтинги европейских стабфондов

Ухудшение позиций стабфондов последовало за потерей Францией ее наивысшего рейтинга. Рейтинговое агентство Moody's Investors Service снизило в пятницу рейтинг антикризисных фондов Евросоюза – European Financial Stability Facility (EFSF) и European Stability Mechanism (ESM) с AAA до Aa1 с «негативным» прогнозом. Об этом сообщает Bloomberg.

Отметим, EFSF к настоящему моменту выпустил облигации на сумму около 162 млрд евро (более \$210 млрд).

Снижение рейтинга – следствие недавнего понижения кредитной оценки Франции до Aa1 с Aaa, отмечают эксперты Moody's.

Напомним, рейтинги стабилизационных фондов являются производным от рейтингов крупнейших стран еврозоны, которые являются донорами EFSF и ESM. Однако следующее снижение рейтинга EFSF, если оно произойдет, будет отражать надежность и кредитоспособность самого стабфонда, а не его донаторов, указывают в Moody's.

Очевидно, мотивации экспертов агентства непонятны европейскому сообществу и особенно менеджерам стабфондов. Управляющий директор ESM Клаус Реглинг заявил, что он и его сотрудники не согласны с решением Moody's, поскольку оно, видимо, не учитывает капитальную структуру фонда.

Кабмин Японии одобрил уже второй раунд стимулирования экономики

Кабинет министров Японии одобрил второй за последний месяц раунд стимулирования экономики объемом 880,3 млрд иен, или \$10,7 млрд, пишет «Финмаркет».

Причина – слабая экономика и предстоящие выборы, которые оказывают давление на Демократическую партию Японии.

Новый пакет мер почти в 2 раза превышает предыдущую программу, объявленную в конце октября. Кабмин рассчитывает, что дополнительное увеличение ВВП страны примерно на 0,2%.

Кроме того, беспокойство властей вызывает тот факт, что ухудшающееся состояние экономики может препятствовать повышению налога с продаж с 2014 года.

Большая часть суммы – 161,2 млрд иен – будет направлена на восстановление регионов, пострадавших от землетрясения и цунами в марте 2011 года. На поддержку рынка труда выделят 110 млрд иен, 95,1 млрд иен пойдет на поддержку малого бизнеса, а 34 млрд – сельского хозяйства.

Правительство Японии выделило средства из резервов бюджета, чтобы не прибегать к дополнительному размещению бумаг на долговом рынке.

Nokia продает штаб-квартиру в финском Эспоо за 170 млн евро

За девять месяцев 2012 года Nokia зафиксировала рост чистого убытка в 36 раз – до 3,3 миллиарда евро. Убыток на акцию увеличился до 0,89 евро с 0,02 евро годом ранее, в то время как выручка сократилась на 30% – до 22,1 миллиарда евро.

Финская Nokia продает компании Exilion свою штаб-квартиру в финском городе Эспоо за 170 миллионов евро, чтобы затем взять помещение в долгосрочную аренду, говорится в пресс-релизе Nokia.

Завершение сделки ожидается в конце 2012 года.

«Как мы говорили раньше, владение недвижимостью – не основной бизнес Nokia. В связи с этим, как только появилось выгодное предложение, мы поспешили избавиться от этого непрофильного актива», – говорится в сообщении компании.

Штаб-квартира Nokia площадью 48 тысяч квадратных метров располагалась в продаваемом здании с 1997 года.

Nokia специализируется на производстве мобильных телефонов и разработке программного обеспечения для мобильных телефонов и КПК. Штат сотрудников компании превышает 123 тысячи человек. Продукция компании представлена в 160 странах.